

ΗΛΙΑ Σ. ΠΑΠΑΛΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΥ Ζ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΘΗΛΕΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
ΑΝΤΙΓΟΝΗ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

Σελ. 9
76

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ: **Α. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ**
ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 15 — ΑΘΗΝΑΙ

Στην Αγαθότητα μου
.. Αγίας Μωσίου
Τυφλά εν μέρει

[Handwritten signature]

ΗΛΙΑ Σ. ΠΑΠΑΛΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
ΑΝΤΙΓΟΝΗ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ: **Α. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ**
ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 15 — ΑΘΗΝΑΙ

19/09

Τὰ γνήσια ἀντίτυπα φέρουν τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ
Α. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ
ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ 12 - ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ. 610-205

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αἱ πρόοδοι τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἀπέσπασαν τὴν φιλοσοφίαν ἀπὸ τὴν τροχίαν τοῦ ἰδεαλισμοῦ καὶ τῆς θρησκείας καὶ τὴν ἔρριψαν αἰχμάλωτον εἰς τὰ δίκτυα τοῦ ὕλισμοῦ. Τοιοῦτοτρόπως δὲ ἡ φιλοσοφία ἐγκολπωθεῖσα τὰ συμπεράσματα τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν παρέσυρε καὶ ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν εἰς ἀτραπὸν, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ πρὸς τὴν κακοδαιμονίαν καὶ τὴν ἀπώλειαν. Διότι μὲ τὰ ὕλιστικά της διδάγματα ἔπεισε τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων ὅτι ἡ ἀλήθεια ὑπάρχει μόνον εἰς τὴν ἐμπειρίαν, εἰς ὅσα δηλ. δύνανται αἱ αἰσθήσεις νὰ ἀντιληφθοῦν ἐπὶ τοῦ ὕλικου πεδίου, καὶ ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει ἔξω τῆς ὕλης.

Ἡ δὲ Φροῦντικὴ θεωρία, ἀπαύασμα τῶν ὕλιστικῶν θεωριῶν, κατέκλυσε ὡς φοβερὰ καταιγὶς τὴν σύγχρονον ἀνθρωπότητα καὶ παρέσυρε τοὺς πάντας πρὸς τὴν ἀχαλίνωτον ἱκανοποίησιν τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τὴν ὀλοκληρωτικὴν ὑποδοῦλωσιν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς εἰς τὴν φωνὴν τῶν ἐνστίκτων.

Τοιοῦτοτρόπως μέσα εἰς τὴν παραζάλην καὶ τὴν μέθην τῶν αἰσθήσεων καὶ τὴν χλιδὴν καὶ τὸν ὄλον θόρυβον τῆς ὕλιστικῆς ζωῆς συνεθλίβη καὶ κατεποντίσθη ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, κατεπνίγη ἡ ἰδέα περὶ Θεοῦ καὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, παρεμερίσθη ἡ εὐσέβεια καὶ πᾶσα ἀρετὴ, ἄγουσα πρὸς τὸν ἀνθρωπισμὸν καὶ τὴν ἀνωτέραν ζωὴν, καὶ ἡ κοινωνία μετεπήδησε πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ χρησίου καὶ τοῦ συμφέροντος, διὰ νὰ ὀλισθήσῃ συγχρόνως εἰς τὸν ἡδονισμὸν καὶ γενικῶς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ὕλικῶν στοιχείων τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως.

Μη ἔχων δὲ πλέον ὁ ἄνθρωπος συνειδησιν τῶν ἀνωτέρων στοιχείων τοῦ εἶναι του καὶ τοῦ ἀνωτέρου του προορισμοῦ, ἄνευ ὁδηγοῦ φωτεινοῦ, σύρεται αἰχμάλωτος διὰ μέσου τοῦ σκότους, πανάθλιος καὶ βορβορώδης, καὶ ὁδηγεῖται πρὸς τὴν ἐξαθλίωσιν καὶ τὴν καταστροφὴν. Διότι εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης ἐκπηγάζει ἡ ἐγωπάθεια, ἡ ὁποία μαστίζει τὴν κοινωνίαν, ἡ πλεονεξία, ἡ ἀδικία καὶ τὸ ἔγκλημα, αἱ παντοειδεῖς κακίαι καὶ τὰ πάθη, αἱ διαμάχαι καὶ οἱ ἀνόσιοι πόλεμοι.

Διὰ τοῦτο καὶ τὸ σύγχρονον θέατρον ἀπηχοῦν καὶ ἀντανაკλῶν τὴν σύγχρονον σκέψιν καὶ τὴν σύγχρονον ζωὴν κατήντησεν ἐπιχειρήσεις κερδοσκοπικῆς, ἡ ὁποία ἐν τῇ ἐπιδιώξει τοῦ κέρδους δίδει τὸν παλμὸν καὶ τὴν ὥθησιν πρὸς τὴν κατωτέραν ζωὴν, ἀπὸ ὅπου ἐκπηδᾷ ἡ σύγχρονος κακοδαιμονία τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ὁ κίνδυνος τοῦ ὀλέθρου.

Διότι τὸ σύγχρονον θέατρον μὲ τὴν ὑλιστικὴν του πνοὴν προσπαθεῖ κατὰ τὸ πλεῖστον νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους μίαν εὐτελεῆ ψυχαγωγίαν μὲ τὸ νὰ ἐξάπτῃ τὴν φαντασίαν τῶν θεατῶν καὶ νὰ παρασύρῃ τὴν ψυχὴν εἰς τὸν ἴλιγγον τοῦ αἰσθησιασμοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ ἀποβλέπει μᾶλλον εἰς τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν, δηλ. εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἐμφάνισιν καὶ τὴν ἔντεχνον πλοκὴν καὶ τὴν ἠθοποιίαν, καὶ λαμβάνει ὡς ὑποθέσεις σκηναῖς ταπειναῖς καὶ τετριμμένας ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου.

Τοιοιτοτρόπως δὲ τὸ θέατρον σήμερον, ἐμφανίζον πρὸ τῶν θεατῶν τὰ φαιδρὰ καὶ τὰ ἀσήμαντα τῆς συγχρόνου ζωῆς, ἢ τὰ ταπεινὰ καὶ τὰ ἄθλια, καὶ ἀποβλέπον εἰς τὴν ὑποδαύλισιν τῶν ἐνστίκτων καὶ τὴν θεραπείαν τοῦ αἰσθησιασμοῦ, χάριν τῆς ἀθρόας προσελκύσεως τοῦ κοινοῦ, κατήντησεν ὁ φοβερώτερος ἐκμαυλιστῆς καὶ διαφθορεὺς τῆς ἀνθρωπίνης συνειδήσεως, ὁ ὁποῖος συντελεῖ εἰς τὴν ἐπιδεινώσιν τῆς παγκοσμίου ἠθικῆς κρίσεως.

Ἐάν δὲ οἱ πρῶτοι ἐκεῖνοι δημιουργοὶ τοῦ θεάτρου, Θέσπις, Αἰσχύλος, Σοφοκλῆς, ἤθελον ἐπανελθεῖ σήμερον εἰς τὴν ζωὴν, ἀσφαλῶς θὰ καταλαμβάνοντο ἀπὸ φρίκην

καὶ ἀγανάκτησιν δικαίαν, ὅταν θὰ ἔβλεπον τὸ ἐλεινὸν κατάντημα τῆς θείας των τέχνης.

Διότι αὐτοὶ ἐδημιούργησαν τὸ θέατρον ὡς λειτούργημα θρησκευτικὸν μὲ περιεχόμενον σπουδαῖον, καὶ μὲ σκοπὸν ὄχι μίαν ἀπλὴν ψυχαγωγίαν, ἀλλὰ τὴν ἔξαρσιν ἠθικῶν διδαγμάτων καὶ ὑψηλῶν ἰδεῶν, ὥστε κατὰ τρόπον ἔντονον καὶ παραστατικὸν νὰ διδάσκονται αἱ ὑψηλότεραι ἀλήθειαι σχετικῶς πρὸς τὸ θεῖον κόσμον καὶ τοὺς θεοὺς νόμους, καὶ καθαίρωνται αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὰς παντοειδεῖς κακίας διὰ τοῦ ἐλέους καὶ τοῦ φόβου.

Συγχρόνως δὲ παρουσιάζοντο εἰς τοὺς θεατὰς ἐν τῷ θεάτρῳ πρὸς μίμησιν τὰ ἄριστα ὑποδείγματα τοῦ ἀνθρώπινου χαρακτήρος καὶ ἐδιδάσκοντο αἱ πλέον εὖστοχι ἰδέαι περὶ τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας, ὥστε οἱ ἄνθρωποι νὰ ἀποβαίνουν νομοταγεῖς καὶ φιλοπάτριδες καὶ δίκαιοι καὶ σώφρονες μὲ πᾶσαν ἀρετὴν κεκοσμημένοι.

Τοιοῦτοτρόπως τὸ θέατρον εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐμφάνισιν ὑπῆρξεν ὁ ἀπόστολος τοῦ ἰδεαλισμοῦ καὶ τῆς ἀνωτέρας σοφίας, ἡ ὁποία ἐπῆγαζεν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς θρησκείας, συγχρόνως δὲ καὶ τὸ σχολεῖον τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἀρετῆς.

Δὲν θὰ ἀπετέλει δὲ ἴσως ὑπερβολὴν, ἐὰν ἐλέγομεν ὅτι χάρις εἰς τὸ ἀρχαῖον θέατρον κατὰ τὰ πλεῖστον ἐδημιουργήθη ἡ ἀπροσπέλαστος ἐκείνη ἀκμὴ τῆς διανοήσεως καὶ τῆς τέχνης κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, καὶ ὁ ὑψηλὸς ἐκείνος πολιτισμὸς, μέσα εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ὁποίου οἱ ἄνθρωποι ἐκείνοι ὑπεράνθρωποι καὶ θεοὶ ἐθεωρήθησαν.

Καὶ εἶναι βεβαίως ἀληθὲς ὅτι ἡ σύγχρονος ἐπιστήμη μὲ τὴν διάσπασιν τοῦ ἀτόμου ἐξῆλθεν ἀπὸ τὰ πλαίσια τοῦ ὕλικου κόσμου καὶ εὗρέθη, ὅπως οἱ ἀτομικοὶ ἐπιστήμονες μετὰ δέους ἐξαγγέλλουν, ἀντιμέτωπος ἐνὸς ἄλλου κόσμου αἰθεριωτέρου καὶ λεπτοτέρου, ἐκείνου ἀκριβῶς, τὸν ὁποῖον ἡ ἰδεαλιστικὴ φιλοσοφία καὶ ἡ θρησκεία διακηρύσσουν, καὶ τοῦ ὁποίου κόσμου ὁ ὄρατὸς ὕλικὸς κόσμος εἶναι εὐτελὲς ἐξάρτημα, ἀπλὴ ἀκτινοβολία καὶ κατασκευάσμα φευγαλέον.

Διότι εἰς τὸν κόσμον τοῦτον τὸν λεπτεπίλεπτον καὶ ἀόρατον ἀνήκει καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐκπορεύεται ἡ λεγομένη ἀτομικὴ ἐνέργεια, δηλ. αἱ μυστηριώδεις καὶ ἀόρατοι καὶ καταπληκτικαὶ δυνάμεις τοῦ ἠλεκτρομαγνητισμοῦ, τοῦ νοητοῦ πυρὸς τοῦ Ἡρακλείτου, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὴν αἰτίαν ὄλων τῶν ἐκδηλώσεων καὶ τῶν φαινομένων ἐπὶ τοῦ ὕλικου κόσμου. Εἶναι μὲ ἄλλους λόγους ἢ ἀτομικὴ ἐνέργεια, ὅπως ἡ Θρησκεία θὰ ἠδύνατο νὰ διατυπώσῃ, ἢ ἐκδήλωσις τῆς δημιουργικῆς καὶ συνεκτικῆς δυνάμεως τῆς Θεότητος μέσα εἰς τὴν παγκόσμιον δημιουργίαν. Εἶναι ἡ φοβερὰ δύναμις, τὴν ὁποίαν χειρίζεται ὁ Θεὸς διὰ νὰ δημιουργῇ καὶ συγκρατῇ καὶ κατευθύνῃ τὸν κόσμον.

Καὶ δὲν θὰ παρέλθῃ ἴσως χρόνος πολὺς, καὶ ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ ἐπιστήμη, κατέχουσαι πλέον πλήρη καὶ καθαρὰν τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ τῶν παγκοσμίων προβλημάτων, θὰ ἀποστραφοῦν τὴν πλάνην τῶν ὕλιστικῶν θεωριῶν διὰ νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν τροχίαν τοῦ ἰδεαλισμοῦ καὶ συναδελφωθοῦν πρὸς τὴν ἀληθῆ Θρησκείαν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐκτὸς ἐὰν ἔχη σημάνει ἡ τελευταία ὥρα τοῦ κόσμου, καὶ ἡ ἀνθρωπότης εἶναι καταδικασμένη νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν ὄλεθρόν της, διότι αὐθαδῶς καὶ ἀφρόνως ἐτόλμησε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ ἄδυτα τοῦ Θεοῦ ἐκεῖ, ὅπου ἐδρεύουν αἱ φοβεραὶ δυνάμεις αἱ διέπουσαι τὸν κόσμον.

Ἐνώπιον λοιπὸν τῆς προσδοκωμένης ταύτης μεταστροφῆς τῆς φιλοσοφίας πρὸς τὸν ἰδεαλισμόν, καὶ τῆς ἑναρμονίσεως τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς πρὸς τὰ θεῖα κηρύγματα καὶ τὰ ἀνώτερα ἰδεώδη, ἅς σπεύσωμεν πρὸς τὴν κολυμβήθραν τοῦ ἀρχαίου θεάτρου καὶ ἅς βαπτισθῶμεν μέσα εἰς τὰ νάματα τῆς θείας σοφίας τῶν ὑπερόχων ἐκείνων τραγικῶν τῆς ἀρχαιότητος, τοῦ Αἰσχύλου καὶ τοῦ Σοφοκλέους. Τὸ δὲ βάπτισμα τοῦτο ἅς εἶναι τὸ πρῶτον βῆμα διὰ τὴν νέαν σκέψιν καὶ τὴν νέαν ζωὴν.

Διὰ τὴν εὐχερεστέραν δὲ καὶ κατὰ τὸ δυνατόν πληρεστέραν κατανόησιν τῶν ὑψηλῶν ἰδεῶν τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὰ δράματα τῶν τραγικῶν ποιητῶν, Αἰσχύλου καὶ Σοφοκλέους, θὰ πρέπει κανεὶς νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν

ώρισμα δεδομένα σχετιζόμενα πρὸς τὴν ἀρχαίαν θρησκείαν. Διότι ἐκ τῆς θρησκείας τὸ δράμα ἐξεπήγασε, καὶ σκοποὺς θρησκευτικοὺς καὶ ἠθικοὺς κατὰ πρῶτον λόγον ἐπεδίωξε, κατὰ δεύτερον δὲ καλλιτεχνικοὺς καὶ ψυχαγωγικούς.

Παράδοσις βεβαίως παλαιὰ ἐπέβαλεν εἰς τοὺς πολλοὺς τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ Ἀρχαία Θρησκεία ἦτο εἰδωλολατρεία μὲ μορφήν ἀπλοϊκὴν, ἀρμόζουσαν εἰς ἀνθρώπους ἀπαιδεύτους, βαρβάρους καὶ πρωτογόνους.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἀρχαία Θρησκεία, ὅπως τὴν ἐμφανίζει ὁ Ὅμηρος, ἦτο ἀπλοϊκὴ, παρέχουσα ἱκανοποίησιν μόνον εἰς τὸ ἀμόρφωτον πλῆθος. Ὅμως εἰς τὰ διάφορα ἱερά, ὅπως εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Δελφοῖς, πρὸ παντὸς δὲ εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Δήμητρος ἐν Ἐλευσίνι, ἐδιδάσκετο, ἀλλὰ κατὰ τρόπον μυστικὸν καὶ μόνον εἰς ὀλίγους καὶ ἐκλεκτοὺς, μία θρησκεία ἀνωτέρα καὶ πνευματικὴ μὲ διδάγματα φιλοσοφικά, ἐπιστημονικά καὶ ἠθικά, ἐν πολλοῖς παραπλήσια πρὸς ὅσα ἐδίδαξε κατόπιν ἡ χριστιανικὴ θρησκεία.

Τοιουτοτρόπως οἱ μέγιστοι ἄνδρες τῆς ἀρχαιότητος οἱ διαπρέψαντες ἐπὶ σοφίᾳ καὶ ἀρετῇ, ὅπως ὁ Αἰσχύλος, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Πίνδαρος, ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Πλάτων, ὁ Ἐπαινωὺνδας, ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Μ. Ἀλέξανδρος, ὁ Πλούταρχος καὶ ἄλλοι, εἰς τὰ ἱερά ταῦτα ἐμαθήτευσαν, καὶ ἡ σοφία των καὶ ἡ ὅλη των ἀρετὴ ἦτο ἀπαύγασμα τῶν ὄσων ἐκεῖ ἐδιδάσκοντο.

Καὶ ἐδιδάσκοντο βεβαίως εἰς τοὺς ἐξειλιγμένους διανοητικῶς καὶ ψυχικῶς αἱ ὑπερβατικαὶ καὶ ἀνώτεραι ἀλήθειαι, αἱ σχετικαὶ πρὸς τὸν θεῖον κόσμον καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ ἐξάρτησιν τοῦ ὄρατοῦ κόσμου, κατὰ τρόπον ἀπολύτου μυστικόν, συμφώνως πρὸς τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον ἠκολούθησαν πᾶσαι αἱ θρησκείαι, ὥστε αἱ μεγάλαι ἀλήθειαι νὰ μείνουν μακρὰν ἀπὸ τὸ ἀπαιδεύτον καὶ ἀμύητον πλῆθος. Ἄλλ' οἱ σοφοὶ μεμημένοι ἐγκατέσπειραν εἰς τὰ συγγράμματά των καὶ ὠρισμα ψυχία ἐκ τῆς σοφίας τῶν ἱερῶν, ὅσα ἀκινδύνως ἠδύναντο νὰ γνωσθοῦν καὶ ὅσα θὰ

ἦτο δυνατόν κατανοούμενα νὰ ἀνυψώσουν τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν πρὸς τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἀρετὴν.

Τὰ κυριώτερα δὲ τῶν ψυχίων τούτων ἦσαν τὰ ἑξῆς :

α) Πᾶν ἀμάρτημα γενόμενον δημιουργεῖ ἀναταραχὴν εἰς τὴν παγκόσμιον ἠθικὴν τάξιν. Πρὸς ἀποκατάστασιν δὲ ταύτης ἀναποφεύκτως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ ἐξιλέωσις διὰ τῆς τιμωρίας, ἡ ὁποία ἐπέρχεται θάττον ἢ βράδιον ἐπὶ τοῦ ἀμαρτήσαντος ἢ ἀκόμη καὶ ἐπὶ τῶν ἀπογόνων του. Τοῦτο διδάσκει ὁ μῦθος περὶ τὸν οἶκον τῶν Ἄτρειδῶν καὶ τῶν Λαβδακιδῶν. Τοῦτο διδάσκει καὶ ἡ Ἁγία Γραφή λέγουσα «ἀμαρτίαι γονέων παιδεύουσι τέκνα».

β) Οἱ παραβιάζοντες τὰ μυστικά τῶν Θεῶν καὶ οἱ αὐθαδῶς καὶ ἀφρόνως ἐπιδιώκοντες νὰ ἀνυψωθοῦν πέραν τῶν ὀρίων τῶν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐπιτρεπομένων ἀντιμετωπίζουν τὴν νέμεσιν τῶν Θεῶν, δηλ. τὴν ὄργην καὶ τὴν ἀγανάκτησιν, καὶ περιπίπτουν εἰς τὴν συμφορὰν καὶ τὴν ἐξουθένωσιν. Τοῦτο δέ, διότι ἡ ἀνίερος αὐτῆ προσπάθεια ἀποτελεῖ παραβίασιν τῆς παγκοσμίου ἰσορροπίας. Τοῦτο διδάσκει ὁ μῦθος τοῦ Προμηθέως, τοῦτο διδάσκει ἡ ἁγία Γραφή μὲ τὴν πυργοποιάν.

γ) Οἱ αὐθαδῶς καὶ ὑπερηφάνως φερόμενοι καὶ ἀσεβοῦντες ἐνώπιον τῶν Θεῶν καὶ τῶν θείων νόμων βαρυτάτας τιμωρίας λαμβάνουν καὶ κατασυντρίβονται. Τοῦτο διδάσκει ὁ Αἰσχύλος εἰς τοὺς Πέρσας, ὁ Σοφοκλῆς εἰς τὴν Ἄντιγόνην καὶ ὁ Ἡρόδοτος εἰς τὴν Ἱστορίαν του. Τοῦτο τονίζει καὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον «πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται».

δ) Οἱ Θεοὶ ἐμβάλλουσι μωρίαν καὶ φρενοβλάβειαν εἰς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους θέλουν νὰ ταπεινώσουν καὶ τιμωρήσουν. Τοῦτο διδάσκει ὁ Σοφοκλῆς εἰς τὴν Ἄντιγόνην. «Τὸ κακὸν δοκεῖν ποτ' ἐσθλὸν τῷδ' ἔμμεν, ὅτῳ φρένας Θεὸς ἄγει πρὸς ἄταν». Τοῦτο καὶ εἰς τὴν Παλαιάν Διαθήκην ἀνευρίσκεται. «Μωραίνει Κύριος οὐς βούλεται ἀπολέσαι».

ε'. Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸν θάνατον δὲν ἐκμηδενίζεται

ἀλλὰ μεταπίπτει εἰς μίαν νέαν κατάστασιν, ὅπου τὸν ἀναμένει ἡ ἐπιβράβευσις ἐκ μέρους τῶν Θεῶν διὰ τὴν ἀρετὴν ἢ ἡ τιμωρία διὰ τὴν κακίαν.

Καὶ γενικῶς ἐκ τῶν ἀρχαίων ἱερῶν προήρχετο ἡ διδασκαλία περὶ τῆς ὑπάρξεως ἑνὸς ὑπερτάτου Θεοῦ, τοῦ Διός, ἐξυπηρετουμένου εἰς τὸ θεῖον ἔργον τοῦ ἀπὸ πληθος κατωτέρων θεοτήτων, αἱ ὁποῖαι ἐποπτεύουν καὶ κατεθύνουν πάντα, ὅσα συμβαίνουν καὶ εἰς τὸν ὄρατὸν καὶ τὸν ἀόρατον κόσμον.

Τοιαῦτα καὶ ἄλλα διδάγματα ἀπέρρεον ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν θρησκείαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν βεβαίως οὔτε ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ σοφία ἐπὶ τῶν παγκοσμίων πραγμάτων ἔλειπεν, οὔτε ἡ ἠθικὴ διαπαιδαγώγησις, ὥστε οἱ ἄνθρωποι οἱ ἀξιούμενοι νὰ μαθητεύσουν εἰς τὰς ἱεράς σχολὰς ἐγίνοντο σοφώτεροι, ἠθικώτεροι καὶ εὐδαιμονέστεροι. Τοῦτο τονίζει καὶ ὁ Ἰσοκράτης εἰς τὸν πανηγυρικὸν «τῆς Δήμητρος δούσης τὴν τελετήν, ἧς οἱ μετασχόντες περιτε τῆς τοῦ βίου τελευτῆς καὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος ἡδίστους τὰς ἐλπίδας ἔχουσιν».

Δὲν ἦτο λοιπὸν ἀπλοϊκὴ εἰδωλολατρεία ἡ ἀρχαία θρησκεία, ἱκανοποιοῦσα μόνον τοὺς ἀπαιδεύτους καὶ τοὺς ταπεινοὺς, ἀλλ' ἦτο ἡ πηγὴ τῆς ἀνωτέρας σοφίας καὶ τῆς ἀρετῆς, μεγάλοι ἱεροφάνται τῆς ὁποίας ὑπῆρξαν μεταξὺ ἄλλων καὶ ὁ Αἰσχύλος καὶ ὁ Σοφοκλῆς.

Τοιοῦτοτρόπως δὲ διδεται καὶ ἐξηγήσις εἰς τὸ γεγονός ὅτι οἱ θεϊότατοι καὶ μέγιστοι πατέρες τῆς ἐκκλησίας, οἱ τρεῖς ἱεράρχαι, προέτρεπον τοὺς χριστιανοὺς πρὸς τὴν μελέτην καὶ τὴν σπουδὴν τῆς ἀρχαίας σοφίας, ἐκείνης ἀκριβῶς, ἡ ὁποία ἐξήρχετο ἀπὸ τὰ βάθη τῶν ἱερῶν, διὰ τὴν πληρεστέραν κατανόησιν τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Διότι πράγματι ἡ ἀρχαία θρησκεία εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ὑπῆρξε προβαθμῆς τοῦ χριστιανισμοῦ, οἱ δὲ Ἕλληνες σοφοὶ οἱ πρόδρομοι τούτου, ἀπαραλλάκτως ὅπως ἡ θρησκεία τοῦ Μωϋσέως ὑπῆρξε τὸ βάθρον τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, οἱ δὲ σοφοὶ τῶν Ἑβραίων ὑπῆρξαν οἱ πρό-

δρομοι καὶ οἱ προφῆται, οἱ προλειάναντες τὴν ὁδὸν καὶ προαναγγείλαντες τὴν ἔλευσιν τοῦ Κυρίου.

Ἐάν δὲ κατόπιν ἐδημιουργήθῃ ἐχθρότης μεταξύ τῆς ἀρχαίας σοφίας καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ, τοῦτο ἄς ἀποδοθῆ εἰς τὴν ἀμάθειαν μερικῶν αὐτοκρατόρων καὶ εἰς τὸ ἀνεπαρκές τῆς μορφώσεως τῶν κληρικῶν, ἴσως δὲ καὶ εἰς σκοπιμότητα πολιτικὴν, τὴν ὁποίαν ἐνίοτε προβάλλει ἡ κοσμικὴ ἐξουσία.

Καὶ ἐάν μέχρι σήμερον δὲν ἔχει διευθετηθῆ ἡ μεσολαβήσασα παρεξήγησις, τοῦτο ὀφείλεται μᾶλλον εἰς τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν παράδοσιν παρὰ εἰς τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ ἀρχαία θρησκεία καὶ σοφία ἀντιμάχεται πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ. Διότι σιωπηρῶς εἰς τὴν συνείδησιν ὄλων, καὶ λαϊκῶν καὶ κληρικῶν, ἔχει συντελεσθῆ ἡ συναδέλφωσις τῶν δύο θρησκειῶν, καθ' ὅσον ἄλλωστε παραπλήσια διδάσκουν περὶ τῆς θεότητος καὶ τοῦ κόσμου, ὅρατοῦ καὶ ἀοράτου, παραπλήσια ἠθικὰ παραγγέλματα ἐξαγγέλλουν, ὡς θελήσεις τοῦ θεοῦ, διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἠθικῆς ἰσορροπίας εἰς τὸν κόσμον.

Καὶ σήμερον ἂν ἐπιτακτικὴ καὶ ἐπιβεβλημένη προβάλλει ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναμορφώσεως τῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία καὶ κακοδαιμονεῖ καὶ κινδυνεύει, τοῦτο θὰ ἐπιτευχθῆ μόνον διὰ τῆς ἀναβιώσεως τοῦ ἰδεαλισμοῦ, στηριζομένου ἐπὶ τῆς ἀρχαίας σοφίας, καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ, ὅπως ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῆς νέας φιλοσοφικῆς τάσεως, ἡ ὁποία θὰ προκύψῃ μετὰ τὰς τελευταίας προόδους τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης, αἱ ὁποῖαι πληρέστατα θὰ δικαιώσουν τὴν ἀρχαίαν σοφίαν καὶ τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν. Ἦδη ἡ ἀνακάλυψις τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας δικαιώνει τὴν περὶ τοῦ πυρὸς διδασκαλίαν τοῦ Ἡρακλείτου, τοῦ μεγάλου σοφοῦ καὶ μαθητοῦ τῶν ἀρχαίων ἱερῶν.

Διὰ τοῦτο καὶ σκόπιμον καὶ συμφέρον θὰ ἦτο, ἐὰν παρεχωρεῖτο συχνότερον ἐν τῷ θεάτρῳ ἢ θέσις εἰς τὰ δράματα τοῦ Αἰσχύλου καὶ τοῦ Σοφοκλέους, παραμεριζομένων ἐπ' ὀλίγον, ὡς ἐν διαλείμματι, τῶν ψυχαγωγικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἀπαιτήσεων τοῦ κοινοῦ χάριν μιᾶς

ὕπερτέρας σοφίας καὶ ἠθικῆς διδαχῆς. Διότι ἡ δραμα-
τικότης τῶν λόγων καὶ τῶν σκηνῶν ἐν τῷ θεάτρῳ ἀσκεῖ
μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν ψυχὴν τῶν θεατῶν, τὰ δὲ διδα-
σκόμενα χαρασσόμενα βαθύτατα εἰς τὴν συνείδησιν ἀπο-
τελοῦν πλέον τὸ περιεχόμενον αὐτῆς.

Τοιουτοτρόπως δὲ ὁ ἄνθρωπος συναρπαζόμενος ἀπὸ
τὰ ἠθικὰ θεάματα καὶ ἀκούσματα εἶναι δυνατόν νὰ καθο-
δηγῆται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν
ἀνωτέραν ζωὴν, καὶ τοῦτο θὰ ἀπετέλει σταθερὰν καὶ βε-
βαίαν προπαρασκευὴν τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας διὰ τὴν
νέαν ζωὴν, ἣ ὁποία ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀνατείλῃ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14ῃ Σεπτεμβρίου 1954

ΤΑ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ

Ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς τῆς Φινίκης εἶχεν ὡς τέκνα μεταξὺ ἄλλων τὸν Κάδμον καὶ τὴν Εὐρώπην.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ζεὺς ἠσθάνθη ἔρωτα πρὸς τὴν Εὐρώπην, ἀφ' οὗ μετεμορφώθη εἰς ὄραϊον καὶ ἡμέρον ταῦρον μὲ κέρατα χρυσοῦ, ὥστε αὕτη νὰ προσελκυσθῆ καὶ νὰ καθίσῃ ἐπὶ τῆς ῥαχέως του, τὴν ἤρπασε καὶ τὴν μετέφερεν εἰς τὴν Κρήτην.

Ὅταν ὁ Ἀγίνωρ ἐπληροφορήθη τὴν ἀπαγωγὴν τῆς κόρης του, ἔστειλε τὸν Κάδμον πρὸς ἀναζήτησιν μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ χωρὶς τὴν Εὐρώπην. Οὗτος δὲ μετὰ πολλὰς καὶ ἀκαρπούς περιπλανήσεις καὶ ἀναζητήσεις ἔφθασεν εἰς τὴν χώραν τῶν Δελφῶν, ἵνα ἐρωτήσῃ τὸ Μαντεῖον σχετικῶς πρὸς τὴν τύχην τῆς ἀδελφῆς του. Τοῦτο δὲ ὑποδεικνύον τὸ μάταιον τῆς ἐρεύνης συνέστησεν εἰς τὸν Κάδμον νὰ κτίσῃ πόλιν καὶ νὰ ἐγκατασταθῆ εἰς τὸ μέρος, ὅπου θὰ ἐκάθιζεν ἡ βοῦς, τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ συναντήσῃ, καὶ νὰ ὀνομάσῃ τὴν χώραν Βοιωτίαν.

Τοιοῦτοτρόπως ὁ Κάδμος ἐκεῖ, ὅπου ἐκάθισεν ἡ βοῦς, ἔκτισε πόλιν, τὴν Καδμείαν, εἰς τοὺς πρόποδας τῆς ὁποίας κατόπιν ἐκτίσθησαν αἱ Θήβαι = λόφος, ἡ ὅλη δὲ χώρα ὀνομάσθη Βοιωτία.

Ἄλλ' ἢ Ἡρα ζηλοτυπῆσασα ἐναντίον τῆς Εὐρώπης, διὰ τὴν ἕκ μέρους τοῦ Διὸς εὐνοίαν, ἠθέλησε νὰ ἐκδικηθῆ ἑξαπολύουσα τὸν ὀργὴν τῆς ἐναντίον τῆς οἰκογενείας τῆς Εὐρώπης.

Τοιοῦτοτρόπως ὁ Κάδμος ἀπώλεσε τὸν θρόνον τοῦ ἀναγκασθεὶς νὰ καταφύγῃ εἰς Ἰλλυρίαν. Ὁ υἱὸς του δὲ Πολύδωρος ἀπέθανε πολὺ νέος, ὅπως καὶ ὁ υἱὸς τούτου Λάβδακος, ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου οἱ μετ' αὐτὸν ὀνομάσθησαν Λαβδακίδαι. Μετὰ τὸν Λάβδακον ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς τούτου Λαῖος νυμφευθεὶς τὴν κόρην τοῦ Μενοικέως Ἰοκάστην. Ἀπὸ δὲ τοῦ Λαίου ἐξέσπασαν ἐντονώτεραι αἱ συμφοραὶ ἐναντίον τοῦ οἴκου τοῦ Λαβδάκου.

Διότι ὅταν ὁ Λαῖος ἠρώτησε τὸν Μαντεῖον τῶν Δελφῶν περὶ τῆς ἀποκτίσεως τέκνου, καθ' ὅσον ἐστερεῖτο τοιοῦτου-ἔλαβε τὴν ἀπάντησιν, ὅτι τὸ τέκνον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐγεν,

νατο, θα εφόνευε τὸν πατέρα του καὶ θα ἐλάμβανεν ὡς σύζυγον τὴν μητέρα του.

Διὰ τοῦτο, ὅταν ἡ Ἰοκάστη ἐγέννησεν ἄρρεν τέκνον, ὁ Λαίος, ἀφ' οὗ ἐτιρῆσε τὰ σφυρὰ τοῦ βρέφους διὰ περόνης καὶ ἐν συνεχείᾳ διαπέρασε σχοινίον, παρέδωκε τοῦτο εἰς βασιλικὸν τινα βοσκόν, ἵνα ἐκθέσῃ εἰς ἀπομεμακρυσμένον σημεῖον τοῦ Κιθαιρῶνος καὶ ἐκεῖ ἐγκαταλειμμένον ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν πείναν καὶ τὴν ἐξάντλησιν.

Ἄλλ' ὁ βοσκὸς εὐσπλαγχνισθεὶς τὸ παιδίον παρέδωκε τοῦτο εἰς ἕτερον βοσκόν, ὁ ὁποῖος κατὰ τύχην ἔβασκε παρὰ τὸν Κιθαιρῶνα τὰ ποιμνία τοῦ βασιλέως τῆς Κορίνθου Πολύβου. Ὁ δὲ βοσκὸς οὗτος, ἀφ' οὗ μετέφερε τοῦτο εἰς τὴν Κόρινθον, παρέδωκεν εἰς τὸν βασιλέα Πόλυβον, ὁ ὁποῖος, ἐπειδὴ ἦτο ἄτεκνος, ἐκράτησε τοῦτο, ἵνα ἀναθρέψῃ ὡς ἴδιον τέκνον, ὄνομάσας αὐτὸ Οἰδίπουν ἀπὸ τὰ οἰδήματα τῶν ποδῶν τὰ προξενηθέντα ἐκ τῆς περόνης. Τοιοῦτοτρόπως δὲ ὁ Οἰδίπους ἀνετράφη καὶ ἐμεγάλωσεν εἰς τὴν αὐλήν τοῦ Πολύβου μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ἦτο γνήσιον τούτου τέκνον.

Ὅταν ὅμως εἶχε γίνει πλέον ἀνὴρ, εἰς ἐκ τῶν φίλων ἐν καταστάσει μέθης εὐρισκόμενος, ἐν συμποσίῳ, ἀπεκάλεσε τοῦτον νόθον. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Πόλυβος δὲν ἔδωκε πειστικὰς ἐξηγήσεις περὶ τοῦ πράγματος, ὁ Οἰδίπους, διὰ νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀληθῆ του καταγωγὴν, ἦλθε διὰ νὰ ἐρωτήσῃ εἰς τὸ Μαντεῖον τῶν Δελφῶν. Τοῦτο δὲ εἶπεν εἰς αὐτὸν νὰ μὴ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του, διότι θα εφόνευε τὸν πατέρα του καὶ θα ἐλάμβανεν ὡς σύζυγον τὴν μητέρα του.

Τότε ὁ Οἰδίπους, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸ ἔγκλημα, ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψῃ πλέον εἰς τὴν Κόρινθον, τὴν ὁποίαν ὡς πατρίδα ἐθεώρει, καὶ ἠκολούθησε τὴν ὁδόν, ἣ ὁποία ἔφερε πρὸς τὴν Φωκίδα.

Ἄλλ' ἐν ᾧ ἐβάδιζεν εἰς μίαν διασταύρωσιν ὁδῶν, διεπληκτίσθη μὲ ἓνα ἠνίσχον μίας ἀμάξης, ἣ ὁποία ἤρχετο ἀντιθέτως. Καὶ ὅταν ὑπὲρ τοῦ ἠνίσχου ἐπενέβη ὁ ἐπιβαίνων τῆς ἀμάξης καὶ ἐκτύπησε διὰ τῆς μάστιγος τὸν Οἰδίποδα, τότε οὗτος κτυπᾷ τὸν ἐπιβάτην διὰ ῥοπαλοῦ, τὸ ὁποῖον ἔφερε, καὶ ἀφήνει αὐτὸν ἄπνον. Ἐν συνεχείᾳ δὲ τότε ἐφόνευσε καὶ τοὺς λοιποὺς

πέντε συνοδούς, ὅπως ἐνόμιζε, πλὴν ὁμως εἷς κατώρθωσε νὰ διασωθῆ. Ὁ φονευθεὶς ἐπιβάτης ἦτο ὁ Λαῖος, ὁ βασιλεὺς τῶν Θηβῶν, ὁ πραγματικὸς πατὴρ τοῦ Οἰδίποδος. Ὁ δὲ διασωθεὶς συνοδός, μὴ δυνάμενος νὰ κατονομάσῃ τὸν φονέα, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἀποσείσῃ μέρος τῆς εὐθύνης, κατέθεσε ψευδῶς, ὅτι πολλοὶ ληστὰι ἐνεδρεύοντες ἐφόνευσαν τὸν βασιλέα καὶ τοὺς συνοδούς.

Τοιοτοτρόπως ἡ ὑπόθεσις περιεπλάκη καὶ συνεσκοτίσθη, τὰ ἴχνη τοῦ φονεῶς ἐχάθησαν, πᾶσα δὲ ἀναζήτησις αὐτοῦ ἀπέβη ἄκαρπος.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὴν βασιλείαν μετὰ τὸν φόνον τοῦ Λαῖου ἀνέλαβεν ὁ Κρέων, ὁ ἀδελφὸς τῆς Ἰοκάστης, ἐν ᾧ ὁ Οἰδίπους μετὰ τὸ ἔγκλημα ἐπροχώρησεν εἰς τὴν ὁδὸν καὶ ἔφθασεν εἰς τὰς Θήβας, τὰς ὁποίας τότε ἐμάστιζε τὸ τέρας τῆς Σφιγγός. Τὸ τέρας δηλαδὴ ἀνέκοπτε τὸν δρόμον τῶν διαβατῶν ἔμπροσθεν τῶν Θηβῶν καὶ προέβαλλε πρὸς λύσιν τὸ περίφημον αἶνιγμα : « ποῖον εἶναι τὸ ζῶον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τὴν μὲν προῖταν εἶναι τετράπουν τὴν δὲ μεσημβρίαν δίπουν καὶ τὴν ἐσπέραν τρίπουν ; ». Πάντας δὲ τοὺς μὴ δυναμένους νὰ δώσουν τὴν πρέπουσαν λύσιν κατέτρωγε. Ὑπῆρχε δὲ χρησμός, κατὰ τὸν ὁποῖον, ὅταν παρουσιάζετο ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος θὰ ἔλυε τὸ αἶνιγμα, ἡ σφίγξ θὰ κατεκρημνίζετο ἀπὸ τοὺς βράχους καὶ θὰ ἐφονεύετο.

Διὰ τοῦτο ὁ Κρέων εὐθύς μόλις ἀνέλαβε τὴν ἐξουσίαν διεκήρυξεν, ὅτι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ ἔλυε τὸ αἶνιγμα καὶ θὰ ἤλευθέρωνε τὴν πόλιν ἀπὸ τὴν σφίγγα, θὰ ἐλάμβανεν ὡς σύζυγον τὴν χήραν Ἰοκάστην καὶ θὰ ἐγίνετο βασιλεὺς τῶν Θηβῶν.

Ὁ Οἰδίπους εὐρισκόμενος εἰς τὰς Θήβας ἀνέλαβε μετὰ τόλμης νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ τέρας. Καὶ ὅταν ἡ σφίγξ παρουσιάσθη καὶ προέβαλε τὸ αἶνιγμα της, οὗτος ἔδωκε τὴν ἀπάντησιν, ὅτι τὸ ζῶον αὐτὸ εἶναι ὁ ἄνθρωπος.

Τότε ἡ μὲν σφίγξ ἐκρημνίσθη ἀπὸ τῶν βράχων καὶ ἐφονεύθη, ὁ δὲ Οἰδίπους, γενόμενος σωτὴρ τῆς πόλεως, ἔλαβε συμφῶνως πρὸς τὴν διακήρυξιν τοῦ Κρέοντος, ὡς σύζυγον, τὴν Ἰοκάστην, ἡ ὁποία ἦτο ἡ πραγματικὴ του μήτηρ, καὶ συγχρόνως ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον τοῦ βασιλέως. Ἐκ τοῦ ἀνοσίου δὲ τούτου γάμου ἐγεννήθησαν δύο υἱοί, ὁ Ἐτεοκλῆς καὶ ὁ Πολυνεΐκης, καὶ δύο θυγατέρες, ἡ Ἀντιγόνη καὶ ἡ Ἰσμήνη.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τὰ πάντα ἔβαινον καλῶς. Ὁ Οἰδίπους ἀνεδείχθη ἰσχυρὸς καὶ συνετὸς καὶ δίκαιος βασιλεὺς ἐλκύσας τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν ὑπηκόων του, μεγάλη δὲ εὐδαμονία ἐπεκράτησεν εἰς τὰς Θήβας.

Μετ' ὀλίγον ὁμως ἐνέσκηψαν φοβερὰ δεινά. Μεγάλη ἀφορία εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ θνησιμότης εἰς τὰ νεογνὰ τῶν ζώων παρουσιάσθη, ἐν ᾧ τῶν γυναικῶν τὰ βρέφη ἀπέθνησκον κατὰ τὸν τοκετόν.

Ὁ Οἰδίπους ἀπέναντι τῆς τραγικῆς ταύτης καταστάσεως ἔστειλεν εἰς τοὺς Δελφοὺς τὸν Κρέοντα, ἵνα πληροφορηθῆ παρὰ τοῦ Μαντείου τὴν αἰτίαν τοῦ κακοῦ. Ὁ δὲ δοθεὶς χρησμὸς ἀπέδιδε τοῦτο εἰς τὴν ὀργὴν τῶν Θεῶν διὰ τὸν φόνον τοῦ Λαῖου καὶ τὸ ἀτιμώρητον τοῦ φονέως.

Ὅταν δὲ χάρις εἰς τοὺς ὑπαινιγμοὺς τοῦ μάντεως Τειρεσίου, ἐν συνεχείᾳ δὲ χάρις εἰς τὰς διενκρινίσεις, τὰς ὁποίας ἡ Ἰοκάστη παρέσχε πρὸς τὸν Οἰδίποδα μὲ τὸν σκοπὸν νὰ διασκεδάσῃ τὴν ταραχὴν, ὑπὸ τῆς ὁποίας οὗτος κατελήφθη, καὶ τέλος χάρις εἰς τὰς μαρτυρίας τοῦ βοσκοῦ τοῦ Πολύβου καὶ τοῦ βοσκοῦ τοῦ Λαῖου, ὁ ὁποῖος εἰς τὸν φόνον τοῦ βασιλέως εἶχε παρευρεθῆ ὡς συνοδὸς, μόνος αὐτὸς διασωθεὶς, καὶ εἶχεν ἀναγνωρίσει τὸν φονέα τοῦ Λαῖου εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ νέου βασιλέως, ὅταν χάρις εἰς πάντα ταῦτα ἀπεκαλύφθη ὅτι αὐτὸς ὁ Οἰδίπους ἦτο ὁ φονεὺς, ὅτι ὁ Λαῖος ἦτο πατήρ του καὶ μήτηρ του ἡ σύζυγός του Ἰοκάστη, τότε ἡ μὲν Ἰοκάστη ἀπηγωνίσθη, αὐτὸς δὲ ὁ Οἰδίπους ἐξώρυσε τοὺς ὀφθαλμοὺς του μόνος καὶ ἐτυφλώθη.

Μετὰ τὰ συνταρακτικὰ ταῦτα γεγονότα ὁ θρόνος τῶν Θηβῶν περιήλθεν εἰς τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Οἰδίποδος, Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκη, οἱ ὁποῖοι συνεφώνησαν νὰ ἄρχουν ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ ἓν ἔτος.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἄρχας, ὡς προεσβύτερος, Ἐτεοκλῆς δὲν παρέδιδε τὴν ἐξουσίαν, μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἔτους, εἰς τὸν Πολυνείκη, οὗτος θυμωθεὶς κατέφυγεν εἰς τὸ Ἄργος καὶ νυμφευθεὶς τὴν κόρην τοῦ βασιλέως Ἀδραστοῦ ὠργάνωσε μεγάλην ἐκστρατείαν ἐναντίον των Θηβῶν, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἐκθρονίσῃ τὸν Ἐτεοκλέα διὰ τῆς δυνάμεως τῶν ὅπλων καὶ καταλάβῃ αὐτὸς τὴν βασιλείαν.

Εἰς τὴν ἐκστρατείαν αὐτὴν ἔλαβον μέρος, ὡς σύμμαχοι, καὶ ἔξ ἄλλοι ἰσχυροὶ βασιλεῖς γειτονικῶν πόλεων, ὁ Ἄμφιάραος, ὁ Τυδεύς, ὁ Ἐτέοκλος, ὁ Ἴππομέδων, ὁ Παρθενοπαῖος καὶ ὁ πάντων ἰσχυρότατος ἀλλὰ καὶ θρασύτατος Καπανεύς, ὥστε ἐν τῷ συνόλω ἦσαν ἑπτὰ ἀρχηγοί, ὅθεν καὶ ὠνομάσθη «στρατεία τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας».

Ἄλλ' εἰς τὴν πρώτην σύγκρουσιν μεταξὺ Θηβαίων καὶ Ἀργείων οἱ δύο ἀδελφοὶ εὐρέθησαν ἀντιμέτωποι καὶ μονομαχήσαντες ἐφονεύθησαν καὶ οἱ δύο, τὴν δὲ βασιλείαν ἀνέλαβεν ὁ Κρέων.

Προκειμένου δὲ νὰ ἀντιμετωπισθῇ ὁ ἐκ τῶν Ἀργείων κίνδυνος ἐζητήθη ἡ γνώμη τοῦ μάντεως Τειρεσίου, ὁ ὁποῖος ἐχρησιμοδότησεν, ὅτι διὰ νὰ σωθῇ ἡ πόλις ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐξευμενισθῇ ὁ Ἄρης διὰ τῆς θυσίας τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τοῦ Κρέοντος, Μεγαρέως ὀνομαζομένου ἢ καὶ Μενοικέως κατὰ τὸν Εὐριπίδην.

Ἡ θυσία συνετελέσθη, καὶ ὅταν οἱ Ἀργεῖοι προέβησαν εἰς γενικὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῶν τειχῶν τῆς πόλεως, ἔπαθον φοβερὰν πανωλεθρίαν.

Διότι, ὅταν ὁ φοβερὸς Καπανεύς πλήρης ὑπερηφανείας καὶ ὕβρεως μὲ τὴν δυσσεβῆ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ἐπιγραφὴν, ὅτι θὰ κατακαύσῃ τὴν πόλιν εἴτε θέλει ὁ Ζεὺς εἴτε δὲν θέλει, εἶχεν ἀναρριχηθῆ ἐπὶ τοῦ τείχους φονεύων πάντα ἀνθιστάμενον καὶ ἦτο ἔτοιμος νὰ βροντοφανήσῃ ἀπὸ τὰς ἐπάλλξεις τὴν νίκην, ὁ Ζεὺς ἐκσφενδονίζει ἐναντίον αὐτοῦ κεραυνὸν καὶ τὸν κατακρημνίζει ἀπὸ τοῦ τείχους.

Ὁ θάνατος τοῦ Καπανέως ἐκλόνισε τὸ θάρρος καὶ τὴν ὀρμὴν τῶν Ἀργείων, ἐν ᾧ ἄφ' ἑτέρου ἐνεψύχωσε τοὺς Θηβαίους, οἱ ὁποῖοι ἐξορμήσαντες ἔξω τοῦ τείχους κατενίκησαν καὶ ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς Ἀργεῖους, ἐλάχιστοι ἐκ τῶν ὁποίων κατώρθωσαν νὰ διαφύγουν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἡ πόλις τῶν Θηβῶν ἀπηλλάγη ἐκ τοῦ κινδύνου τῶν Ἀργείων, ὁ Κρέων διέταξε τὸ μὲν πτώμα τοῦ Ἐτεοκλέους νὰ ταφῇ μὲ ὄλας τὰς τιμὰς, ὅπως ἤρμοζεν εἰς ἥρωα πεσόντα ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος, τὸ δὲ πτώμα τοῦ Πολυνείκου, ἐπειδὴ οὗτος ἐπὶ κεφαλῆς ξένου στρατοῦ ἦλθεν ἐναντίον τῆς

πατρίδος του, νὰ μείνη ἄταφον διὰ νὰ παραχθῆ ἀπὸ τοὺς κύνες καὶ τὰ ὄρνεα χωρὶς τιμᾶς καὶ χωρὶς θρήνων.

Ἐκ τούτου σημείου τούτου ἀρχεται ἡ ὑπόθεσις τῆς τραγωδίας, καὶ ὅσον ἡ Ἄντιγόνη, ἡ κόρη τοῦ Οἰδίποδος, λαμβάνει τὴν ἀπόφασιν νὰ θάψῃ τὸ πτώμα τοῦ Πολυνείκουσ περιφρονοῦσα τοῦ Κρέοντος τὴν διαταγὴν.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

1) Ἄντιγόνη	—	Θυγάτηρ τοῦ Οἰδίποδος
2) Ἴσμήνη	—	Θυγάτηρ τοῦ Οἰδίποδος
8) Κρέων	—	Βασιλεὺς τῶν Θηβῶν
4) Αἴμων	—	Υἱὸς τοῦ Κρέοντος
5) Τειρεσίας	—	Μάντις
6) Εὐρυδίκη	—	Σύζυγος τοῦ Κρέοντος
7) Φύλαξ		
8) Ἄγγελος		
9) Ἐξάγγελος		

ΒΩΒΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

- 2 δορυφόροι τοῦ βασιλέως
- 2 θεραπαινίδες τῆς Εὐρυδίκης
- 1 παῖς συνοδὸς τοῦ Τειρεσίου

ΧΟΡΟΣ

ἐκ 15 Θηβαίων γερόντων.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

(Ἐμπροσθεν τῶν ἀνακτόρων τοῦ Κρέοντος)

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἔω ἀδελφούλα μου γλυκειά, ἀγαπητὴ Ἰσμήνη, μήπως γνωρίζεις ἄραγε, ποιά συμφορὰ ὑπάρχει ἀπὸ αὐτές, ποὺ ξεκινοῦν ἀπ' τὰ κακὰ τοῦ Οἰδίπου, ποὺ δὲν τὴν στέλλει ὁ Ζεὺς σ' ἐμᾶς τὶς δυό, ποὺ ζοῦμ' ἀκόμη ; Γιατὶ κανένα λυπηρὸ οὔτε κι' ἀπ' ὅσα βλάπτουν καὶ οὔτ' αἰσχρὸ οὔτ' ἄτιμο καθόλου δὲν ὑπάρχει, ποὺ νὰ μὴν ἔχω δεῖ ἐγὼ μέσα στὶς συμφορές μας. Καὶ τώρα πάλι τί εἶν' αὐτὸ τὸ κήρυγμα, ποὺ λένε, πὼς κήρυξεν ὁ στρατηγὸς στὴν πόλη ὅλη μόλις ; Μήπως καὶ ξέρεις τίποτε ἢ καὶ ἔτυχε ν' ἀκούσης, ἢ δὲν γνωρίζεις τῶν ἐχθρῶν τ' ἀνόσια τὰ ἔργα, πὼς νὰ χτυπήσουν ἔρχονται αὐτούς, ποὺ ἀγαποῦμε ;

ΙΣΜΗΝΗ

Σ' ἐμένα, Ἀντιγόνη μου, κανεὶς δὲν ἤλθε λόγος, οὔτε γλυκὸς οὔτε πικρὸς γιὰ τοὺς ἀγαπημένους, ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ χάσαμε τὰ δυό μας τὰ ἀδέρφια, ποὺ μία ἡμέρα πέθαναν μὲ φόνο ἀμοιβαῖο. Κι' ἀφ' οὗ τοῦ Ἄργου ὁ στρατὸς σ' αὐτὴ τῇ νύχτᾳ μέσα ἔφυγε πανικόβλητος καὶ πλέον δὲν ἐγάνη, καθόλου περισσότερο δὲν ξέρω ἀπὸ τοῦτο, ἂν εἶμαι μᾶλλον εὐτυχῆς, οὔτ' ἂν δυστυχισμένη.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τὸ ἤξερα καλὰ αὐτό. Καὶ σένα ἐκάλεσ' ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς αἰλῆς, ἐσὺ ν' ἀκούγες μόνο.

ΙΣΜΗΝΗ

Καὶ τί συμβαίνει ἄραγε ; Γιατὶ, σὰν λυπημένη, τὰ λόγια σου μοῦ φαίνεσαι πὼς κάπως τὰ προφέρεις.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Βεβαίως, γιὰτ' ὁ Κρέοντας τ' ἀδέρφια μας τὰ δυό

τὸ ἕνα μὲν τὸ ἔκρινε γιὰ νὰ τὸ θάψῃ ἄξιο,
τὸ ἄλλο δὲ ἀπ' τὴν ταφὴν τὸ ἔχει στερημένο.
Ἔτσι τὸν μὲν Ἔτεοκλῆ, καθὼς ὁ κόσμος λέει,
σὰν ἔλαβε ὑπ' ὄψιν του τὸ δίκιο καὶ τὸν νόμο,
τὸν ἔθαψε κάτ' ἀπ' τῆ γῆ, νᾶν ἔντιμος στοὺς κάτω.
Τὸ κακοσκοτωμένο δὲ τοῦ Πολυνείκη πτώμα,
λένε, πὼς ἔχει κηρυχθῆ εἰς ὅλους τοὺς πολίτας
νὰ μὴ σκεπάσῃ μὲ ταφὴν κανεῖς, οὔτε νὰ κλάψῃ,
νὰ τὸν ἀφήσουν δ' ἄταφον καὶ δίχως νὰ τὸν κλάψουν,
στὰ ἔρνια εὐρημα γλυκό, πὺν βλέπουνε τριγύρω,
μήπως καὶ ἀνακαλύψουνε τίποτα γιὰ νὰ φᾶνε.
Καὶ τέτια λὲν οἱ ἄνθρωποι, πὼς ὁ καλὸς μας Κρέων
γιὰ σένα ἐπροκήρυξε καὶ ἀκόμη καὶ γιὰ μένα,
διότι λέγω καὶ γιὰ μέ, καὶ πὼς θὰ ῥθῆ ἔδῳ πέρα
νὰ τὰ κηρῦξῃ καθαρὰ σ' αὐτούς, πὺν δὲν τὰ ξέρουν.
Καὶ δὲν νομίζει ὅτι εἶν' τὸ πρᾶγμα τιποτένιο.
Ἄλλ' ἂν κανεῖς ἀπὸ αὐτὰ ἤθελε πράξει κάτι,
τὸν περριμένει θάνατος ἀνάμεσα στὴν πόλῃ
μὲ πέτρες, πὺν θὰ ῥίχνουνε ὅλοι οἱ συμπολίται.
Αὐτὴ εἶν' ἡ κατάστασις καὶ γρήγορα θὰ δείξῃς,
ἂν εὐγενὴς γεννήθῃς, ἢ ἄθλια ἀπ' ἀρίστους.

ΙΣΜΗΝΗ

Καὶ τί θὰ πρόσθετα ἐγώ, ὦ τολμηρή, ἐπὶ πλέον
ξελύνοντας ἢ δένοντας, αὐτὰ ἂν εἶναι ἔτσι;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἄν κοπιᾷσης καὶ ἐργασθῆς μαζί μὲ μένα, σκέψου.

ΙΣΜΗΝΗ

Ποιὸ τόλμημ' ἐπικίνδυνο; Τὶ ἔχεις εἰς τὸν νοῦ σου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἄν θὰ σηκώσης τὸν νεκρὸ μ' αὐτὸ ἔδῳ τὸ χέρι.

ΙΣΜΗΝΗ

Λοιπὸν στὸν νοῦ σου ἀληθινὰ τὸ ἔχεις νὰ τὸν θάψῃς,
ἐν ᾧ στὴν πόλῃ μας αὐτὸ εἶν' ἀπηγορευμένο;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τὸν ἀδελφὸ μου βέβαια, πὺν εἶναι καὶ δικὸς σου,
ἐὰν ἐσὺ δὲν θὰ δεχθῆς. Δὲν θὰ φανῶ προδότρα.

ΙΣΜΗΝΗ

*Ὡ δυστυχής, πού αντίθετα διέταξεν ὁ Κρέων.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἀλλά κανέν αὐτὸς ἐδῶ δικαίωμα δὲν ἔχει
νὰ μ* ἐμποδίξ* ἀπ* τίς δουλιές, πού εἶναι ἰδικές μου.

ΙΣΜΗΝΗ

*Ἀλλοίμονον, ὦ ἀδελφή, πὼς μισημένος, σκέψου,
ἀπέθαν* ὁ πατέρας μας καὶ περιφρονημένος,
ἀφ* οὐ γιὰ τ* ἁμαρτήματα τὰ ξεφανρωμένα
ἐκτύπησε μὲ δύναμι τὰ μάτια του τὰ δύο,
αὐτὸς ὁ ἴδιος μόνος του μὲ τὰ δικά του χέρια.
Καὶ ἔπειτα πὼς σύζυγος καὶ σύγχρονα μητέρα,
ὀνόματα διάφορα τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο,
μὲ κρεμαστὸ σχοινὶ πλεχτὸ στὸ βίο δίδει τέλος.
Καὶ τρίτον ὅτι οἱ ἀδελφοὶ οἱ δυὸ τὴν ἴδια μέρα
αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ δύστυχοι ἀφ* οὐ ἐκτυπηθῆκαν,
ἐδώσανε τὸν θάνατον ὁ ἓνας εἰς τὸν ἄλλον
μὲ χέρια, πού μ* ἐχθρότητα πρὸς ἄλληλ* ὑψωθῆκαν.
Τώρα δὲ πάλιν βέβαια, πού μεῖς μείναμε μόνες,
σκέψου καλά, πόσο πολὺ κακὰ θῆ νὰ χαθοῦμε,
ἐὰν ἐμεῖς, πηγαίνοντας ἀντίθετα στὸν νόμο,
τὸ πρόσταγμα πατήσωμε, πού ὁ βασιλιάς προστάζει,
ἢ ἂν δὲν λογαριάσωμε τὴν ἐξουσία πῶχει.
Ἄλλ ἐπιβάλλεται αὐτὸ νὰ βάλωμε στὸν νοῦ μας,
ὅτι γυναῖκες νᾶμαστε εἴμαστε γεννημένες,
ὥστε νὰ μὴν ἐρχόμαστε σὲ πόλεμο μὲ ἄνδρες,
καὶ ἔπειτ* ἰσχυρότεροι ὅτι μᾶς κυβερνοῦνε,
ὥστε ν* ἀκούωμεν αὐτὰ καὶ πῶς πικρὰ ἀκόμη.
Εγὼ μὲν βεβαιότατα τοὺς ἄρχοντας θ ἀκούσω,
συγγνώμην νὰ μοῦ δώσουνε, ἀφ* οὐ παρακαλέσω
αὐτούς, πού κάτ* ἀπὸ τὴ γῆ εὐρίσκονται θαμμένοι,
γιατὶ ἐγὼ μ* ἐκβιασμὸ αὐτὰ τὰ διαπράττω.
Γιατ* εἶν* κουτὸ νὰ κάνωμε πάνω ἀπ* τὴ δύναμι μας.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Οὔτε θὰ σὲ προέτρεπα μ* ἐμένα νὰ συμπράξῃς,
καὶ οὔτε πιά καὶ ἂν θᾶθελες νὰ γίνῃς συνεργός μου,

εὐχάριστα στὸ ἔργο αὐτὸ μαζί θὰ βοηθοῦσες.
Ἐπὶ ἔχε τις ἰδέες σου, ὅποιες ἐσὺ νομίζεις.
Ἐκεῖνον δὲ κάτω στή γῆ μὲ χῶμα θὰ σκεπᾶσω.
Γιὰ μένα εἶν' ὑπέροχο τὸν βίον νὰ τελειώσω,
τὸ ἔργο αὐτὸ ἀφ' οὗ ἐγὼ θὰ ἔχω διαπράξει.
Ἀγαπητὴ θὰ βρισκῶμαι μ' ἐκεῖνον πεθαμμένη
καὶ κείνος ἀπὸ μένανε θὰ εἶν' ἀγαπημένος,
ἔργο θεάρεστο ἐγὼ ἀφ' οὗ θὰ ἔχω πράξει.
Γιατ' εἶν' ὁ χρόνος πῶς πολὺς, πὺρ πρέπει εἰς τοὺς κάτω
ἐγὼ νὰ εἶμαι ἀρεστή, παρὰ στοὺς ἐδῶ πάνω.
Γιατὶ ἐκεῖ παντοτεινὰ ἐγὼ θὰ παραμείνω.
Σ' ἐσένα δὲ ἂν φαίνεται αὐτὸ πὺρ εἶν' ὄρατο,
αὐτὰ πὺρ οἱ θεοὶ τιμοῦν, ῥίξε στήν καταφρόνια.

ΙΣΜΗΝΗ

Τὰ τῶν θεῶν μὲν βέβαια ἐγὼ δὲν τὰ ὑβρίζω
ἀλλ' ἀπ' τῆ φύση ἱκανὴ ἐγὼ δὲν ἐγεννήθην,
νὰ διαπράττω ἀντίθετα, ἀπ' ὅσα οἱ πολῖται.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Σὺ μὲν μορεῖς αὐτὰ γιὰ πρόφαση νὰ λέγῃς
ἐγὼ δὲ τώρα βέβαια θὰ σηκωθῶ νὰ πάω
στον προσφιλῆ μου ἀδελφὸ νὰ φτιάξω ἕνα τάφο.

ΙΣΜΗΝΗ

Ἄλλοίμονό σου δύστηνη! Γιὰ σὲ πόσο φοβοῦμαι!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Γιὰ μένα μὴ φοβᾶσαι σύ. Τῆ μοῖρα σου νὰ βλέπῃς.

ΙΣΜΗΝΗ

Ἀλλὰ τοῦλάχιστο πῶς πρῖν, μὴν εἴπῃς σὲ κανένα
τὸ ἔργο αὐτὸ, καὶ κρύβε το, ὅπως καὶ ἐγὼ θὰ κάμω.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἄλλοίμονον. Διαλάλει το. Πῶς μισητὴ θὰ εἶσαι,
ἐὰν σωπάσῃς καὶ ἂν αὐτὰ δὲν τὰ κηρύξῃς σ' ὅλους.

ΙΣΜΗΝΗ

Ἐχεις ἐσὺ καρδιὰ θερμὴ στὰ πράγματα τὰ κρύα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἀλλὰ σ' αὐτοὺς εὐχάριστη γνωρίζω ὅτι εἶμαι,
πὺρ πρέπει μάλιστα ἐγὼ πάρα πολὺ ν' ἀρέσω.

ΙΣΜΗΝΗ

*Αν θὰ μπορέσης βέβαια, μὰ ἀδύνατα γυρεύεις.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Λοιπὸν ἔάν δὲν θὰ μπορῶ, καὶ βέβαια θὰ παύσω.

ΙΣΜΗΝΗ

Νὰ κυνηγᾷς τ' ἀδύνατα δὲν εἶν' σωστὸ καθόλου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

*Ἐάν αὐτὰ θὰ μοῦ εἰπῆς, ἐγὼ θὰ σὲ μισήσω,
θὰ εἶσαι δὲ καὶ στοὺς νεκροὺς ἐχθρὰ ἐσὺ, δικαίως.

*Ἀλλὰ ἐμένα ἄφησε καὶ τὴν κακὴ μου σκέψη,
νὰ πάθω αὐτὴ τὴν συμφορὰ, γιατί κακὸ κανένα
νὰ πάθω ἐγὼ δὲν πρόκειται, ποὺ νᾶν τόσο μεγάλο,
ὥστε νὰ μὴν πεθάνω ἐγὼ μὲ θάνατο ὄραϊο.

ΙΣΜΗΝΗ

*Ἄλλ' ἂν σ' ἐσένα φαίνεται, πὼς εἶν' καλό, προχώρει.

Αὐτὸ δὲ ὅμως γνώριζε, ὅτι τρελλὴ πηγαίνεις.

Μὰ ἀγαπᾷς εἰλικρινὰ ἐσὺ τοὺς συγγενεῖς σου.

(Ἡ Ἄντιγόνη ἀπέρχεται πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἦτο τὸ πτώμα τοῦ Πολυνείκουσ, ἡ δὲ Ἴσμήνη εἰσέρχεται εἰς τὸν γυναικωνίτην).

ΠΑΡΟΔΟΣ *

ΣΤΡΟΦΗ Α΄.

ᾠ ἀκτίνα τοῦ ἡλίου, ὃ φῶς,
στήν ἐπτάπυλη Θήβα πού φάνης
πιο λαμπρὸ ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα
ὅσα φῶτα ἐφάνηκαν πρὶν,
ἐπὶ τέλους νὰ ἔρχεσαι ἐφάνης,
μάτι μέρας χροσῆς,
ἀπὸ τῆς Δίρκης ἐπάνω τὰ θεῖθρα,
ἀφ' οὗ πιά τὸν στρατὸ μὲ τις ἄσπρες ἀσπίδες
πὸ ἀπὸ τὸ Ἄργος μᾶς ἦλθε,
ὀπλισμένος μὲ ὅπλα πολλά,
τὸν ἀνάγκασες τόσο γοργὰ γιὰ νὰ φύγη
καὶ κρατῶντας σφιχτὰ χαλινοὺς,
πού τὰ ἄλογα βιάζαν νὰ τρέχουν.

ΣΥΣΤΗΜΑ Α΄.

Ποὺ αὐτὸν ἐναντίον τῆς γῆς μας
τὸν ὠδήγησεν ὁ Πολυνεΐκης
ἀπὸ ἔριδα αὐτὸς ὠργισμένος,
πού δὲν βρίσκονταν συμβιβασμός.
Αὐτὸς δὲ μὲ κρωγμοὺς δυνατοὺς
σὰν αἰτὸς ἐφτερούγισε πάνω ἀπὸ τὴ γῆ
μὲ φτερά σὰν τὸ χιόνι λευκὰ σκεπαστὸς
καὶ μὲ ὅπλα πολλά
καὶ περικεφαλαῖες ψηλές,
πὸ ἀνεμίζαν ἐπάνω ἀλόγων οὐρές.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α΄.

Καὶ ἀφοῦ μὲ τις λόγχεις, πού αἷμα διψοῦσαν,
ἀπὸ τὰ σπῖτια ἐπάνω ἐστάθη,
ἀφ' οὗ ἄνοιξε στόμα μεγάλο

(*) Ὁ χορὸς ἐκ Θηβαίων γερόντων ἐκφράζει τὴν χαρὰν τοῦ διότι ἐσώθη ἡ πόλις ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῶν Ἀργείων, περιγράφει τὸν ἀγῶνα, ὁ ὁποῖος διεξήχθη περὶ αὐτῆς καὶ προτρέπει νὰ εὐχαριστήσουν τοὺς Θεοὺς μὲ προσευχὰς καὶ μὲ χοροὺς.

στο ἐπτάπυλο τείχος τριγύρω,
φοβισμένος ἐτράπ^ο εἰς φυγήν,
ἀπ^ο τὸ αἶμα μας πρὶν νὰ χορτάσῃ,
πρὶν νὰ ζώσῃ τοῦ πεύκου ἢ φωτιά
γύρω γύρω καὶ τείχη καὶ πύργους.
Χαλασμός ἕνας τέτιος πολέμου
ἐξαπλώθηκε γύρω ἀπ^ο τὰ νῶτα,
ποῦ ἐκέρδισε δύσκολ^ο ὁ δράκος,
ποῦ ἀντίπαλος ἦταν σ^ο ἐκεῖνον.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ Α΄.

Γιατ^ο ὁ Δίας μισεῖ τὰ μεγάλα
καὶ περήφανα λόγια τῆς γλώσσας.
Κι^ο ὅταν εἶδε αὐτοὺς νὰ ὀρμοῦν,
ὥσάν χειμαρρὸς ὀρμητικοί,
περηφάνεια γεμᾶτοι
γιὰ τὸν θόρυβο ποῦ προξενοῦσαν
τὰ ὀλόχρυσα ὄπλα, ποῦ εἶχαν,
πεταχτὸ ἀστροπελέκι τοῦ ὀίχτει
στις ἐπάλλξεις ἐπάνω τοῦ τείχους
ἐν ᾧ ὄρωμα (¹) τὴν νίκη νὰ κραάξῃ.

ΣΤΡΟΦΗ Β΄.

Καὶ αὐτός, ποῦ φωτιά ἐκρατοῦσε στὸ χέρι,
βροντοχτύπησε πέφτοντας πάνω στὴ γῆ,
ποῦ τὸν χτύπο καὶ αὐτὴ ξαναδίνει,
τότε ποῦ μὲ παράφορ^ο ὀρμὴ
λυσσασμένους στὴν πόλῃ ὠρμοῦσε
μὲ τὸ φύσημα αὐτό, ποῦ φουσᾶ
ὁ ἀέρας ὁ πῦρ τρομερός.
Ἄλλὰ κεῖνα, ποῦ ἤλπιζ ἐκεῖνος
μ^ο ἄλλο τρόπο τοῦ βγῆκαν,
καὶ ἄλλα σώριαζε πάνω στοὺς ἄλλους
δυνατὰ τοὺς ἐχθρούς μας χτυπώντας
ὁ πελώριος ὁ Ἄρης σ^ο ἐμᾶς βοηθός.

¹) Ὁ Καπανεύς.

ΣΥΣΤΗΜΑ Β΄.

Γιατ' ἐπτά λοχαγοὶ στίς ἐπτά ἐκεῖ πύλες
γιὰ ἐπίθεσι ἀφ' οὔ ἐταχθῆκαν
ἴσοι μ' ἴσους ἀντίκρου,
εἰς τὸν Δία ποῦ δίδει τὴν Νίκην,
τὰ δλόγαλκα ὄπλα ἀφῆκαν,
ἀπ' τοὺς δυὸ μοναχὰ τοὺς ἀθλίους ἐκτός,
ποῦ ἂν καὶ γεννηθῆκαν ἀπ' ἴδιους
καὶ πατέρα καὶ μάνα,
ἀφ' οὔ σήκωσαν λόγχες ὁ ἕνας στὸν ἄλλον,
ποῦ νικητρίες βγῆκαν καὶ οἱ δυό,
καὶ οἱ δύο τὸν θάνατο βρῆκαν τὸν ἴδιο.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Β΄.

Μὰ ἔδω ἀφ' οὔ ἦλθε ἡ Νίκη,
ποῦ γι' αὐτὴν ἀντηχοῦν πολλοὶ ὕμνοι
καὶ ἔξ ἴσου ἐχάρη καὶ αὐτὴ μὲ τὴ Θήβα,
ποῦ μὲ ἄρματα εἶναι γεμάτη,
ἀπ' τίς πρόσφατες μάχες κατόπιν
τὰ φαρμάκια ξεχάστε,
στοὺς ναοὺς τῶν Θεῶν δὲ ἄς πᾶμε,
καὶ ὅλη νύχτα ἄς κρατήσῃ ὁ χορὸς
καὶ ὁ Βάκχος ἄς εἶν' ἀρχηγός,
ποῦ τραντάζει τὴ Θήβα.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ Β΄.

Ὁ κορυφαῖος τοῦ χοροῦ, ἐν ᾧ βλέπει τὸν Κρέοντα προσερχόμενον καὶ συνοδευόμενον ὑπὸ δορυφόρων.

Μὰ σωπάστε, γιατί' ἔρχεται ὁ Κρέων,
ποῦ παιδί εἶναι τοῦ Μενικέα,
καὶ εἶναι ὁ ἄρχων τῆς χώρας,
ποῦ ἐπῆρε αὐτὸς τὴν ἀρχὴν τελευταῖα
καὶ εἶναι ἄρχοντας νέος,
ἕστερα ἀπ' αὐτά, ποῦ οἱ Θεοὶ
νὰ γενοῦνε θελήσαν.
Ποιὸς νὰ ξέρῃ ποιὰν σκέψη
στὸ μυαλό του νὰ ἔχῃ
καὶ συγκέντρως' ἐκτάκτως αὐτὴν

τὴ βουλή τῶν γερόντων,
ποῦ τοὺς ἔχει καλέσει ἐδῶ
μὲ δημόσια αὐτὸς προσταγή.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΡΕΩΝ

Ἄνδρες

Τῆς πόλης μὲν τὰ πράγματα βεβαίως οἱ θεοί μας,
ἀφ' οὗ τὰ συνταράξανε μὲ ταραχὴ μεγάλη,
πάλιν ἀκλόνητα ἐκεῖ στὴ θέσῃ των τὰ στήσαν.
Ἐσᾶς δ' ἐγὼ ξεχωριστὰ ἀπ' ὅλους τοὺς πολίτας,
μὲ τοὺς κλητῆρες πρόσταξα νὰ ἔρθετε σ' ἐμένα,
ἀπ' τὸ ἓνα μέρος μὲν γιατί πολὺ καλὰ γνωρίζω
πὼς πάντα σεῖς σεβόσαστε τὸν θρόνο τοῦ Λαῖου
καὶ πάλιν σὰν διηύθυνε τὴν πόλιν ὁ Οἰδίπους,
καὶ ἀφ' οὗ ἐχάθηκεν αὐτός, πὼς στὰ παιδιὰ του πάλι
μὲ σταθερὸ τὸ φρόνημα ἐμένατε ἀκόμη.
Μ' ἀφ' οὗ μὲ ἴδιο θάνατο μιά μέρα ἐχαθῆκαν
σὰν ἀλληλοσκοτώθηκαν μὲ φόνο ἀμοιβαίῳ,
ἐγὼ τὸν θρόνο τὸν κρατῶ καὶ ὅλη τὴν ἐξουσία,
μὲ τὸ δικαίωμα αὐτὸ, ποῦ μοῦ δῶσ' ἡ συγγένεια
μὲ τὴν γενιὰ αὐτῶν ἐδῶ, ποῦ ἀλληλοσφαχθῆκαν.
Καὶ εἶναι πράγμ' ἀδύνατο κανέναν νὰ γνωρίσῃ
γιὰ τὸν καθ' ἓνα μέσα του σὰν ποιάν ψυχὴ νὰ κλείη,
μὲ ποῖον τρόπον σκέπτεται καὶ ποῖὸ αἴσθημα ἔχει,
πρὶν στὴν ἀρχὴ δοκιμασθῆ καὶ στὴν νομοθεσία.
Γιατ' ὅποιος εἶναι ἀρχηγὸς σ' ὀλόκληρη τὴν πόλιν,
ἐὰν αὐτὸς δὲν ἠμπορεῖ ἀρίστη σκέψη νᾶχη,
ἀλλὰ ἀπὸ τὸ φόβο του τὴ γλῶσσ' ἔχει δεμένη,
πολὺ κακὸς μοῦ φαίνεται καὶ τώρα καὶ πῶ πρώτα.
Κι' ὅποιος ἀπ' τὴν πατρίδα του νομίζει κάτι ἄλλο
πὼς εἶναι πῶ ἀγαπητό, δὲν τὸν τιμῶ καθόλου.
Γιατὶ ἐγὼ, καὶ μάρτυρας σ' αὐτὸ ἄς εἶν' ὁ Δίας,
ὅπου καὶ πάντοτε αὐτὸς τὰ πάντα ἐπιβλέπει,
οὔτε θὰ ἦτο δυνατόν ἐγὼ νὰ σιωπήσω,
σὰν θᾶβλεπα τὴν συμφορὰ ἀντὶ τῆς σωτηρίας

νά προχωρή και νάρχεται ἐπάνω στοὺς πολίτας.
Οὔτε ποτὲ θὰ ἔκανα στὸν ἑαυτό μου φίλο
τὸν ἄνδρα, ποὺ θὰ ἦτανε ἐχθρὸς εἰς τὴν πατρίδα,
αὐτὸ καλὰ γνωρίζοντας, ὅτι αὐτὴ μᾶς σφῆζει
καὶ πλείοντες πάνω σ' αὐτήν, σὰν βρίσκεται ὀρθία,
θὰ ἠμποροῦμε τότε ἔμεις τοὺς φίλους ν' ἀποκοῦμε.
Μὲ τέτιους νόμους, σὰν αὐτούς, αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόλη,
μεγάλην καὶ εὐδαίμονα ἐγὼ θὰ καταστήσω.
Καὶ τώρα σύμφωνα μ' αὐτὰ εἰς ὅλους τοὺς πολίτας
γιά τοῦ Οἰδίου τὰ παιδιὰ ἔχω διακηρύξει.
Τὸν μὲν Ἐτεοκλῆ αὐτόν, ποὺ ἔχει ἀποθάνει
στὴ μάχη προασπίζοντας αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόλη,
ἄφ' οὔ ἐφάνη ἄριστος εἰς ὅλα στὸν ἀγῶνα,
σὲ τάφο νὰ τὸν θάψουνε, τιμὲς νὰ τοῦ προσφέρουν
αὐτές, ποὺ συνηθίζονται στοὺς ἄριστους ἐκείνους,
ποὺ τώρα βρίσκονται νεκροὶ στὸ χῶμα ἀπὸ κάτω.
Τὸν δ' ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐδῶ, τὸν Πολυνείκη λέγω,
ποὺ θέλησε μὲ τὴ φωτιὰ καλὰ καλὰ νὰ κάψῃ
τὴν χώρα τῶν πατέρων του καὶ τοὺς θεοὺς τοὺς ντόπιους,
ἄφ' οὔ ἐδῶ ἐπέστρεψε, ἐξόριστος ποὺ ἦταν,
καὶ ἠθέλησε ἀδελφικὸ νὰ δοκιμάσῃ αἷμα,
τοὺς δὲ πολίτας στὴ σκλαβιὰ δεμένους νὰ τοὺς σύρῃ,
λέγω, πὼς ἔχει κηρυχθῆ σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόλη
μήτε μὲ νεκρικὲς τιμὲς κανέναν νὰ τὸν θάψῃ
καὶ οὔτε θρῆνος ν' ἀκουσθῆ γι' αὐτὸν ἀπὸ κανένα,
νὰ τὸν ἀφήσουν δ' ἄταφο, τὸ σῶμα του νὰ δοῦνε
σχισμένο ἀπ' ὄρνια καὶ σκυλιὰ καὶ παραμορφωμένο.
Αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη μου καὶ οὐδέποτ' ἀπὸ μένα
ἀνώτερη τιμὴ ποτὲ ὅσοι εἶν' κακοὶ δὲν θᾶχουν,
ἀπὸ αὐτὴν ποῦναι σωστὸ οἱ δίκαιοι νὰ ἔχουν.
Ἄλλὰ ἐκεῖνος π' ἀγαπᾷ αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόλη,
νεκρὸς ἢ ζωντανὸς τιμὴ θᾶχῃ ἀπὸ μὲ τὴν ἴδια.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Σὲ σένα αὐτὰ ἀρέσουνε, ὦ γυιὲ τοῦ Μεινοικέα,
γι' αὐτόν, ὦ Κρέων, ποῦν' ἐχθρὸς σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόλη,

καὶ ἐπίσης καὶ γιὰ κείνονε ὅπου τὴν ἀγαποῦσε·
Καὶ ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ χρησιμοποιήσης
τὸν κάθε νόμο βέβαια σ' αὐτούς, πῶχουν πεθάνει,
καὶ ἀκόμη σ' ὅσους ἀπὸ μᾶς στὸν κόσμο τοῦτον ζοῦμε.

ΚΡΕΩΝ

Λοιπὸν τὸν νοῦ σας νάχετε σ' αὐτὰ ποῦν εἰπωμένα.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Αὐτὸ τὸ βᾶρος φόρτωσε σὲ κάποιον ποῦν πιδ νέος.

ΚΡΕΩΝ

Ἐπὶ οἱ ἐπόπται τοῦ νεκροῦ εἶναι ἔτοιμοι βεβαίως.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Λοιπὸν τί ἄλλο εἶναι αὐτό, π' ἀκόμη διατάσεις;

ΚΡΕΩΝ

Εἰς ὅσους ἀπειθοῦν αὐτὸ νὰ μὴ τὸ συγχωρήτε.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Τόσος κουτὸς δὲν εἶν' κανεὶς, ποὺ νὰ πεθάνῃ θέλει.

ΚΡΕΩΝ

Καὶ βεβαιότατα αὐτὴ θὰ εἶν' ἡ πληρωμὴ του.

Ἐπὶ τοῦ κέρδους ἡ ἐλπίς πολλὰς φορὰς συμβαίνει
καὶ ὀλοτέλα τὸν ἄνθρωπο αὐτὴ τὸν καταστρέφει.

ΦΥΛΑΞ

(προσερχόμενος ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου ἐφυλάσσετε τὸ πτώμα
τοῦ Πολυνεΐκου)

ὦ βασιλεῦ μου, δὲν θὰ πῶ, πὼς ἀπὸ γρηγοράδα
λαχανιασμένος ἔφθασα ἐδῶ ἐγὼ σ' ἐσένα
καὶ ἀφ' οὗ ἐπῆρα σὰν φτερὰ ἀνάλαφρα τὰ πόδια,
γιατ' ἔκαμα πολλοὺς σταθμοὺς ἀπ' τὴν πολλὴ τὴ σκέψη
ἐδῶ καὶ ἐκεῖ γυρίζοντας ἀνάμεσα στοὺς δρόμους,
σὰν κάτι νὰ μοῦ ἔλεγε ὀπίσω νὰ γυρίσω,
γιατ' ἡ ψυχὴ μου μοῦλεγε πολλὰ γιὰ νουθεσία.
«Τὶ προχωρεῖς, βρὲ ἄθλιε, ποὺ σὰν θὰ πᾶς κεῖ πέρα,
τὸ δίχως ἄλλο βέβαια θὲ νὰ σὲ τιμωρήσουν;
Ταλαίπωρε, στὸ δρόμο σου μοῦ κοντοστέκεις πάλι;

Καὶ ἂν αὐτὰ ὁ Κρέοντας ἀπ' ἄλλοιτε τὰ μάθη,
πῶς τότε βέβαια ἐσὺ δὲν ὑἄβρης τιμωρία;

Τέτια (συλλογιζόμενος) στὸ δρόμο προχωροῦσα
ἀργὰ—ἀργὰ συρόμενος μόλις καὶ μετὰ βίας.

Κι' ἔτσι ὁ δρόμος ὁ μικρὸς κατήντησε μεγάλος.

Στὸ τέλος δὲ ἐνίκησε τὸ νάρθη εἰς ἐσένα.

Καὶ ἂν θὰ πῶ ἓνα μηδέν, ὅμως θὰ σοῦ τὸ εἶπω,
γιατ' ἔρχομαι ἐλπίζοντας πὸς ἄλλο δὲν θὰ πάθω
ξεχωριστὰ ἀπὸ αὐτό, πού εἶναι πεπρωμένο.

ΚΡΕΩΝ

Τι δὲ συμβαίνει καὶ ἔχεις σύ, μιὰ τέτια ἀγωνία;

ΦΥΛΑΞ

Θὰ ἤθελα πρῶτα νὰ πῶ γιὰ τὸν δικό μου ὄλο.

Γιατὶ δὲν ἔπραξα ἐγὼ τὸ φοβερὸ τὸ πρᾶγμα
κι' οὔτε ποιὸς ἦταν ἔχω δεῖ αὐτὸς, πού τῷχει πράξει,
καὶ οὔτε θάταν δίκαιο κακὸ ἐγὼ νὰ πάθω.

ΚΡΕΩΝ

Στ' ἀλήθεια προσοχὴν ἐσὺ πολὺ μεγάλη δείχνεις
καὶ γύρω—γύρω μὲ φραγμὸ τὸ πρᾶγμα περιζώνεις.
Φαίνεσαι δὲ πὸς κάτι τι σπουδαῖο θὰ μᾶς εἴπης.

ΦΥΛΑΞ

Στ' ἀλήθεια δισταγμὸ πολὺ τὰ φοβερὰ προσθέτουν.

ΚΡΕΩΝ

Μὰ δὲν θὰ πῆς καμμιά φορὰ καὶ ὕστερα νὰ φύγης;

ΦΥΛΑΞ

Καὶ νὰ λοιπὸν θεὸ νὰ σοῦ πῶ. Πιὸ πρῶτα λίγο, κάποιος
τὸ πτώμα ἀφ' οὗ ἔθαψε, κατόπιν πῆρε δρόμο,
κι' ἀφ' οὗ πάνω στὸ σῶμ' αὐτὸ στεγνὴ ἔρριξε σκόνη
κι' ἀφ' οὗ ἐπρόσφερε τιμὲς ἐκεῖνες, πού ἀρμόζουν.

ΚΡΕΩΝ

Τι λές; Κι' ἀπὸ τοὺς ἄνδρας ποιὸς αὐτὰ ἔχει τολμήσει;

ΦΥΛΑΞ

Δὲν ξέρω, γιατί βέβαια ἐκεῖ δὲν ἐφαινόταν
οὔτε κανένα σκάψιμο φτιαγμένο ἀπὸ ἀξίνη,
οὔτε καὶ χῶμα ποῦβγαλε κανεὶς μὲ τὸ δικέλλι,
σκληρὴ δὲ ἦταν ἡ γῆ καὶ ὄλος διόλου χέρσος

ἀσκάφιστη κι' ἀπὸ τροχὸς καθόλου χαραγμένη,
ἀλλὰ παρέμενε ἄγνωστος καλὰ καλὰ ὁ δράστης.
Κι' ὅταν μᾶς ἔδειξεν αὐτὰ ὁ πρῶτος μεροφύλαξ,
εἰς ὄλους μας παράξενο παρουσιάσθη πρᾶγμα,
ποῦ ἦταν δύσκολο πολὺ κανεῖς νὰ ἐξηγήσῃ.
Γιατὶ τὸ πτώμα τοῦ νεκροῦ καθόλου δὲν φαινόταν,
ὄχι πὸς ἦταν βέβαια μὲ τύμβο σκεπασμένο,
μὰ κάποια ἐκαθότανε λεπτὴ ἐπάνω σκόνῃ,
σὰν ἀπὸ κάποιον, ποῦθελε τὸ κριμα νὰ ξεφύγῃ.
Σημάδια δὲ ὀλότελα ἐκεῖ δὲν ἐφαινόταν
οὔτε θηρίου κανενὸς καὶ ἐπίσης οὔτε σκύλου,
ποῦ νᾶρθε καὶ νὰ ξέσχισε τὸ νεκρωμένο σῶμα.
Κι' ἀνάμεσα εἰς ὄλους μας βαρεῖα λεγόταν λόγια,
γιατὶ ὁ ἓνας φύλακας ἐμάλλωνε τὸν ἄλλο,
στὸ τέλος δὲ θὰ φθίναμε νὰ παίξομε καὶ ξύλο,
κι' οὔτε βρισκότανε κανεῖς ἐκεῖ νὰ μᾶς μποδίσῃ.
Γιατὶ ἀπ' ὄλους ἓνας μας τὸ εἶχε διαπράξει
κι' ὅμως κανεῖς δὲν ἤθελε νὰ τὸ ξεφανερώσῃ,
ἀλλ' ἔλεγε ξεφεύγοντας, πὸς τίποτα δὲν ξέρει.
Ἦμαστε δὲ καὶ ἔτοιμοι νὰ πιάνομε στὰ χέρια
τὰ πυρωμένα σίδερα καὶ σὲ φωτιὲς νὰ μοῦμιε
καὶ τοὺς θεοὺς γιὰ μάρτυρες μὲ ὄρκους νὰ καλοῦμε,
πὸς οὔτε πράξαμε ἐμεῖς κι' οὔτε ξέρομε κείνον,
ποῦ ἦταν τοῦ ἔργου ὁ ἐμπνευστὴς καὶ ὁ ἐκτελεστὴς **του**.
Καὶ τέλος ὅταν τίποτα δὲν ἔβγαινε ἐρευνῶντας,
κάποιος ἐκεῖ ἐπρότεινε, μὰ ποιὸς δὲν ἐνθυμοῦμαι,
π' αὐτὸς μᾶς ἐξανάγκασε ἀπ' τὸν πολὺ τὸν φόβο
κάτω στὴ γῆ νὰ σκύψομε μεῖς ὅλοι τὸ κεφάλι,
γιατὶ δὲν ἐγνωρίζαμε ἀντίρρηση νὰ ποῦμε,
οὔτε καὶ τί ἂν κάναμε, σῶσμο θὰ εἶχαμ' εὔρει.
Καὶ ἦτανε ὁ λόγος του, πὸς πρέπ' αὐτὸ τὸ ἔργο
ν' ἀναφερθῆ ὁ ἑσένανε, κρυμμένο νὰ μὴ μείνῃ.
Κ' ἡ γνώμ' αὐτὴ ἐφαίνονταν σωστὴ πὸς εἶναι σ' ὄλους,
καὶ τότε ἔμὲ τὸν δυστυχῆ καταδικάζ' ὁ κληρὸς
αὐτὸ τὸ ἔργο τὸ καλὸ ἀπάνω μου νὰ πάρω.
Καὶ ξέρω ἐδῶ πὸς ἔφθασα ἐγὼ χωρὶς νὰ θέλω,

σ^ο αὐτούς, πού μ^ο ἀντιπάθεια πολλή θά μὲ δεχτοῦνε.
Γιατί κανεῖς δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀνθρώπον ἐκεῖνον,
πού ν^ο ἀναγγεῖλη ἔρχεται δυσάρεστες εἰδήσεις.

ΧΟΡΟΣ
(ὁ κορυφαῖος)

ᾠ βασιλιᾷ, ὅρα πολλή ἡ σκέψη μου μοῦ λέει,
μήπως καὶ εἶν^ο τὸ ἔργ^ο αὐτὸ ἀπ^ο τοὺς θεοὺς φτιαγμένο.

ΚΡΕΩΝ

Παῦσε, πρὶν μὲ τὰ λόγια σου μὲ κάμης νὰ θυμώσω,
μήπως φανῆς καὶ ἄμυαλος καὶ γέροντας συγχρόνως.
Διότι λόγια λὲς ἐσὺ, πού ὑποφερτὰ δὲν εἶναι,
πὸς προνοοῦνε οἱ θεοὶ γι^ο αὐτὸν τὸν πεθαμμένο.
Ποιὸ ἀπ^ο τὰ δύο ἄραγε; Τὸν κρούσαν μὲ τὸ χῶμα
τιμῶντας τον τόσο πολὺ γιὰ μέγαν εὐεργέτην,
πού γιὰ νὰ κάψῃ ἦρθε ἐδῶ ναοὺς καὶ ἀφιερώσεις
καὶ νὰ καταπατήσ^ο αὐτὸς τῆ γῆ των καὶ τοὺς νόμους,
ἢ βλέπεις τοὺς θεοὺς τιμῆ εἰς τοὺς κακοὺς νὰ δίνουν;
Δὲν εἶναι δυνατόν αὐτό. Ἐπὶ πολὺται ἄνδρες
ἀπὸ πολὺ καιρὸ πρὶν, πού δύστροπα φερόταν,
γιὰ μὲ μουρμούριζαν κρυφὰ κουνῶντας τὸ κεφάλι,
καὶ οὔτε κατ^ο ἀπ^ο τὸ ζυγὸ τὸν τράχηλο κρατοῦσαν,
ὅπως ἦταν τὸ δίκαιο, γιὰ νὰ μοῦ δείξουν σέβας.
Ἐπὶ αὐτοὺς ἀντὶ μισθοῦ πολὺ καλὰ γνωρίζω
πὸς παρασύρθηκαν αὐτοὶ αὐτὰ νὰ διαπράξουν.
Γιατί ὅπως τὸν ἄργυρο δὲν εἶναι ἄλλο πρᾶγμα,
πού ἐξεφύτρωσε κακὸ φριχτὸ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους.
Καὶ πόλεις κυριεύει αὐτὸ καὶ διώχνει ἀπ^ο τὰ σπίτια
ἀνθρώπους, καὶ διδάσκει τους μὲ τρόπο, πού τοὺς πείθει,
καὶ τῶν ἀνθρώπων τις ψυχὰς τις συνετὲς σαλεύει,
ὅστε νὰ ἐπιδίδονται στὰ ἔργα τῆς ἀσχήμας,
καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἔμαθε νὰ ζοῦν μὲ πανουργία
καὶ ὅλα νὰ γνωρίζουνε τὰ ἔργα τῆς κακίας.
Ἐπὶ οἱ δ^ο ἀπ^ο οὗ πληρώθηκαν αὐτὰ ἔχουνε πρᾶξι,
κατόπιν καὶ μὲ τὸν καιρὸ βροῦσαν τὴν τιμωρία.
Ἐπὶ ἂν σέβας ἀπὸ μὲ ἀκόμη ἔχ^ο ὁ Δίας,
νὰ ξέρῃς σὺ καλὰ αὐτό, καὶ μ^ο ὄροκο σοῦ τὸ λέγω,
ἐὰν αὐτόν, πού τὴν ταφή διέπραξεν ὁ ἴδιος,

δὲν φέρετε στὰ μάτια μου μπροστά, ἀφ' οὗ τὸν βοῆτε,
γιὰ σὰς δὲν θάναι ἀρκετὸς ὁ θάνατος μονάχα,
ὡς ὅτου ζωντανοὶ ἐσεῖς μοῦ πῆτε κρεμασμένοι,
αὐτὸ ἐδῶ τὸ ἔγκλημα ποιεῖς τό 'χει διαπράξει,
ὥστε ἀφ' οὗ θὰ μάθετε ἀπὸ ποιὸ πρᾶγμα πρέπει
τὰ κέρδη νὰ λαμβάνετε, ν' ἀρπάζετε κατόπιν
καὶ νὰ γνωρίσετε καλά, ὅτι κανεὶς δὲν πρέπει
τὸ κέρδος νὰ ἐπιζητῇ ἀπ' ὅπου θὰ τὸ εὔρη.
Γιατὶ τοὺς περισσότερους ἀπ' τὰ αἰσχρὰ τὰ κέρδη
θὰ δῆς νὰ εἶναι δυστυχεῖς παρὰ εὐτυχισμένοι.

ΦΥΛΑΞ

Μὰ θὰ ἀφήσης πιά καὶ ἐγὼ νὰ πῶ κανένα λόγο,
ἢ ἔτσι ὅπως ἦρθ' ἐδῶ γυρίζοντας νὰ φύγω;

ΚΡΕΩΝ

Δὲν νοιώθεις πὼς δυσάρεστα μοῦ ὀμιλεῖς καὶ τώρα;

ΦΥΛΑΞ

Στ' αὐτιά ἐσὺ πειράζεσαι ἢ μέσα στὴν ψυχὴ σου;

ΚΡΕΩΝ

Καὶ τί σὲ νοιάζει ἢ λύπη μου τὴν ἔδρα της ποῦ ἔχει;

ΦΥΛΑΞ

Ταράσσο ὁ δράστης τὴν ψυχὴ, ἐγὼ δὲ τὰ αὐτιά σου.

ΚΡΕΩΝ

ᾠ Αλλοίμονον.

Πῶς φλύαρος μοῦ φαίνεσαι πὼς εἶσαι γεννημένος!

ΦΥΛΑΞ

Ἄλλὰ τὸ ἔργο αὐτὸ ποτὲ δὲν ἔχω διαπράξει.

ΚΡΕΩΝ

Καὶ μάλιστα ἐπούλησες μὲ χρῆμα τὴν ψυχὴ σου.

ΦΥΛΑΞ

Ἄλήθεια! εἶναι φοβερό, νὰ σφάλλεται στὴν γνώμη
αὐτός, ποὺ εἶναι σεβαστὴ ἡ γνώμη του ἀπ' ὅλους.

ΚΡΕΩΝ

Κάνε τώρα τὸν ἔξυπνο πάνω στὴ λέξη γνώμη.

Ἐὰν δὲ δὲν μοῦ δείξετε, αὐτὰ ποιοὶ τὰ ἐκάμαν,

ἔσεῖς θὰ διαλαλήσετε σ' ὀλόκληρο τὸν κόσμον,
πῶς, ὅσα κέρδη εἶν' ἄνομα, φέρουνε δυστυχίες.
(*Ὁ Κρέων εἰσέρχεται εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἐν ᾧ ὁ φύλαξ χωρὶς νὰ γί-
νεται πλέον ἀκουστός ἀπὸ τὸν ἄρχοντα προσθέτει:)

ΦΥΛΑΞ

Ἄλλ' εἶθε μὲν νὰ εὔρεθῃ βεβαίως ὅπως θέλω.
Ἐὰν δὲ βέβαια πιασθῇ μὰ καὶ ἂν συμβῇ τὸ ὄχι,
διότι πρόκειται αὐτὸ ἢ τύχη νὰ τὸ κρίνῃ,
δὲν θὰ συμβῇ νὰ μὲ ἰδῆς ἐδῶ νὰ ἔχω ἔρθει.
Διότι πού κατώρθωσα καὶ τώρα νὰ ξεφύγω,
παρὰ τὴν προσδοκίαν μου καὶ ἔξω ἀπ' τὴν ἐλπίδα,
ὄφειλω στοὺς Θεοὺς ἐγὼ πολλὴν εὐγνωμοσύνη.
(*Ὁ φύλαξ ἀπομακρύνεται)

ΧΟΡΟΣ

(Α' ΣΤΑΣΙΜΟΝ)

Εἰς τὸ α' στάσιμον ὁ χορὸς λαμβάνων ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν διή-
γησιν τοῦ φύλακος ἐξυμνεῖ τὴν τόλμην καὶ τὴν ἐπινοητικότητα τοῦ
ἀνθρώπου.

ΣΤΡΟΦΗ Α'

Πολλὰ εἶναι πού εἶν' θαυμαστά
μὰ ἀπ' τὸν ἄνθρωπο τίποτε πῶς θαυμαστό.
Αὐτὸς πέρα ἀπ' τὸν πόντο τὸν ἄσπρο περνᾷ
στὴ νοτιά, πού φυσᾷ τὸν χειμῶνα
ἀπ' τὰ κύματα κάτω περνῶντας,
πού τὸν κρύβουνε τριγυριστά.
Καὶ τὴν μέγιστη γῆ τῶν Θεῶν βασανίζει,
πού εἶν' αἰώνια καὶ κόπο δὲν νοιῶθαι,
μὲ τὸ ἀλέτρι, πού πάντα γυρίζει
ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο,
καὶ ὀργώνει αὐτὴν μὲ τοῦ ἵππου τὸ γένος

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α'

Καὶ τὰ γένη τῶν ὄρνιων, πού εἶναι κουτά,
τῶν θεριῶν τῶν ἀγρίων τὰ πλήθη
καὶ τῆς θάλασσας ὅλα τὰ ψάρια
πιάνει αἰχμάλωτα, ἀφ' οὗ θὰ τὰ ζώσῃ,
μὲ κλωστόπλεχτα δίχτυα γερά,

ὁ πανοῦργος ὁ ἄνδρας.
Τὰ θεοῖα μὲ παγίδες τὰ πιάνει,
στὰ χωράφια ποὺ ζοῦν
καὶ στὰ ὄρη βαδίζουν.
Καὶ δαμάζει τὸ ἄλογο, πῶχει
εἰς τὸν τράχηλο πλούσια χ αίτη,
μὲ ζυγὸ περαστὸ στὸ λαϊμό του,
τὸν βουνήσιο τὸν ταῖρο, ποὺ εἶν' δυνατός.

ΣΤΡΟΦΗ Β'

Μὰ καὶ γλῶσσες καὶ ἰδέες, ποὺ ἔχουν φτερά,
νόμους δίκαιους νᾶχη στήν πόλη
αὐτὸς ἔχει ἐφεύρει γι' αὐτὸν.
Τὰ χτυπήματα τῶν παγετῶν νὰ ξεφεύγη,
τὰ νερὰ τῶν ῥαγδαίων βροχῶν,
ποὺ σοῦ κάνουν βαρεῖα τῆ ζωῆ
εἰς τὸ ὑπαιθρον ἔξω ἐκεῖ,
ὁ γιὰ κάθε τι μηχανευτής.
Χωρὶς ὄπλα δὲν ἔρχεται αὐτὸς
γιὰ τὰ ὅσα κατόπιν θὰ γίνουν.
Γιὰ τὸν θάνατο μόνο τὸν τρόπο
νὰ μπορῆ νὰ ξεφεύγη δὲν θαῦρη.
Στὶς βαρεῖες τίς ἀρρώστιες εὐρῆκε σωσμό.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Β'

Καὶ μὲ ἀνεπτυγμένο ταλέντο
στὸ νὰ βρῖσκη πολλὲς μηχανές
ἀπὸ κάθε ἐλπίδα πρὸ πέρσ,
μιά φορὰ προχωρεῖ στὸ κακὸ
πάλιν ἄλλοτε πρὸς τὸ καλὸ.
Τῶν ἀνθρώπων τρὺς νόμους αὐτὸς
καὶ τὸ ἔνορκο δίκιο, ποὺ εἶν' τῶν Θεῶν,
ἂν τὰ σέβεται, μέσα στήν πόλη
τότε ὑπόληψη παίρνει πολλή.
Μὰ ἔὰν ἀπὸ θράσος μεγάλο
τὸ καλὸ δὲν τὸ πράττει κανεῖς,
καταντῆ νᾶν πολίτης κακός.
Καὶ αὐτὸς, ποὺ τὰ πράττει αὐτά,

σύνοικός μου ποτὲ νὰ μὴ γίνῃ
κι^ο ἄς μὴν ἔχῃ φρονήματα ἴδια μ^ο ἐμέ.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

(ἐν ᾧ ἐμφανίζεται πάλιν ὁ φύλαξ ὁδηγῶν τὴν Ἀντιγόνην)

Μπρὸς στὸ θαῦμα αὐτὸ τῶν θεῶν
μὲ ἀμφίβολη σκέψη ἔχω μείνει,
Ἄφ' οὗ ξέρω καλὰ, πῶς ἐγὼ ν^ο ἀρνηθῶ
πῶς δὲν εἶναι αὐτὴ τοῦ Οἰδίπου ἡ κόρη,
ποῦ τὴν λέν Ἀντιγόνη ;
ᾠ! ἐσὺ δυστυχῆς
καὶ δυστύχου πατέρα τοῦ Οἰδίπου,
τὶ νὰ ἔκαμες τάχα ;
Δὲν σὲ σύρουν ἐδῶ,
ἂν ἐγὼ δὲν γελιέμαι,
γιατὶ πάτησες τὴν ἐντολή,
ποῦ ἐξέδωκεν ὁ βασιλέας,
καὶ ἄφ' οὗ σ' ἔπιασαν σ' ἄφρονα ἔργα ;

ΦΥΛΑΞ

Ἴδου αὐτὴ ποῦ ἔπραξε τὸ ἄνομο τὸ ἔργο.
Αὐτὴν ἐδῶ τὴν πιάσαμε τὴν ὥρα ποῦ τολμοῦσε
νὰ ἐνταφιάζῃ τὸν νεκρό. Ἄλλὰ ποῦ εἶν' ὁ Κρέων ;

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

(ἐν ᾧ ὁ Κρέων ἐξέρχεται ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα)

Ἴδου αὐτός, ποῦ προχωρεῖ ἀπ' τὰ παλάτια ἔξω
πάλιν ἐδῶ γυρίζοντα εἰς τὴν στιγμή, ποῦ πρέπει.

ΚΡΕΩΝ

Τὶ δὲ συμβαίνει ἄραγε. Γιὰ πέστε μου ὦ ἄνδρες,
μὲ ποῖον περιστατικὸν συγχρόνως ἔχω ἔλθει ;

ΦΥΛΑΞ

ᾠ βασιλιᾷ, οἱ ἄνθρωποι, πῶς δὲν θὰ γίνῃ κάτι,
μὲ ὄρο εἶν' ἀδύνατο αὐτοὶ νὰ ἀρνηθοῦνε,
γιατὶ ἡ γνώμη ἡ δεύτερη τὴν πρώτη διαψεύδει.
Γιατὶ καὶ ἐγὼ ἐκήρυξα διαλαλητὰ ἐδῶ μέσα,
ἀπ' τίς δικές σου ἀπειλές πολὺ φοβηρισμένως,

πού πέσαν τότ' ἐπάνω μου ὥσάν ἀνεμοζάλη,
πὼς δὲν θὰ ξαναρχόμουν ποτὲ πιά ἐδῶ πέρα.
Ἄλλ' ἐπειδὴ ἦ χαρὰ αὐτῆ, πού δὲν τὴν περιμένεις,
πού εἶν' ἔξ' ἀπ' τὰ ὄρια τῆς κάθε σου ἐλπίδας,
στο μέγεθος μὲ ἡδονὴ καμμιάν ἄλλη δὲν μοιάζει,
ξανάρθα πάλι, ἂν καὶ αὐτὸ εἶχ' ἀρνηθῆ μὲ ὄρο,
αὐτὴν τὴν κόρη φέροντας, πού πιάσθηκε τὴν ὄρα,
πού ἔκανε ἀπόπειρα τὸν τάφο νὰ κοσμήσῃ.
Καὶ τὴν ὑπόθεση ἐδῶ δὲν βάλαμε στὸν κλῆρο,
ἀλλὰ τὸ εὔρημα αὐτὸ εἶναι δικό μου κτῆμα,
κι' ἄλλος κανεὶς δὲν πρόκειται νὰ τὸ ἀμυσηθῆσῃ.
Καὶ τώρα, βασιλιᾷ αὐτὴν ἀφ' οὗ ὁ ἴδιος λάβεις,
κι' ἀνάκρινε καὶ ἐξέταζε νὰ μάθῃς ὅπως θέλεις.
Ἐγὼ δὲ εἶναι δίκαιο εἰς τὸ καλὸ νὰ πάω
ἐλεύθερος ὀλότελα ἀπὸ αὐτὲς τὶς ζάλες.

ΚΡΕΩΝ

Κι' ὠδήγησες αὐτὴν ἐδῶ, ἀφ' οὗ τὴν ἔχεις πιάσει
μὲ ποῖον τρόπον, λέγε μου, καὶ ἀπὸ ποῖον μέρους.

ΦΥΛΑΞ

Αὐτὴ τὸν ἄνδρα ἔθαπτε. Ὅλα τὰ ἔχεις μάθει.

ΚΡΕΩΝ

Ἀλήθεια, συναισθάνεσαι, καὶ ὅσα λὲς σωστά ναι;

ΦΥΛΑΞ

Ἄφ' οὗ βεβαίως εἶδ' αὐτὴν νὰ προσπαθῆ νὰ θάπτῃ
ἐκεῖνον τὸν νεκρό, πού σὺ εἶχες ἀπαγορεύσει.
Καὶ ἑάστερα καὶ καθαρὰ ἄραγε δὲν τὰ λέγω;

ΚΡΕΩΝ

Καὶ πῶς τὴν εἶδετε ἔσεῖς καὶ πιάσθη ἐπ' αὐτοφῶρῳ;

ΦΥΛΑΞ

Τὸ πρᾶγμα ἔτσι ἔγινε. Καθὼς εἶχαμε φθάσει,
ἀφ' οὗ ἀπὸ σένα ἀκούσαμε τὶς ἀπειλὲς ἐκεῖνες,
ἀφ' οὗ τὴν σκόνῃ βγάλαμε, πού σκέπαζε τὸ πτώμα,
κι' ἀφ' οὗ γυμνώσαμε καλὰ τὸ σαπισμένο σῶμα,
στὶς ὑψηλότετες κορυφὲς καθόμαστε τοῦ βράχου,
ἔτσι πού ἀπ' τὰ νῶτα μας ἐρχόταν ὁ ἀέρας,
προφυλαγμένοι ἀπ' αὐτόν, μὴ φέρῃ δυσοσμία,

παρακινῶντας ἄγρουπνα ὁ ἕνας μας τὸν ἄλλο
μὲ λόγια ὄνειδιστικά, ἐὰν αὐτὸν τὸν κόπο
συνέβαινε κανένας μας νὰ τὸν παραμελήσῃ.
Κι' αὐτὰ ἐδῶ χρόνο πολὺ γινόταν ἐκεῖ πέρα,
ὡς ὅτου ὁ ἥλιος ἔλαμψε στοῦ οὐρανῶ τὸ μέσον
καὶ ζέστη δυνατὴ πολὺ κατέφλεγε τὸν κόσμον.
Καὶ τότε ἐκεῖ στὰ ξαφνικά ὀρητικὸς ἀέρας
ἀφ' οὗ ἀνεμοστρόβιλο ξεσήκωσ' ἀπὸ κάτω,
οὐράνιαν πληγὴν, κομμάτια κάνοντας τὰ φύλλα
τῶν δένδρων, πού βρισκότανε ἐκεῖ κατὰ τὸν κάμπο,
τὸν κάμπον ὅλον ἀπ' αὐτὰ τὸν καταπλημμυρίζει,
καὶ ὅλη ἡ ἀτμόσφαιρα ἐγέμισεν ἀκόμη.
Κι' ἀφ' οὗ τὰ μάτια κλείσαμε, δείχναμε καρτερία,
ἢ θεϊκὴ αὐτὴ πληγὴ ὡς ὅτου νὰ περάσῃ.
Καὶ ὅταν ἔπαυσ' ἡ πληγὴ ἀπὸ καιρὸ κατόπι,
ἡ κόρη φαίνεται ἐκεῖ καὶ πικραμμένου ὄρνιου
ἀφήνει ἄγριαν κραυγὴν, καθὼς σὰν δῆ τὴν κοίτη
τῆς φωλεᾶς τῆς ἀδειανῆς χωρὶς πουλιὰ νὰ εἶναι.
Ἔτσι κι' αὐτὴ ξεσκέπαστο τὸ πτώμα καθὼς εἶδε,
μὲ θρήνους ἀναστέναξε καὶ ἔστειλε κατάρες
πικρὲς σ' αὐτούς, πού ἔπραξαν ἐκεῖ αὐτὸ τὸ ἔργο,
καὶ σκόνη εὐθὺς κατάξερον τοῦ ὀίχνει μὲ τὰ χέρια
καὶ ἀπὸ κανάτι χάλκινο κομπὸ ψηλὰ κρατῶντας
μὲ τρισπόστατες σπονδὲς τὸ πτώμα περιβρέχει.
Κι' ἡμεῖς αὐτὰ σὰν εἶδαμε, ὠρμήσαμε μὲ δρόμο
κι' ἀρπάζομεν αὐτὴν εὐθὺς ὅλοι μαζί συγχρόνως,
χωρὶς ὀλότελα αὐτὴ νὰ εἶναι ταραγμένη,
καὶ γιὰ τίς πράξεις ἔλεγχο τῆς κάναμε, ὄρωπντας,
γιὰ ὅσα πρὶν ἐγίνανε καὶ αὐτὰ πού εἰς τὸ τώρα.
Αὐτὴ δὲ τίποτ' ἀπ' αὐτὰ σ' ἡμᾶς δὲν ἀπαρνῶταν,
ποῦταν γιὰ μένα σύγχρονα χαρὰ καὶ στενοχώρια.
Γιατὶ, πού γλύτωσα ἐγὼ ἀπὸ τὴν τιμωρία,
εὐχάριστο πολὺ αὐτὸ ἐφαίνονταν σ' ἡμένα,
μὰ λυπηρὸ τοὺς φίλους μου εἰς τὸ κακὸ νὰ φέρω.
Ἄλλ' εἶναι φυσικὸ αὐτὰ ἐγὼ νὰ θεωρήσω
πὼς εἶν' πολὺ κατώτερα μπροστὰ στὴ σωτηρία.

ΚΡΕΩΝ

Σένα λοιπὸν ἔσένα,
ποὺ χαμηλὰ κάτω στὴ γῆ μοῦ σκύβεις τὸ κεφάλι,
ὁμολογεῖς πὼς τᾶπραξες ἢ ἄρνηση θὰ φέρης ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Κι' ὁμολογῶ πὼς τᾶπραξα καὶ δὲν τὸ ἀπαρνιέμαι.

ΚΡΕΩΝ

Ἐσὺ μὲν ἠμπορεῖς νὰ πᾶς ἐκεῖ ὅπου θὰ θίλῃς
ἐλεύθερος ἀπ' τὶς βαρεῖες ἐκεῖνες κατηγορίες.
Ἐσὺ δὲ ὄχι μὲ πολλά ἀλλὰ μὲ λίγα λέγε,
ἥξερες πὼς κηρύχθηκε αὐτὰ νὰ μὴν τὰ πράξεις ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πολὺ καλὰ τὸ ἥξερα. Καὶ πῶς νὰ μὴν τὸ ξέρω;
ἀφ' οὗ εἰς ὅλους καθαρὰ ἦτανε κηρυγμένα ;

ΚΡΕΩΝ

Λοιπὸν κι' ἐτόλμας νὰ πατῆς αὐτοὺς ἐδῶ τοὺς νόμους ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Γιατὶ αὐτὰ δὲν κήρυξε σ' ἐμένανε ὁ Δίας
κι' ἡ Δίκη ἢ συγκάτοικος μὲ τοὺς θεοὺς τοὺς κάτω,
ποὺ στοὺς ἀνθρώπους ὥρισαν αὐτοὺς ἐδῶ τοὺς νόμους.
Καὶ οὗτ' εἶχα ὑπ' ὄψι μου πὼς τὰ κηρύγματά σου
ἔχουνε τέτια δύναμι, ὥστε νὰ ἠμπορέσης
τοὺς νόμους τῶν θεῶν αὐτούς, ποῦν' ἄγραφοι καὶ αἰώνιοι,
νὰ τοὺς καταπατῆς ἐσὺ ἕνας θνητὸς ποὺ εἶσαι.
Γιατ' ὄχι μόνον σήμερον οὔτε καὶ χθὲς μονάχα,
μὰ πάντοτε ἔχουν ἰσχὺν αὐτοὶ ἐδῶ οἱ νόμοι,
καὶ πότε πρωτοφάνηκαν κανένας δὲν γνωρίζει.
Γι' αὐτὸ δὲν εἶχα ὄρεξι, ἀφ' οὗ θὰ ὑποκύψω
σὲ κάποιον ἀνθρώπου θέληση ἀπ' τὸν πολὺ τὸν φόβο,
νὰ ὑποστῶ ἀπ' τοὺς θεοὺς κατόπιν τιμωρία.
Γιατὶ τὸ ἥξερα καλὰ, κάποτε θὰ πεθάνω.
Πὼς ὄχι βέβαια; καὶ ἂν σὺ δὲν τῶχεις προκηρῦξει.
Κι' ἂν θὰ πεθάνω δὲ ἐγώ, ἢ ὥρα μου πρὶν νᾶρθῃ,
πὼς εἶναι κέρδος πάλι αὐτό, θὲ νὰ τὸ θεωρήσω.
Γιατ' ὅποιος ζῆ, ὅπως ἐγώ, σὲ πλείστη δυστυχία,
πῶς, ἂν θὰ φύγῃ ἀπ' τὴ ζωὴ, δὲν εἶναι κερδοσιμένους ;

Γι' αὐτὸ τὴν μοῖρ' αὐτὴ νὰ βρῶ σ' ἐμένα δὲν εἶν' λύπη.
Ἄλλ' ἂν θὰ ἀνεχόμενα πτώμ' ἄταφο νὰ μείνη
ὁ πεθαμμένος ἀδελφός, γι' αὐτὸ θάνοιωθα λύπη.
Αὐτὰ δ' ἐδῶ ὀλότελα δὲν μὲ στενοχωροῦνε.
Τώρα δὲ ἂν σοῦ φαίνομαι ἀνόητα πὼς πράττω,
σχεδὸν ἀπὸ ἀνόητον ἀνόητη καλοῦμαι

ΧΟΡΟΣ
(ὁ κορυφαῖος)

Σκληρὸς πὼς εἶναι φαίνεται ὁ χαρακτήρ τῆς κόρης,
ποὺ τὸν ἐκληρονόμησεν ἀπ' τὸ σκληρὸ πατέρα,
κι' ἀπέναντι στίς συμφορὰς δὲν ξέρει νὰ λυγίξη.

ΚΡΕΩΝ

Ἄλλὰ βεβαίως γνώριζε ὅτι οἱ χαρακτῆρες,
ποὺ εἶν' πολὺ ἀλύγιστοι, τσακίζονται συνήθως,
καὶ ἀκόμ' αὐτὸ τὸ σίδηρο, ποὺ στερεὸ πολὺ εἶναι
πυρακτωμένο ἀπ' τὴ φωτιά καὶ ἀτσάλι καμωμένο,
πολλὰς φορὰς ἐσὺ μπορεῖς αὐτὸ νὰ ἀντικρύσης
νὰ καταθρυμματίζεται νὰ γίνετα κομμάτια.
Ἐπίσης τ' ἄλογο, σὰν εἶν' πολὺ ἀγριεμένο,
ξέρω καλὰ μὲ χαλινὸ μικρὸ, πὼς τὸ δαμαζοῦν.
Γιατὶ φρονήματα ψηλὰ δὲν γίνετα νὰ ἔχη
ἐκεῖνος, ποῦν ἡ θέση του νὰ εἶν' στοὺς ἄλλους δοῦλος.
Αὐτὴ δὲ ἤξερε καλὰ πὼς ἀτακτοῦσε τότε,
τοὺς νόμους σὰν παρέβαινε, ποὺ ἦσαν θεσπισμένοι.
Κι' ἂφ' οὐ ἐκεῖνα ἔπραξεν, αὐτὴ ἡ ἀταξία
δευτέρα εἶν' μπροστὰ σ' ἐμᾶς γι' αὐτὸ νὰ καμαρώνη
καὶ γὰ γελᾷ μ' ἀναίδεια, ποὺ τ'ἄχει διαπράξει.
Ἀλήθεια, τώρα μὲν ἐγὼ δὲν θὲ νὰ εἶμαι ἄνδρας
καὶ ἄνδρας θ'ἂν αὐτὴ, ἐὰν τοῦ θρόνου ἡ ἐξουσία
θὰ πατηθῆ ἀπὸ αὐτὴν μὲ δίχως τιμωρία.
Ἄλλ' εἶτε θυγατέρα αὐτὴ τῆς ἀδελφῆς μου εἶναι
εἶτε καὶ μᾶλλον συγγενὴς ἀνάμεσα στὸν οἶκο,
δὲν θὰ ξεφύγουν τὸ χαμὸ καὶ αὐτὴ κι' ἡ ἀδελφὴ της,
ἐκεῖνον, ποὺ ὁ πιὸ κακὸς ἀπ' ὅλους θεωρεῖται.
Γιατὶ καὶ ἐκείνην βέβαια κατηγορῶ ἐξ ἴσου
γι' αὐτὸ ἐδῶ τὸ θάψιμο, ὅτι κι' αὐτὴ ἐσκέφθη.
Φωνάξετε καὶ αὐτὴν ἐδῶ, γιατί λίγο πιὸ πρῶτα

εἶδα καὶ αὐτὴν πολὺ πολὺ νὰ εἶναι ταραγμένη
καὶ νὰ μὴν εἶν' κυρίαρχη εἰς τὴν ψυχὴ τῆς μέσα.
Καὶ συνηθίζει ἡ ψυχὴ νὰ πιάνεται πρῶτα
πὼς εἶναι ἔνοχος, αὐτῶν, πού μέσα στὸ σκοτάδι
πράγματα μηχανεύονται, πού συνετὰ δὲν εἶναι.
Κι' ἐκεῖνον ἀπεχθάνομαι, πού ἀφ' οὗ ἔπ' αὐτοφώρῳ
καταληφθῆ καὶ συλληφθῆ κακὰ νὰ διαπράττει,
εἰς τὸ κατόπιν προσπαθεῖ, πὼς εἶν' καλὰ νὰ δείξει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Θέλεις κακὸ χειρότερο νὰ κάμῃς εἰς ἐμένα,
ἀφ' οὗ τῶρα μὲ ἔπιασες, ἀπ' τὸ νὰ μὲ σκοτώσῃς;

ΚΡΕΩΝ

Ἐγὼ μὲν ἄλλο τίποτα. Μ' αὐτὸ τὰ πάντα ἔχω.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Γιατὶ λοιπὸν χρονοτριβεῖς. Γιατὶ δὲν μοῦ ἀρέσει
κανεὶς ἀπὸ τοὺς λόγους σου. Ποτὲ δ' ἄς μὴ μ' ἀρέσῃ.
Ἔτσι καὶ οἱ λόγοι μου σ' ἔσὲ καθόλου δὲν ἀρέσουν.
Ἄν καὶ πῶς θὰ ἐκέρδιζα τιμὴ μεγαλύτερα,
παρὰ ἔαν θὰ ἔθαπτα ἐγὼ τὸν ἀδελφὸ μου;
Καὶ ὅλοι αὐτοὶ θὰ λέγανε, αὐτὸ πὼς τοὺς ἀρέσει,
ἔαν δὲν θὰ ἐδέσμευε τὴ γλῶσσα των ὁ φόβος.
Ἄλλὰ τοῦ βασιλιᾶ κανεὶς τ' ἀξίωμα σὰν ἔχῃ,
καὶ σ' ἄλλα πράγματα πολλὰ ἐκεῖνος ὑπερέχει,
κι' ὅτι καὶ ἂν θέλῃ, ἠμπορεῖ νὰ κἀνῃ καὶ νὰ λέγῃ.

ΚΡΕΩΝ

Σὺ μόνῃ ἔτσι σκέπτεσαι ἀπ' τοὺς Καδμείους τούτους.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τὴν ἴδια γνώμη ἔχουν κι' αὐτοί, ἀλλ' ἀπὸ σὲ σωπαίνουν.

ΚΡΕΩΝ

Καὶ δὲν ἐντρέπεται ἐσύ, ἂν ἔχῃς ἄλλη γνώμη
ἀπὸ αὐτὴν, πού ἔχουνε αὐτοὶ ἐδῶ οἱ πολῖται;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Καμμιά ντροπὴ τὸ νὰ τιμᾷ τ' ἀδέλφια του κανένας.

ΚΡΕΩΝ

Κι' αὐτὸς δὲν ἦταν ἀδελφός, πού ἔπεσεν ἀντίκρου;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἐκείνος, πού ἀπέθανε, αὐτὰ δὲν θὰ τὰ εἶπῃ.

ΚΡΕΩΝ

Καὶ πῶς λοιπὸν σ' ἐκείνονε κακὴ τιμὴ προσφέρεται ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἐκεῖνος, πού ἀπέθανε, αὐτὰ δὲν θὰ τὰ εἶπῃ.

ΚΡΕΩΝ

Καὶ βέβαια, ἂν τὸν τιμᾶς μὲ τὸν κακὸ τὸ ἴδιο.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Γιατ' ὄχι δοῦλος πέθανε, ἀλλὰ ὁ ἀδελφός μου.

ΚΡΕΩΝ

Ἄλλὰ σκορπῶντας ὄλεθρο σ' αὐτὴν ἐδῶ τῆ χώρα,
ἐν ᾧ ὁ ἄλλος ἀδελφός γι' αὐτὴνε πολεμῶντας.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ὅμως ὁ Ἄδης βέβαια τοὺς νόμους θέλει ὅμοιους.

ΚΡΕΩΝ

Ἄλλ' ὁ καλὸς μὲ τὸν κακὸ δὲν ἐκτιμᾶται ἐξ ἴσου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ποιὸς ξέρεται, κάτω ἂν φαίνονται αὐτὰ πὸς εἶναι ἄγρια ;

ΚΡΕΩΝ

Δὲν εἶναι φίλος ὁ ἐχθρὸς οὔτε καὶ ἄφ' οὔ πεθάνῃ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἄλλ' ἀπ' τῆ φύσῃ βέβαια δὲν εἶμ' ἐγὼ πλασμένη
σύμφωνη μὲ τὸν ἕνα νὰ ἐχθρεύωμαι τὸν ἄλλο,
ἀλλ' ὅλα τὰ ἀδέλφια μου νὰ ἀγαπῶ ἐξ ἴσου.

ΚΡΕΩΝ

Κάτω σὰν πᾶς ἀγάπα τους, νὰ ἀγαπᾶς ἂν πρέπει.

Μὰ ὅσο εἶμαι στὴ ζωῇ, γυναῖκα δὲν θὰ ἄρξῃ.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

(ἐν ᾧ ἡ Ἰσμήνη προσάγεται ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν πρὸς τὸν βασιλεῖα)

Νὰ, ἡ Ἰσμήνη φάνηκε ἔμπρὸς ἀπὸ τὴν πύλη
δάκρυα κάτω χύνοντας ἀδελφικῆς ἀγάπης,
ὀδύνη δὲ κατάμαυρη ἐπ' ἀπὸ τὰ φρύδια
τὸ πρόσωπο τὸ κόκκινο τῆς κόρης ἀσχημίζει
καὶ βρέχοντας τὰ μάγουλα τὰ ὄμορφα καὶ ἀφροῦτα.

ΚΡΕΩΝ

Σὺ δέ, πού μέσ' στὸ σπῖτι μου, ὡσὰν ὀχιά κρουμμένη,
κρυφὰ τὸ αἷμα μοῦπινες καὶ οὔτ' ἔνοιωθα καθόλου
ὅτι κατάρες ἔτρεφα καὶ ἀντάρτισες τοῦ θρόνου,
ἔλα τώρα καὶ λέγε μου, θὲ νὰ ὁμολογήσης
ὅτι σὲ τούτη τὴν ταφὴ καὶ σὺ ἔλαβες μέρος,
ἦ μ' ὄρκο θὰ μᾶς ἀρνηθῆς, πὼς τίποτα δὲν ξέρεις ;

ΙΣΜΗΝΗ

Διέπραξα τὸ ἔργο αὐτό, ἂν συμφωνῆ καὶ τούτη,
καὶ ἐγὼ μαζί εἰμ' ἔνοχη καὶ τὴν εὐθύνη παίρνω.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἐπὶ τὸ δίκαιο ποτὲ δὲν θὰ σ' ἐπιτρέψω,
γιατ' οὔτε σὺ ἠθέλησες κι' οὔτε καὶ ἐγὼ σὲ πῆρα.

ΙΣΜΗΝΗ

Ἐπὶ τὴν δυστυχία σου καμμιὰ ντροπὴ δὲν νοιώθω,
συμμέτοχος στὸ πάθος σου ἂν πρόκειται νὰ γίνω.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ὁ Ἄδης ξέρει βέβαια τὸ ἔργο τίνος εἶναι
καὶ ἐπίσης οἱ θεοὶ αὐτοί, πού κάτω κατοικοῦνε.
Φίλην δ' ἐγὼ δὲν δέχομαι, πού ἀγαπᾶ μὲ λόγια.

ΙΣΜΗΝΗ

Ὁ ἀδελφοῦλα μου καλή, μὴ μὲ περιφρονήσης,
ὥστε μαζί μὲ σένανε ἐγὼ νὰ μὴν πεθάνω,
κι' ἐξίλασμόν ἀπ' τὸν νεκρὸ νὰ μὴ μπορέσω ναῦρω.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἐπὶ τὸ κοινοῦ μὲ μένανε ἐσὺ νὰ μὴν πεθάνης,
καὶ αὐτά, πού σὺ δὲν ἀγγιξες, μὴ κάνης γιὰ δικά σου.
Θὰ εἶμαι ἀρκετὴ ἐγὼ ὅταν θὰ ἀποθάνω.

ΙΣΜΗΝΗ

Καὶ γλύκα ποιὰν θᾶχ' ἡ ζωὴ, ἐσένα ὅταν χάσω ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τὸν Κρέοντα νὰ ἐρωτᾶς, πού σὺ γι' αὐτὸν φροντίζεις.

ΙΣΜΗΝΗ

Γιατί, χωρὶς ὠφέλεια, μὲ καταθλίβεις ἔτσι ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἐπὶ τὸ ἂν εἰς βάρος σου γελᾶ, μὲ θλίψη μου σὲ θλίβω.

ΙΣΜΗΝΗ

Ἐὰν τὴν ἀπὸ τοῦ ἀλλοίμονο σὲ τί θά σ' ὠφελοῦσα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Σώσου ἐσὺ. Ποῦ θὰ σωθῆς, ἐγὼ δὲν σὲ ζηλεύω.

ΙΣΜΗΝΗ

Ἐὼ δυστυχῆς, ἀλλοίμονο! Τῆ μοῖρα σου δὲν θάχω;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Γιατί προτίμησες νὰ ζῆς, ἐγὼ δὲ νὰ πεθάνω.

ΙΣΜΗΝΗ

Ἐὰν γὰρ λόγους βέβαια, ποῦ καθαρά σοῦ εἶπα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Καλὰ ἐσὺ ἐνόμιζες πὼς σκέπτεσαι γιὰ τοὺτους,
ἐγὼ δὲ ὅτι σκέπτομαι καλὰ διὰ τοὺς ἄλλους.

ΙΣΜΗΝΗ

Ἐξ ἴσου ὁμως καὶ τίς δυὸ βαρύνει ἢ εὐθύνει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Νὰ εἶσαι θαρρετὴ. Γιατί εἰς τῆ ζωῆ ἐσὺ εἶσαι,
ἢ δὲ ψυχὴ μου ἀπὸ καιρὸ πολὺ πὰ ἔχει σβῆσει
μὲ τὸ σκοπὸ εἰς τοὺς νεκροὺς βοήθεια νὰ δίνῃ.

ΚΡΕΩΝ

Σὰς λέγω ἀπ' τὰ κορίτσια αὐτὰ τὸ ἓνα μὲν πὼς τὴν
ἔχει φανῆ χωρὶς μυαλό, τὸ δ' ἄλλο ἀπ' οὗ γεννήθη.

ΙΣΜΗΝΗ

Γιατί ποτὲ ὦ βασιλιᾷ, στοὺς δυστυχεῖς δὲν μένει
οὔτε τὸ ἔμφυτο μυαλό, ἀλλὰ κι' αὐτὸ σαλεύει.

ΚΡΕΩΝ

Ἐὼμως σ' ἐσένα βέβαια ἀπ' τὸν καιρὸ, ποῦ εἶπες
μὲ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κακοὺς κακὰ νὰ κάνῃς ἔργα.

ΙΣΜΗΝΗ

Τί θάξιζε μονάχη μου χωρὶς αὐτὴν νὰ ζήσω;

ΚΡΕΩΝ

Ἐὰν «αὐτὴ» νὰ μὴ μᾶς λές, γιατί πὰ δὲν ὑπάρχει.

ΙΣΜΗΝΗ

Στ' ἀλήθεια, θὰ σκοτώσῃς σὺ τὴν νύμφη τοῦ παιδιοῦ σου;

ΚΡΕΩΝ

Κι' ἄλλα κορίτσια ὑπάρχουνε γιὰ ἓνα τέτιο γάμο.

ΙΣΜΗΝΗ

Μὰ ἔτσι δὲν θὰ ταίριαζαν ὅπως αὐτὴ καὶ ἐκεῖνος.

ΚΡΕΩΝ

Ἐγὼ γυναῖκες, ποῦν' κακές, δὲν θέλω γιὰ τοὺς γιουούς μου.

ΙΣΜΗΝΗ

᾽Ω φίλιτατ' Αἴμιων, ὁ γονιὸς μὲ ποιὸ τρόπο σὲ βρίζει.

ΚΡΕΩΝ

Πολὺ μὲ ἐνοχλεῖς καὶ σὺ κι' ὁ γάμος ποὺ μοῦ λέγεις.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Καὶ ἀπὸ αὐτὴν στὰ σοβαρὰ τὸ γιὸ σου θὰ στερήσης;

ΚΡΕΩΝ

Ὁ Ἄδης τοῦτον ἦτανε τὸν γάμο νὰ σκορπίση

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

᾽Ως φαίνεται ἐκρίθηκε αὐτὴ γιὰ νὰ πεθάνη.

ΚΡΕΩΝ

Καὶ ἀπὸ σένα βέβαια κι' ἐπίσης ἀπὸ μένα.

Καὶ σεῖς, ὦ ὑπερέται, πὰ νὰ μὴ χρονοτριβῆτε,

ἀλλὰ μέσ' στὰ ἀνάκτορα αὐτὲς νὰ ὀδηγήστε.

Καὶ πρέπει στὸ ἐξῆς αὐτὲς νὰ εἶναι σὰν γυναῖκες,

καὶ ὄχι πὰ ἐλεύθερες νὰ περιφέρωντ' ἔξω.

Γιατὶ κι' αὐτοὶ οἱ τολμηροὶ νὰ φύγουνε ζητοῦνε,

τὸν θάνατον ὅταν ἰδοῦν εἰς τὴ ζωὴ πλησίον.

(Ἡ Ἀντιγόνη καὶ ἡ Ἰσμήνη ὀδηγοῦνται ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν, ἐν ᾧ ὁ Κρέων παραμένει ἀπορροφημένος εἰς σκέψεις.)

ΧΟΡΟΣ

Β'. ΣΤΑΣΙΜΟΝ

Ὁ χορὸς θρηνεῖ τὴν μοῖραν τοῦ οἴκου τῶν Λαβδακιδῶν καὶ τὴν ὅλην κακοδαιμονίαν τῆς ἀνθρωπότητος.

ΣΤΡΟΦΗ Α'

Εἶν' εὐδαίμονες ὅσοι ποτέ των
συμφορὰ στὴ ζωὴ δὲν γνωρίσαν.

Γιατὶ σ' ὅποιον ὁ οἶκος συμβῆ

ἐκ θεοῦ δυνατὰ νὰ σεισθῆ,

συμφορὰ πὰ δὲν παύει καμμιὰ

νὰ τραβιέται σὲ πλήθος γενιές,

μέ παρόμοιο τρόπο καθώς,
σάν τὴν μαύρη τὴν ἄμμο,
ποὺ ἀέρας τὴν δέρνει πολὺ,
συνταράσσει τὸ κῦμα ἀπὸ κάτω,
καὶ βροντοῦν οἱ ἄκτες καὶ μουγκρίζουν
κατὰ μέτωπο ὅταν χτυποῦνται,
σάν προσπέση τὸ κῆμα μὲ ὄρμη
στοῦ πελάγου τὰ μαῦρα νερά,
ποὺ τὰ σπρώχνουν τοῦ πόντου οἱ πνοές,
ποὺ ἀπ' τὴ Θοράκη φυσοῦν μανιασμένα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α'

Τὰ παθήματα τὰ παλαιὰ
τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Λαβδάκου τὰ βλέπω
στὰ παθήματα πάνω νὰ πέφτουν
ἐκείνων, ποὺ σκοτώθηκαν τώρα,
κι' οὔτε γένος λυτρώνει κανένα
τὴ γενιά, ἀλλὰ κάποιος Θεὸς
τὴν συντρίβει καὶ οὔτ' ἔχει σωσμό.
Γιατὶ τώρα ἐλπίδα χαρᾶς
ἐξαπλώθη στὸν οἶκο τοῦ Οἰδίπου,
εἰς τὴν ἔσχατη ῥίζα ἐπάνω.
Ὅμως ξάφνου αὐτὴν τὴν θεορῖζει
τὸ μαχαῖρι, ποὺ εἶν' ἑθνικό,
τῶν Θεῶν, ποὺ διαμένουν στὸν Ἄδη,
καὶ τὰ ἀνόητα λόγια κι' ὁ νοῦς ὁ τρελλός.

ΣΤΡΟΦΗ Β.

Τὴν ἰσχύν σου, ὦ Ζεῦ, τὴν μεγάλη
ποῖα ἀνθρώπινη ἀλαζονεία
ἤμπορεῖ νὰ νικήση,
ποὺ κι' ὁ ὕπνος ποτὲ δὲν δαμάζει,
ποὺ τὰ πάντα αἰγμάλωτα πιάνει,
οὔτ' οἱ μῆνες αὐτοί, ποὺ ὅλο τρέχουν
χωρὶς κόπο κανένα νὰ νοιώθουν.
Καὶ ἀγέραςτος σὺ βασιλιάς
κατοικεῖς στοῦ Ὀλύμπου τὴ λάμψη,
ποὺ ἀστράφτει λουσομένος στὸ φῶς.

Καὶ ἰσχὺν θεὸς νὰ ἔχη αὐτό,
ὅσαν νόμος, κατόπιν καὶ τώρα,
ὅπως βέβαια καὶ εἰς τὸ πρῖν.
Τῶν θνητῶν δὲ ὁ βίος παντοῦ
ἓνα βῆμα δὲν κάνει χωρὶς συμφορά.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Β΄

Καὶ αὐτό, γιατί ἡ πλάνη ἐλπίδα,
καθὼς εἶναι εἰς ὅλους γνωστό,
σ' ἄλλους μὲν πολλὰ κέρδη χαρίζει,
καὶ ἄλλους πάλι γελᾷ μὲ ἀνόητους πόθους.
Καὶ βαδίζει καθ' ἓνας σιγά,
δίχως νὰ προγνωρίζῃ τὸ μέλλον,
μέχρις ὅτου τὸ πόδι του κάψῃ
πάνω στὴν ἀναμμένη φωτιά.
Γιατί ἔχει λεχθῆ ἀπὸ κάποιον
μὲ σοφία πολλὴ ἓνας λόγος,
ποῦ περιφνημος εἶναι πολὺ.
«Τὸ κακὸν ὅτι κάποτε μοιάζει,
σὰν νὰ εἶναι καλὸ, εἰς αὐτόν,
ποῦ ὁ θεὸς ἀφαιρεῖ τὸ μυαλό του
καὶ τὸν σπρώχνει νὰ πάθῃ κακό»
Καὶ ἐλάχιστο χρόνον κανεὶς
παραμένει χωρὶς συμφορά

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ὁ κορυφαῖος τοῦ χοροῦ
(ἐν ᾧ βλέπει τὸν Αἴμονα προσερχόμενον).

Μὰ ὁ Αἴμονας ἔρχεται, νά!
ποῦ ἀπ' τὰ τέκνα σου εἶναι ὁ ἔσχατος γόνος.
Λυπημένος νὰ ἔρχεται μήπως
γιά τὸν θάνατο τῆς Ἀντιγόνης
τῆς μνηστῆς του, ποῦ ἦταν
γιά γυναῖκα νὰ πάρῃ αὐτός,
καὶ πονῶντας πολὺ στὴν ψυχὴ,
ποῦ ὁ γάμος χαλάει;

ΚΡΕΩΝ

Ἄμέσως θὰ τὸ μάθωμε καλύτερ' ἀπ' τοὺς μάντιες.

Παιδί μου, μή τυχόν ἐδῶ νὰ ἔρχεσαι συμβαίνει
γιὰ τὸν πατέρα νοιώθοντας θυμὸ πολὺ μεγάλο,
σὰν τὴν ἀπόφασ' ἤκουσες, ποὺ δὲν ἀνακαλεῖται
γι' αὐτήν, ὅπου ἐπρόκειτο γυναῖκα σου νὰ γίνη,
ἢ, ὅ,τι καὶ ἂν κάνωμε, σ' ἐσένα εἴμαστε φίλοι ;

ΑΙΜΩΝ

Πατέρα μου, εἶμαι παιδί δικό σου, καὶ σὰν ἔχης
μέσ' στὴν ψυχὴ γινῶμες σωστὲς σ' ἐμένα νὰ προβάλλης
καὶ βέβαια αὐτὲς ἐγὼ θὰ τις ἀκολουθήσω.
Γιατ' ἀπὸ μὲ δὲν θὰ κριθῆ ἀνώτερος πὼς εἶναι
γάμος κανεῖς, ἐὰν ἐσὺ σωστὰ μὲ συμβουλευῆς.

ΚΡΕΩΝ

Παιδί μου, ἀλήθεια, αὐτὰ ἐδῶ μέσ' στὴν ψυχὴ σου πρόπει
ἐσὺ βαθειὰ πολὺ πολὺ νὰ τᾶχης χαραγμένα.
Τῆ γνώμη τοῦ πατέρα σου ν' ἀκολουθῆς εἰς ὅλα.
Γιατὶ γι' αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι τὴν προσευχὴ των κάνουν,
ὑπάκουα παιδιὰ αὐτοὶ ἀφ' οὗ δημιουργήσουν,
στοὺ σπίτι των χαρούμενοι νὰ τᾶχουν νὰ τὰ βλέπουν,
ὥστε καὶ στοὺν ἐχθρὸν αὐτὰ κακὸ ν' ἀνταποδίδουν,
καὶ ὅπως ὁ πατέρας των τοὺς φίλους νὰ τιμοῦνε.
Μὰ κείνος, ποὺ ἀνώφελα παιδιὰ στοὺν κόσμον φέρει,
τὶ ἄλλο νὰ εἰπῆς ἐσὺ γι' αὐτὸν θὰ ἠμποροῦσες,
παρὰ ὅτι ἐγέννησε στοὺν ἑαυτὸ του πίκρες,
καὶ εὐκαιρίες στοὺς ἐχθροὺς νὰ χάνωντ' ἀπ' τὰ γέλια;
Γι' αὐτὸ, παιδί μου ἀγαπητό, ποτὲ νὰ μὴν τῆ βγάλης
αὐτὴ τὴ σκέψη τὴ σωστὴ ἀπ' τὴν ψυχὴ σου μέσα
γιὰ τὸ χατήρι ἡδονῆς μ' αἰτία τὴ γυναῖκα,
γνωρίζοντας, ἀγκάλιασμα ψυχρὸ πὼς εἶναι τοῦτο,
μὰ ὀλεθρία σύζυγος σὰν εἶναι μέσ' στοὺ σπίτι.
Γιατὶ καὶ ποιά κακὴ πληγὴ θὰ ἦταν πιὸ μεγάλη
ἀπὸ αὐτὸν τὸν συγγενῆ, καλὸς ὅταν δὲν εἶναι ;
Ἄλλὰ, ἐχθρὰ σὰν νὰ σοῦ εἶν', τὴν κόρη ἀφ' οὗ φτύσης,
στοὺν Ἄδη ἄφησε αὐτὴν γαμβρὸ νὰ πάη ναῦρη.
Γιατὶ ἀφ' οὗ μονάχ' αὐτὴν ἀπὸ τὴν πόλη ὅλη
τὴν ἔπιασε στὰ φανερά νὰ ἔχη ἀπειθήσει,
καὶ βέβαια δὲν πρόκειται νὰ δεῖξω εἰς τὴν πόλη,

πὼς ἓνας ψεύτης εἴμ' ἐγώ, ἀλλὰ θὰ τὴν σκοτώσω.
Γι' αὐτὸ ἀπὸ τὸν Δία αὐτὴ βοήθεια ἄς ζητήρῃ,
ποῦ εἶναι μέσ' στοὺς συγγενεῖς προστάτης τῆς ἀγάπης.
Διότι βέβαια αὐτούς, ποῦ συγγενεῖς μου εἶναι,
ἂν ἄταχτους καὶ ἀπειθαρχοὺς ἐγὼ τοὺς ἀναθρέψω,
πολὺ πῖο ἄταχτοτέρους τοὺς ξένους θ' ἀναδείξω.
Γιατ' ὅποιος εἰς τοὺς συγγενεῖς ἀκέρειος ἄνδρας εἶναι,
καὶ μέσ' στὴν πόλιν δίκαιος θὲ νὰ φανῇ πὼς εἶναι.
Κι' αὐτός, ποῦ ἀπὸ αὐθάδεια καταπατεῖ τοὺς νόμους
ἢ σκέπτεται στοὺς ἄρχοντας προστάγματα νὰ δίνῃ,
νὰ παινεθῇ ἀπὸ ἐμὲ αὐτὸς δὲν θὰ μπορέσῃ.
Ἄλλ' ὅποιονε γιὰ ἄρχοντα ἢ πόλιν ἀναδείξῃ,
νὰ πειθαρχοῦν σ' ἐκείνονε ὅλοι οἱ πολῖται πρέπει
στὰ δίκαια καὶ στὰ μικρὰ καὶ στὰ ἀντίθετά των.
Κι' ἐγὼ τότε θὰ ἔτρεφα πολλὴν ἐμπιστοσύνην
ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος καλὰ μὲν κυβερνάει,
κι' ἐπίσης πὼς θὰ δέχεται καλὰ νὰ ὑπακούῃ,
κι' ἀνάμεσα στὴν ταραχὴ τῆς μάχης τὴν μεγάλην
ἔὰν ἀπ' ἄλλους ἀρχηγοὺς ἐκεῖ εἶναι ταγμένος,
ὅτι θὰ μείνῃ δίκαιος κι' ἀνδρεῖος παραστάτης.
Κι' ἀνώτερο κακὸ δὲν εἶν' ἀπὸ τὴν ἀναρχία.
Καὶ πόλεις ἀφανίζει αὐτὴ καὶ σπίτια ἀναστατώνει,
αὐτὴ καὶ τὸν συμμαχικὸ στρατὸ τὸν διαλύει,
ὅταν ἡ μάχη γίνεται, καὶ εἰς φυγὴν τὸν τρέπει.
Εἰς τοὺς πολλοὺς δὲ λυτρωμὸ δίνει ἢ πειθαρχία,
ἀπ' ὅσους στὴν παράταξιν ἀκλόνητοι ἐμεῖναν.
Γι' αὐτὸ στὰ διατάγματα πρέπει νὰ πειθαρχοῦμε,
γυναῖκες δὲ ὀλοτέλα νὰ μᾶς νικοῦν δὲν πρέπει.
Γιατ' εἶναι προτιμότερο, ἂν παραστῇ ἀνάγκη,
νὰ χάσωμε τοῦλάχιστον ἀπ' ἄνδρα τὴν ἀρχὴν μας,
καὶ δούλους γυναικῶν ἐμᾶς ποτὲ δὲν θὰ μᾶς ποῦνε.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Σ' ἐμᾶς μὲν φαίνεσαι πὼς λὲς ὥραϊα ὅ,τι λέγεις,
ἂν τὸ μυαλό, ποῦ εἴχαμε, ὁ χρόνος δὲν τὸ πῆρε.

ΑΙΜΩΝ

Πατέρα, οἱ θεοὶ τὸν νοῦν εἰς τοὺς ἀνθρώπους δίνουν,

τὸ πῶς πολυτιμότερο ἀπ' τὰ καλὰ πού ὑπάρχουν.
Ἐγὼ δὲ ὅμως, πὼς αὐτὰ σωστὰ ἐσὺ δὲν λέγεις,
νὰ τὸ ἰσχυρισθῶ ποτὲ οὔτε καὶ θὰ μποροῦσα,
καὶ εἴθ' ἐγὼ ἐσὲ ποτὲ μὴ μάθω νὰ ἐλέγχω.
Ἄλλὰ σωστὰ νὰ σκέπτεται καὶ σ' ἄλλον θὰ γινόταν.
Ὅμως ἐγὼ ἐκ φύσεως εὐρίσκομαι στὴ θέση,
ὥστε πρὶν ἀπὸ σένανε τὰ πάντα νὰ μαθαίνω,
ὅσα θὰ πῆ ἢ θὰ μεμφθῆ κανεὶς, ἢ καὶ θὰ πράξῃ.
Γιατ' ἢ δική σου ἢ ματιὰ τρομάζει τὸν πολίτη,
ἂν λόγια τέτια νὰ εἰπῆ στὸν νοῦ του μέσα ἔχῃ,
γὰ ὅποια σὺ ἀκούοντας χαρὰ δὲν θὲ νὰ νοιώσῃς.
Ἄλλὰ ἐγὼ εἰς τὰ κρυφὰ μπορῶ αὐτὰ ν' ἀκούω,
ἢ πόλῃ πόσο ὀδύρεται γιὰ τὸ κορίτσι τοῦτο,
διότι ἀθωότατη ἀπ' ὄλες τίς γυναῖκες
γὰ ἔργα ἐπαινετὰ αὐτὴ πολὺ κακὰ πεθαίνει,
πὺ τὸν δικό της ἀδελφό, πὺ ἔπεσε μὲ φόνου,
χωρὶς ταφὴ δὲν ἄφησε νὰ τὸν κατασπαράξουν
οὔτε σκυλιὰ οὔτε πουλιά, πὺ εἶναι σαρκοφάγα.
Αὐτὴ δὲν εἶναι ἄξια λαμπρὴ τιμὴ νὰ εὖρῃ;
Μιὰ τέττια φήμη στὰ κρυφὰ κυκλοφορεῖ στὴν πόλῃ.
Γιὰ μένα δέ, πατέρα μου, σὺ ὅταν εἶσαι εὐδαίμων,
τίποτα πὺ πολῦτιμο καθόλου δὲν ὑπάρχει.
Γιατὶ στολίδι πὺ λαμπρὸ γιὰ τὸ παιδί τι εἶναι
ἀπὸ τὴ δόξα τοῦ γονιοῦ, πὺ ζῆ εὐτυχημένος,
ἢ ποῖο στολίδι στὸν γονιὸ ἀπ' τοῦ παιδιοῦ τὴ δόξα;
Λοιπὸν μὴν ἔχῃς στὴν ψυχὴ μονάχα μία γνώμη,
πὼς εἶν' σωστὸ μόν' ὅ,τι λές, κι' ἄλλο κανένα ὄχι.
Γιατὶ αὐτός, πὺ θεωρεῖ τὸν ἑαυτό του μόνου,
πὼς ἔχει ἰκανότητα σωστὴ νὰ ἔχῃ γνώμη,
ἢ ὅτι ἔχει μόρφωση κι' εὐφράδεια μεγάλη,
καὶ ἄλλος ἄνθρωπος κανεὶς δὲν εἶναι νὰ τὰ ἔχῃ,
αὐτοὶ σὰν ξεσκεπάσθησαν φανερωθῆσαν κούφιοι.
Ἄλλὰ τὸ νὰ διδάσκεται πολλὰ ὁ κάθε ἄνδρας,
κι' ἂν εἶναι καὶ πολὺ σφόδς, γι' αὐτὸν ντροπὴ δὲν εἶναι,
ἐπίσης καὶ τὰ πράγματα πολὺ νὰ μὴ τεντώνῃ.
Παρατηρεῖς ἐκεῖ κοντὰ στοῦ χείμαρρου τὰ ρεῖθρα,

πὼς σώζουνε τοὺς κλώνους των τὰ δένδρα, πὸν λυγίζουν,
καὶ ὅσα ἀντιστέκονται, πὼς βγαίνουν ἀπ' τῆ ῥίζα.

Κι° ὁποῖος τοῦ πλοίου τὸ σχοινί, αὐτὸ πὸν κυβερνάει,
ἀφ' οὗ τὸ πλοῖο βέβαια ἀντίστροφα γυρίσῃ,
εἰς τὸ ἐξῆς μ° ἀνάποδα σανίδια ταξιδεύει.

Μὰ δῶσε τόπο στὴν ὀργῇ καὶ ἄλλαξε τὴ γνώμη,
γιατι ἂν κι° ἀπὸ μένανε, πὸν εἶμαι πολὺ νέος,
καμμία γνώμη συνετὴ μοροῦσε νὰ ὑπάρχῃ.
λέγω τοῦλάχιστον ἐγὼ, πολὺ πὼς ὑπερέχει
ὁ ἄνδρας νᾶναι ἐκ φύσεως εἰς ὅλα ἐπιστήμων.

Ἐὰν δὲ ὄχι βέβαια, γιατί δὲν συνηθίζει
ὥστε τὸ ζήτημα αὐτὸ πρὸς τὰ ἐκεῖ νὰ κλίνῃ,
τότ° εἶναι φρόνιμο πολὺ κανένας νὰ μαθαίνει
κι° ἀπὸ αὐτούς, πὸν συνετὰ νὰ ὀμιλοῦν συμβαίνει.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Ἐ βασιλιᾶ, εἶναι σωστὸ νὰ θέλῃς σὺ ν° ἀκούσῃς,
ἐὰν μιλῇ κάπως σωστά. Καὶ σὺ πάλιν ἐκεῖνον.
Διότι καὶ οἱ δύο σας τὰ εἶπατε ὠραῖα.

ΚΡΕΩΝ

Ἐμεῖς, πὸν γέροι εἶμαστε, λοιπὸν θὰ διδαχθοῦμε
μαθήματα φρονήσεως ἀπ' ἄνδρα τόσο νέον ;

ΑΙΜΩΝ

Κανένα πρᾶγμα δὲν θὰ πῶ, πὸν δίκαιο δὲν θᾶναι.
Κι° ἂν εἶμ' ἐγὼ πολὺ μικρός, δὲν πρέπει νὰ κυτάξῃς
τὰ χρόνια περισσότερο, ὅσο αὐτὰ τὰ ἔργα.

ΚΡΕΩΝ

Καὶ νὰ τιμᾷς τοὺς ἄταχτους γιὰ ἔργο μου τὸ λέγεις ;

ΑΙΜΩΝ

Οὔτε καὶ θὰ συμβούλευα νὰ ἐκτιμᾷς ἀθλ' οὓς.

ΚΡΕΩΝ

Ἐπὸ μὰ τέτια ἀσθένεια αὐτὴ ἐδῶ δὲν πάσχει ;

ΑΙΜΩΝ

Ἐ ὁ κόσμος ὅλος τῶν Θηβῶν δὲν συμφωνεῖ μὲ τοῦτο.

ΚΡΕΩΝ

Κι° ἢ πόλῃ πρόκειται νὰ πῆ, τί πρέπει νὰ προστάσω ;

ΑΙΜΩΝ

Βλέπεις, πὸς ὀμιλεῖς γι' αὐτό, σὰν νᾶσαι πολὺ νέος;

ΚΡΕΩΝ

Μὰ γιὰ κανένα ἄλλονε, ἢ γιὰ τὸν ἑαυτό μου
σ' αὐτὴν ἔδω τὴ γῆ ἐγὼ νὰ βασιλεύω πρόπει;

ΑΙΜΩΝ

Μὰ δὲν ὑπάρχει βέβαια πόλη π' ἀνήκει σ' ἕνα.

ΚΡΕΩΝ

Ἐκάθε πόλη τ' ἄρχοντα δὲν θεωρεῖται κτῆμα;

ΑΙΜΩΝ

Καλὰ θὰ ἐβασίλευες μόνος σου σ' ἕρμο τόπο.

ΚΡΕΩΝ

Αὐτὸς μοιάζει γιὰ σύμμαχος πὸς εἶναι τῆς γυναίκα.

ΑΙΜΩΝ

Τότε θὰ ἤμουν βέβαια, ἂν ἦσουν σὺ γυναῖκα,
γιατὶ γιὰ σένανε ἐγὼ πραγματικά φροντίζω.

ΚΡΕΩΝ

Πανάθλιε ἐσὺ, ἄφ' οὗ μὲ τὸ γονιὸ μαλλώνεις;

ΑΙΜΩΝ

Γιατὶ σὲ βλέπω βέβαια, πὸς ὄχι δίκια κάνεις.

ΚΡΕΩΝ

Καὶ κάνω ἄδικα λοιπὸν τιμῶντας τὴν ἀρχή μου;

ΑΙΜΩΝ

Δὲν τὴν τιμᾶς, σὰν τῶν Θεῶν ποδοπατεῖς τοὺς νόμους.

ΚΡΕΩΝ

Ἐ παληοχαρακτῆρα,
ποὺ ἀκόμη ταπεινότερος κι' ἀπὸ γυναῖκα εἶσαι.

ΑΙΜΩΝ

Ἐμένα ὅμως στὰ αἰσχρὰ δοῦλο δὲν θὰ μὲ εὔρη.

ΚΡΕΩΝ

Μ' αὐτὸς ἔδω ὁ λόγος σου ἵλος γιὰ κείνην εἶναι.

ΑΙΜΩΝ

Γιὰ σένα καὶ γιὰ μένανε καὶ τοὺς θεοὺς τοὺς κάτω.

ΚΡΕΩΝ

Αὐτὴν πὰ ζωντανὴν ἐσὺ δὲν πρόκειται νὰ πάρῃς.

ΑΙΜΩΝ

Λοιπὸν θὰ ἀποθάν᾽ αὐτὴ, ἀλλὰ ἀφ᾽ οὗ πεθάνη,
ἀκόμη κάποιον ἄλλοινε στὸν ὄλεθρο θὰ στείλῃ.

ΚΡΕΩΝ

᾽Αλήθεια, φοβερίζοντας μιλᾷς μὲ τόσο θράσος;

ΑΙΜΩΝ

Φοβέρα ποιά τὸ νὰ μιλῶ σ᾽ ἀνόητες ἰδέες;

ΚΡΕΩΝ

Θρηνῶντας σὺ πικρὰ πολὺ, μυαλό θὲ νὰ μοῦ βάλῃς,
ἐν ᾧ ὁ ἴδιος ἀπὸ νοῦν ὀλότελα στερεῖσαι.

ΑΙΜΩΝ

Πατέρας μου ἂν δὲν ἦσυνα, θὰ ἔλεγα σ᾽ ἐσένα,
πὼς τὸ μυαλό σου, φαίνεται, σωστὰ πιά δὲν δουλεύει.

ΚΡΕΩΝ

Γυναίκας δοῦλος ταπεινὸς ἀφ᾽ οὗ ἔχεις καταντῆσει,
μὲ τρόπο χαϊδευτικὸ μὴ μοῦ ξαναμιλήσης

ΑΙΜΩΝ

Ἐσὺ νὰ λὲς ἀρέσκεσαι κακὰ ἐκεῖνα ποῦναι,
καὶ λέγοντας ἐσὺ κακὰ νὰ μὴν ἀκοῦς ἀπ᾽ ἄλλον.

ΚΡΕΩΝ

᾽Αλήθεια! Μὰ σ᾽ ὀρκίζομαι στὸν Ὀλυμπο τὸν ἴδιο,
καλὰ νὰ ξέρῃς πρέπ᾽ ἐσὺ, ὅτι πιά δὲν θὰ βρίσῃς
χαρούμενος ἐμένανε μὲ τὰ πικρόλογά σου.
Τὴν μισητὴ φέρτε μου ἐδῶ γρήγορα νὰ πεθάνῃ
στὰ μάτια μου μπροστὰ κοντὰ νὰ βλέπῃ καὶ ὁ μνηστήρας.

ΑΙΜΩΝ

᾽Οχι σ᾽ ἐμένα βέβαια, ποτὲ μὴν τὸ ἐλπίσῃς,
γιατὶ οὔτ᾽ αὐτὴ δὲν πρόκειται κοντὰ μοῦ νὰ πεθάνῃ,
καὶ μὲ τὰ μάτια βλέποντας ἐσὺ τὸ πρόσωπό μου
στο μέλλον πιά δὲν θὰ συμβῇ νὰ τὸ ἰδῇς καθόλου,
ὥστε ἀναστρεφόμενος μὲ ὅσους φίλους θέλουν
νὰ δείχνῃς τὴν μανία σου ἀνάμεσα σ᾽ ἐκείνους.

(Ὁ Αἴμων ἐξέρχεται μετὰ σπουδῆς)

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

᾽Ω βασιλιᾶ,

Ὁ ἄνδρας ἔφυγε ταχὺς ἀπ᾽ τὸν πολὺ θυμὸ του,

κι' εἶν' φοβερόν σάν λυπηθῆ ὁ νοῦς ὁ τόσο νέος.

ΚΡΕΩΝ

Ἄς κάμῃ ὅ,τι ἐπιθυμεῖ, καὶ φεύγοντας ἐκείνος
ἄς σκέπτεται καλύτερα ἀπ' ὅ,τι πρέπει σ' ἄνδρα.

Ὅμως τὰ δυὸ κορίτσια αὐτὰ δὲν πρόκειται καθόλου
αὐτὸς ἀπὸ τὴν μοῖρα των γιὰ νὰ τὰ διασώσῃ.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Ἀλήθεια, καὶ τίς δυὸ αὐτὲς σκοπεύεις νὰ σκοτώσῃς;

ΚΡΕΩΝ

Ὅχι τοῦλάχιστον αὐτήν, ποὺ δὲν ἔχει ἐγγίξει.

Διότι βέβαια ἐσὺ πολὺ σωστὰ προτείνεις.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Καὶ μὲ ποιῶ εἶδος θάνατο θέλεις νὰ τὴν σκοτώσῃς;

ΚΡΕΩΝ

Ἄφ' οὗ σὲ μέρος κάπου ἐγὼ αὐτήν θὰ ὀδηγήσω,
ποὺ ἀπὸ ἄνθρωπο ἐκεῖ θ'ἂν ἔξημος ὁ δρόμος,
κεῖ ζωντανὴν σὲ σπῆλαιο πετρῶδες θὰ τὴν κρύψω,
ἀφ' οὗ τῆς βάλω φαγητὸ γιὰ τὸ καλὸ μονάχα,
γιὰ νὰ ξεφύγῃ τὸ κακὸ ὀλόκληρη ἢ πόλη.

Κι' ἐκεῖ τὸν Ἄδη, ποὺ τιμᾷ ἀπ' τοὺς θεοὺς μονάχα,
παρακαλῶντας τον θεομὰ ἴσως νὰ ἐπιτύχῃ
νὰ μὴ βρῆ θάνατον, ἢ καὶ τοῦλάχιστο θὰ μάθῃ,
μὰ δυστυχῶς πολὺ ἀργά, πὼς εἶναι κούφιος κόπος
αὐτοὺς νὰ σέβεται κανεὶς, ποὺ βρίσκονται στὸν Ἄδη.

(Ὁ Κρέων εἰσέρχεται εἰς τὰ ἀνάκτορα διὰ νὰ δώσῃ διαταγὰς).

ΧΟΡΟΣ

ΣΤΑΣΙΜΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ὁ χορὸς ἐξυμνεῖ τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Ἐρωτος ἀποδίδων εἰς
τοῦτον τὴν ὀξείαν ἀντίθεσιν τοῦ Αἵμονος πρὸς τὸν πατέρα του.

ΣΤΡΟΦΗ Α΄.

Ἐρωτα, ποὺ ἐσὺ δὲν νικίεσαι στὴ μάχῃ,

Ἐρωτα, ποὺ ἐσύ, σάν μᾶς πιάσῃς,

κτῆματα πιά δικά σου μᾶς κάνεις,

ποὺ στὰ μάγουλα τὰ μαλακὰ

τῆς κοπέλλας ἔσὺ ξεφυγτῆς,
καὶ πηγαίνεις καὶ πέρῳ ἀπὸ τὸν πόντο,
καὶ στῆς γῆς τὰ χωράφια ἐκεῖ,
καὶ ἔσένα δὲν ξέφυγε οὔτε Θεὸς
κι' οὔτε ἄνθρωπος, ποῦναι θνητός,
κι' ὅποιον πιάσης τὸν κάνεις τρελλό.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α΄.

Σὺ κι' ἐκείνων, ποῦ δίκαιο εἶναι,
τὸ μυαλό των στὸ ἄδικο ὀίγεις,
γιὰ νὰ φέρῃς σ' αὐτοὺς συμφορά.
Καὶ αὐτὸν τὸν κανγαῖ τῶν ἀνδρῶν,
συγγενεῖς μεταξύ των ποῦ εἶναι,
ἔσὺ ἔχεις ἀνάψει.

Καὶ νικᾷ τῶν ματιῶν ὀλοφάνερα ὁ πόθος
πρὸς τὴν ὁμορφὴ νύμφη, ὁ Ἔρωσ,
ποῦ αὐτὸς μὲ τοὺς νόμους εἶν' ἴσος
τοὺς μεγάλους, κοντὰ στὶς ἀρχές,
ποῦ τὸν κόσμον αὐτὲς κυβερνοῦν.
Γιατὶ παίζει ἔδῳ ἡ θεὰ Ἀφροδίτη,
ποῦ αὐτὴ δὲν νικιέται στὴ μάχη.

ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ

ΧΟΡΟΣ

(ὁ χορφαῖος)

(ἐν ᾧ ἐμφανίζεται ἡ Ἀντιγόνη ἀπαγομένη ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν.)

Τώρα δὰ πὰ κι' ἐγὼ ἀπὸ τὴν τάξη ξεφεύγω
τοῦτο βλέποντας, καὶ δὲν μπορῶ
νὰ κρατήσω τὸ ἄφθονο δάκρυ,
ὅταν τὴν Ἀντιγόνη τὴν βλέπω
νὰ πηγαίνει στὸ θάλαμο ἐκεῖ,
ὅπου ὅλοι κοιμοῦνται.

ΚΟΜΜΟΣ (1)

ΣΤΡΟΦΗ Α΄

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἐμένα βλέπετε, ὦ συμπολίται,

1) Θρηνώδες ἄσμα ἐναλλασσόμενον μεταξύ τῶν προσώπων τοῦ δράματος καὶ τοῦ χοροῦ.

νά βαδίζω τὸν ἔσχατο δρόμο,
καὶ γιὰ ὑστατη πλέον φορὰ
τοῦ ἡλίου τὸ φῶς ν^ο ἀντικρύζω,
κι^ο ἄλλοτε πιά ποτέ.
Ἄλλ^ο ὁ Ἄδης, ποῦ ὅλους κοιμίζει,
ζωντανὴ μὲ τραβᾶ
στὴν ἀκτὴ τοῦ Ἀχέρωντ^ο ἐκεῖ,
καὶ τραγοῦδια τοῦ γάμου ἀκόμη
δίχως νὰ ἀξιωθῶ νὰ ἀκούσω,
κι^ο οὔτε ὕμνος ποτὲ νυφικὸς
ὡς τὰ τώρα κανεῖς νὰ μ^ο ὑμνήσῃ.
Ὁ Ἀχέρων δὲ θάναί
ὁ δικός μου ὁ ἄνδρας.

ΧΟΡΟΣ

Μὰ μὲ δόξα τοῦλάχιστο σὺ
φορτωμένη μ^ο ἐπαίνους πηγαίνεις
στὸν κρυψῶνα αὐτὸν τῶν νεκρῶν,
δίχως νὰ κτυπηθῆς ἀπ^ο ἀρρώστιες κακές,
καὶ χωρὶς γιὰ ποινὴ νὰ εὐρῆς
ἓνα θάνατο μὲ τὸ μαχαῖρι.
Μ^ο ἀπὸ θέληση, ποῦναι δική σου,
ἀπὸ κείνους, ποῦ εἶναι θνητοί,
μόνο ἐσὺ ζωντανὴ
θά κατέβῃς στὸν Ἄδη.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α΄.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Βεβαίωτατα ἔχω ἀκούσει
πὼς ἡ ξένη ἀπ^ο τῆ γῆ τῆς Φρυγίας
μὲ οἰκτρότατο πέθανε τρόπο,
τοῦ Ταντάλου ἡ κόρη (1) ἐκεῖ
στὴν κορφὴ τοῦ Σιπύλου,

1) Ἡ Νιόβη, ἡ κόρη τοῦ Ταντάλου, ὑπερηφανευθεῖσα διὰ τὴν πολυτεκνίαν της ἀπέναντι τῆς θεᾶς Λητοῦς ἔλαβε σκληροτάτην τιμωρίαν. Διότι καὶ τὰ 14 τέκνα της ἐφονεύθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, αὐτὴ δὲ ἡ ἰδίᾳ ζωντανὴ ἀπελιθώθη ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους Σιπύλου.

κι' ἓνα φύτρωμα βράχου αὐτὴν,
σὺν κισσὸς κολλημένος σφιχτά,
τὴν μετέβαλε κι' ἔκαμε πέτρα.
Κι' ὅταν λιώνει αὐτὴ ἀπ' τὴν πίκρα,
ἀπ' αὐτῆνε δὲν λείπουν διόλου,
καθὼς λέει ὁ κόσμος,
οἱ βροχῆς καὶ τὰ χιόνια.
Καταβρέχει δὲ καὶ τὸν λαιμό της
ἀπ' τὰ μάτια της κάτω,
ποῦναι πάντα κλαμένα.
Μὲ αὐτὴν ὁμοιότατα ἡ τύχη
καὶ ἔμένα κοιμίζει.

ΧΟΡΟΣ

Μ' αὐτὴ ἦταν βεβαίως θεὰ
καὶ θεοὶ τὴν γεννῆσαν.
Ἔμεῖς ὅμως θνητοὶ καὶ θνητοὶ μᾶς γεννῆσαν,
Κι' εἶναι βέβαια πρᾶγμα σπουδαῖο
εἰς ἐκείνην, ποῦ εἶν' πεθαμμένη,
ν' ἀκουσθῆ μία φήμη τρανή,
ὅτι βρῆκε τὴν ἴδια τὴ μοῖρα
μὲ αὐτὴν, ποῦ ἰσόθεη εἶναι.
Σὺ δὲ πρέπει παρόμοια μ' ἐκείνην
νὰ σηκώσης αὐτὰ τὰ δεινά,
ζωντανὴ ποῦ εὐρίσκεσαι τώρα,
καὶ κατόπιν, ποῦ θᾶσαι νεκρή.

ΣΤΡΟΦΗ Β'
ΑΝΤΙΓΟΝΗ

ᾠ ! Ἄλλοίμονον !
ποῦ ἔμένα γελοῦνε.
Μὰ στὸ ὄνομα τῶν πατρικῶν μας θεῶν,
διατί δὲν μὲ βρίζεις, ἀφ' οὗ ἀποθάνω,
ἀλλὰ τώρα ἐδῶ ζωντανήν ;
ᾠ σὺ πόλη ! ᾠ σεῖς
πολὺ πλούσιοι ἄνδρες τῆς πόλης.
Ἄχ ! σεῖς βρῦσες τῆς Δίρκης,
καὶ σὺ γῆ τῶν Θηβῶν,

πούχεις ἄρματα ποῦναι λαμπρά.

Μῶ ὅλα αὐτὰ ἐγὼ σᾶς
μάρτυρές μου σᾶς ἔχω,
πόσο ἄκλαυτη ἀπὸ τοὺς φίλους,
κι' ἀπὸ νόμους πολὺ ἀνοσίους,
ἐγὼ ἔρχομαι στὴ φυλακὴ
τοῦ πρωτάκουστου τάφου,
πὸν ἀπάνω του ἔχει σωρὸ
ἀπὸ χῶμα μεγάλο.

Ἄχ! ἐγὼ δυστυχῆς,
ὅπου σύνοικος δὲν εἶμαι πιά
οὔτε μὲ τοὺς θνητοὺς οὔτε μὲ τοὺς νεκροὺς
οὔτε μὲ ζωντανοὺς οὔτε μὲ πεθαμμένους.

ΧΟΡΟΣ

Εἰς τὰ ἔσχατα ὕψη τοῦ θράσους,
ὦ παιδί μου, ἀφ' οὗ σὺ ἀνέβης,
εἰς τὸ βάθρο τῆς δίκης ἐπάνω
πῆγες κι' ἔπεσες τὸ ὑψηλό,
καὶ πληρώνεις ἐσὺ
τοῦ πατέρα μεγάλο κακό.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Β'

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἄγγιξες δι' ἐμὲ ἀναμνήσεις πικρές,
τοῦ πατέρα τὴ μοῖρα τὴν τόσο γνωστή,
καὶ τὴν ὅλη τὴ μοῖρα,
πὸν ἐχτύπησε τοὺς ξακουστοὺς Λαβδακίδες.
᾿Ω συμφορές, π' ἀπ' τὸν γάμο τῆς μάνας ἐβγήκαν,
καὶ πλαγιάσματα μὲ τὸν γονιό μου
τῆς μητέρας τῆς δυστυχισμένης,
πὸν δικό της παιδί κείνος ἦταν.
᾿Απὸ ποιούς δὲ λοιπὸν ἦ ἀθλία
ἐγεννήθηκα ἐγώ!
πὸν πηγαίνω νὰ ζήσω κοντὰ εἰς αὐτοὺς
φορτωμένη κατάρες πολλές,
καὶ χωρὶς νὰ γνωρίσω τὸν γάμο.

Ἄχ!

ἀδελφέ μου, πὸν ἔκαμες γάμους κακοῦς,
ἀφ' οὗ πέθανες σύ,
θανατώνεις κι' ἐμέ ζωντανήν.

ΧΟΡΟΣ

Τοὺς νεκροὺς ὅταν σέβεται ἓνας,
εἶν' σημάδι αὐτὸ εὐσεβείας.
Μὰ καθόλου δὲν πρέπει κανεῖς
τις θελήσεις αὐτῶν νὰ πατῆ,
ποῦ κρατοῦν τὴν ἀρχή.
Σένα δὲ εἰς τὸν ὄλεθρο στέλλει
ἢ διάθεση, ποῦναι δική σου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Χωρὶς κλάματα κι' ἔρημ' ἐγὼ ἀπὸ φίλους
ὀδηγοῦμαι ἀνύπανδρη ἢ δυστυχῆς
εἰς τὸ δρόμο αὐτόν, πὸν τοιμάσθη
εἰς τὴ δύστυχη πλέον ἐμένα.
Δὲν μοῦ γίνεται πὰ νὰ προσβλέπω
τις ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, πὸν εἶν' ἱερός.
Χωρὶς δάκρυ τὴ μοῖρα μου ἔτσι
ἀπ' τοὺς φίλους κανεῖς δὲν θρηνεῖ.

(Ὁ Κρέων ἐξερχόμενος βλέπει πλήρης ὀργῆς τὴν Ἀντιγόνην ἀκόμη ἐκεῖ).

ΚΡΕΩΝ

Τὸ ξέρετ' ἄραγε καλά, πὸς δὲν θὰ σταματοῦσε
κανεῖς πρὶν ἀπ' τὸ θάνατο κλαυθμοὺς καὶ μοιρολόγια,
ἐὰν κάπως τοῦ ἦτανε ὠφέλιμο νὰ λέγη;
Δὲν θὰ τὴν πάρετ' ἀπ' ἐδῶ καὶ γρήγορα κι' ἀμέσως;
Κι' ὅπως σᾶς εἶπα, κλείοντας σὲ τάφο σκεπασμένο
ἀφήσετέ τὴν ἔρημη ἂν θέλη ν' ἀποθάνη,
εἴτε καὶ ζωντανὴ αὐτὴ σὲ τέτια στέγη μέσα
νᾶχη τὴν κατοικία τῆς ἐκεῖ μέσα στὸν τύμβο.
Γιατὶ γι' αὐτό, πὸν γίνεται σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν κόρη,
εἴμαστε καθαρώτατοι καὶ ὄχι μολυσμένοι.
Πάντως θὰ στερηθῆ αὐτὴ νὰ κατοικῆ ἐδῶ πάνω.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἦ τύμβε σύ, ὦ θάλαμε, πού θά δεχθῆς τὴν νύμφη,
ὦ κατοικιὰ στῆ γῆ βαθειά, πού βρίσκεσαι σκαμμένη,
παντοτεινὴ μου φυλακὴ, σὲ ποιὸν τόπο πηγαίνω,
τοὺς συγγενεῖς μου γιὰ νὰ βρῶ, π' ἀφ' οὗ αὐτοὶ πεθάναν,
μέσ' στοὺς νεκροὺς πάρα πολλοὺς ἐδέχθη ἡ Περσεφόνη·
κι' ἐγὼ ἢ ἔσχατη ἀπ' αὐτοὺς πολὺ κακὰ πεθαίνω,
πρὶν ν' ἄρθῃ ἀκόμη εἰς ἐμὲ τὸ τέρας τῆς ζωῆς μου.
Ἄλλ' ἀφ' οὗ ἔρθω ἐγὼ ἐκεῖ, μεγάλ' ἐλπίδα ἔχω,
πὺς συμπαθῆς πάρα πολὺ θά ἔρθω στὸν πατέρα,
καὶ συμπαθῆς σ' ἐσένανε ἀγαπητὴ μητέρα,
καὶ συμπαθῆς, ὦ ἀδελφέ ἀγαπητέ, σ' ἐσένα.
Γιατὶ ἀφ' οὗ πεθάνατε, μὲ τὰ δικά μου χέρια
σᾶς ἔλουσα, σᾶς στόλισα ἐγὼ γιὰ τὴν κηδεῖα,
καὶ πρόσφερα σ' ἐσᾶς σπονδές, πού εἰς τοὺς τάφους ῥίχνουν.
Καὶ τώρα, Πολυνείκη μου, τέτια ἀμοιβὴ λαμβάνω,
γιατ' ἔδινα στὸ σῶμα σου τίς νεκρικὲς φροντίδες,
ἂν καὶ ἐγὼ σ' ἐτίμησα πολὺ πολὺ ὥραϊα,
καθὼς ὁμολογοῦν κι' αὐτοί, πού σκέψη φρόνιμ' ἔχουν.
Γιατὶ δὲν θ' ἀνελάμβανα ποτὲ αὐτὸ τὸ ἔργο,
χωρὶς νὰ εἶναι σύμφωνοι εἰς τοῦτο οἱ πολῖται,
οὔτ' ἂν παιδιὰ, πού εἰς αὐτὰ ἐγὼ θάμουν μητέρα,
οὔτ' ἂν ὁ ἄνδρας μου ἐκεῖ σεπόταν πεθαμμένος.
Πρὸς χάριν ποίου πράγματος λοιπὸν αὐτὰ σᾶς λέγω;
Θὰ εὗρισκα ἄλλον σύζυγον, ἂν πέθαιναν ὁ πρῶτος.
Καὶ τὸ παιδί ἂν ἔχανα, ἀπ' ἄλλον θ' ἀποκοῦσα.
Μὰ σὰν ἦ μάνα κι' ὁ γονιὸς εὗρίσκονται στὸν Ἄδη,
νὰ γεννηθῆ δὲν γίνεται ποτὲ ἀδέρφι ἄλλο.
Μ' ἀφ' οὗ σ' ἐτίμησα ἐγὼ πολὺ μὲ τέτια σκέψη,
στὸν Κρέοντα, ὦ ἀδελφέ, αὐτὰ ἐδῶ φανῆκαν,
πὺς ἔκανα ἀμάρτημα, καὶ φοβερὰ τολμοῦσα.
Καὶ τώρ' ἀφ' οὗ μὲ ἄρπαξε ἔτσι διὰ τῆς βίας,
μὲ σύγ' ἀκόμη ἀνύμφευτη, χωρὶς νὰ ἔχω ἀκούσει
τραγούδια γάμου, καὶ χωρὶς τὸ γάμο νὰ γνωρίσω,
χωρὶς ν' ἀξιωθῶ κι' ἐγὼ μικρὰ παιδιὰ νὰ θρέψω.
Ἄλλ' ἔτσι δυστυχῆς ἐγὼ καὶ ἔρημη ἀπὸ φίλους

πηγαίνω ἀκόμη ζωντανή εἰς τῶν νεκρῶν τοὺς τάφους,
ἄφ' οὗ ποῖον νόμο τῶν Θεῶν ἔχω καταπατήσει ;
Τὶ πρέπει ἢ δόλια στοὺς θεοὺς ἀκόμη ν' ἀποβλέπω ;
Ἄπ' τοὺς θεοὺς, πὸν βοηθοῦν, ποῖον νὰ παρακαλέσω ;
Διότι βέβαια ἐγώ, καθὼς ὅλοι γνωρίζουν,
νὰ κάμω πὸν ἠθέλησα τῆς εὐσεβείας ἔργα,
τῆς δυσσεβείας τ' ὄνομα καὶ τὴν ποινὴν ἐπῆρα.
Ἄλλ' ἂν μὲν βέβαια αὐτὰ εἰς τῶν Θεῶν τὴν κρίση
νομίζονται πὼς εἶν' ἀλά, ἄφ' οὗ τιμωρηθοῦμε,
τότε ἔμεῖς θὰ μάθωμε, πὼς εἵχαμ' ἄμαρτήσει.
Ἄλλ' ὅμως ἂν αὐτοὶ ἐδῶ εἶναι, πὸν ἄμαρτάνουν,
κακὰ πῶς περισσότερα δὲν θάθελα νὰ πάθουν
ἄπ' ὅσα κείνοι κάνανε ἀδίκως εἰς ἐμένα.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Τῆς ψυχῆς τρικυμία ἢ ἴδια
συγκλονίζει ἀκόμη αὐτήν.

ΚΡΕΩΝ

Καὶ βεβαίως γι' αὐτὰ θὲ νὰ κλάψουν
αὐτοὶ ποῦν συνοδοὶ εἰς αὐτήν,
πὸν βραδύνουνε τόσο πολὺ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἄχ ! Ἄλλοίμονον. Ἄχ !
Ἦρθ' ὁ λόγος αὐτὸς νὰ μοῦ πῆ,
πὼς ὁ θάνατος εἶναι κοντά.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Συμβουλή δὲν σοῦ δίνω καμμία
νὰ ἐλπίζης ἐσύ, πὼς αὐτὰ
δὲν θὰ γίνουνε ἔτσι.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἴδου βλέπετε σεῖς, εὐγενεῖς τῶν Θεῶν,
αὐτήν ποῦ ἔχει ἀπομείνει μονάχη
ἀπὸ τοῦ βασιλιᾶ τὰ παιδιά,
ποῖα παθαίνω δεινά,
γιατὶ θέλησα νᾶμαι εὐσεβής.

(Ἡ Ἀντιγόνη ἀπάγεται ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ βασιλέως).

ΧΟΡΟΣ

ΣΤΑΣΙΜΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

(Ὁ χορὸς διὰ τὴν παρηγορήσῃ τὴν Ἀντιγόνην, καθ' ἣν στιγμήν ἀπάγεται, μνημονεύει πρόσωπα ἑξέχοντα, τὰ ὅποια ἐδυστύχησαν ἢ ἀπὸ τὸ πεπρωμένον, ἢ ἀπὸ ἑλλειψιν συνέσεως).

ΣΤΡΟΦΗ Α΄.

Κι^ο ἡ Δανάη (1) τὸ φῶς τ^ο οὐρανοῦ
ν^ο ἀνταλλάξῃ ἐδέχθη
μ^ο ἓνα οἶκημα, ποῦταν φραγμένο
μὲ χαλκὸ γύρω—γύρω,
καὶ κρυμμένη στὸ θάλαμο μέσα,
ποῦταν ὅμοιος μὲ τύμβο,
ἀπ^ο τῆ μοῖρ^ο ἐδαμιάσθη,
εὐγενῆς ἂν καὶ ἦταν στὸ γένος,
ὃ κορούλα, κορούλα,
καὶ τοῦ Δία τὸν γόνον κρατοῦσε,
ποῦ βροχὴ σὰν νὰ ἦταν χρυσῇ
εἰς ἐκείνην ἐπάνω ἐχύθη.
Μὰ τῆς μοίρας ἡ δύναμις εἶν^ο φοβερή.
Οὔτ^ο ὁ πλοῦτος μπορεῖ νὰ ξεφύγῃ αὐτήν,
οὔτε κι^ο οἱ φοβεροὶ οἱ στρατοί,
οὔτε πύργοι καὶ μαῦρα καράβια,
ποῦ ἡ θάλασσα δέρνει.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α΄

Καὶ τοῦ Δρύαντα ὁ γιὸς (2) ἐδαμιάσθη
γιὰ τοὺς τρόπους τοὺς ὑβριστικούς
ποῦ ὀξύθυμος ἦταν πολὺ,
βασιλιάς δ^ο αὐτὸς ἦτανε τῶν Ἡδωνῶν,
μέσα σὲ φυλακὴ ἀπὸ πέτρα

1) Κόρη τοῦ βασιλέως τοῦ Ἄργου Ἀκρίσιου καὶ μήτηρ τοῦ Περσέως. Ἐξ αἰτίας χρημοῦ, κατὰ τὸν ὅποιον ὁ ἐκ τῆς Δανάης υἱὸς θὰ ἐφόνευε τὸν Ἀκρίσιον, οὕτως ἐνέκλεισε τὴν Δανάην εἰς ὑπόγειον χαλκοῦν θάλαμον διὰ τὴν κρατῆσιν αὐτῆν μακρὰν τοῦ γάμου. Ἄλλ^ο ἐκ τοῦ Διὸς μεταμορφωθέντος εἰς χρυσὴν βροχὴν καὶ εἰσδύσαντος εἰς τὴν φυλακὴν ἐγέννησε τὸν Περσέα.

2) Ὁ Λυκούργος ὁ βασιλεὺς τῶν Θρακῶν Ἡδωνῶν, ἐπειδὴ ἠνώχλει καὶ ἠμπόδιζε τὴν τέλειαν τῆς λατρείας τοῦ Διονύσου, ἐτιμωρήθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐγκλεισθεὶς εἰς πετρῶδες σπήλαιον.

ἀπ' τὸν Διόνυσο κεῖ ἠποκλεισμένοις.
Τῆς Μανίας ἡ δύναμη ἔτσι νικίεται
αὐτὴ ποῦν φλογερὴ καὶ τρομάζει τὸν κόσμο.
Ἄντελήφθη αὐτός, τὸ θεὸ πὼς ἠνώχλει,
κι' ἡ μανία του ἦταν ὁ φταίχτης,
καὶ ἡ γλῶσσα ἡ ὕβριστικὴ.
Γιατ' ἐμπόδιζε μὲν τις γυναῖκες,
εἰς τὴ θεία τὴν ἔκσταση ποῦχανε πέσει,
τις φωτιᾶς δὲ τις ἔσβηνε αὐτός,
ποῦ «Εὐδοί» οἱ κρανηγῆς συνωδεῖαν,
καὶ τις Μοῦσες ἀκόμ' ἐνοχλοῖσε,
ποῦ πολὺ ἀγαποῦν τοὺς αἰλούς.

ΣΤΡΟΦΗ Β'

Εἰς τὰ μαῦρα πελάγη κοντά,
ποῦ δυὸ θάλασσαι γίνονται μία,
ἐκεῖ εἶν' οἱ ἀκτῆς τοῦ Βοσπόρου
καὶ ὁ ἄξενος Σαλμυδησὸς τῶν Θρακῶν,
ποῦ ὁ Ἄρης, ποῦ μένει στὴν πόλη κοντά,
εἶδε τοὺς Φινεῖδες τοὺς δυὸ (1)
ἓνα πλῆγμα φοριχτὸ νὰ χτυπᾶ,
τῶν ματιῶν νὰ τυφλώνῃ τις κόρες,
ποῦ ζητούσανε νὰ ἐκδικηθοῦν,
ἀπ' τὴν ἄγρια σύζυγο ἀφ' οὗ χτυπηθῆκαν,
ἀπὸ χέρια, ποῦ αἶμα ἐστάζαν,
μὲ τὴ μύτη, ποῦ ἔχει ἡ κερκίδα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Β'

Καὶ ἐν ᾧ ἐμαραίνοντ' οἱ δόλιοι,
τὴ φοριχτὴ συμφορὰ των θρηνοῦσαν,
ποῦ γεννήθηκαν ἀπὸ μητέρα,

1) Οἱ υἱοὶ τοῦ Φινέως, βασιλέως τῆς Θρακικῆς πόλεως Σαλμυδησοῦ, καὶ τῆς Κλεοπάτρας, ἡ ὁποία ἦτο κόρη τοῦ πτερωτοῦ ἀνέμου Βορέου καὶ τῆς Ὠρειθίας, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ἀττικῆς Ἐρεχθέως. Ἀλλὰ τὴν Κλεοπάτραν ὁ Φινεὺς ἐφυλάκισεν εἰς ὑπόγειον σπήλαιον διὰ νὰ νυμφευθῆ τὴν Εἰδοθέαν, θυγατέρα τοῦ Κάδμου, ἡ ὁποία μισήσασα τοὺς δύο ἐκ τῆς Κλεοπάτρας υἱοὺς τοῦ Φινέως, ἀφ' οὗ τοὺς ἐτύφλωσε, τοὺς ἐνέκλεισεν εἰς τὴν αὐτὴν φυλακὴν, ὅπου εὐρίσκειτο καὶ ἡ μήτηρ των.

πού τῆς ἔτυχε γάμος κακός.
Ἐκείνη ἀπὸ τοὺς Ἑρεχθίδες δ' αὐτὴ καταγόταν,
πού πολὺ ἀρχαιότατοι ἦσαν.
Σὲ σπηλιὲς μακρινὰς δ' ἀνεγράφη
στοῦ πατέρα ἀνάμεσα τίς καταγίδες
τοῦ Βοριᾶ ἢ κορούλα,
αὐτὴ ποῦτρεχε, σὺν νᾶταν ἵππος,
στὸ ἀπόκρημνο πάνω βουνό,
τῶν Θεῶν δὲ πού ἦτανε κόρη.
Ἄλλ', ὦ κόρη, οἱ μακρόβιες μοῖρες
καὶ σ' ἐκείνην ἐπάνω ἐπέσαν.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

(Τυφλὸς ὀδηγούμενος ἀπὸ παιδα)

Τῆς Θήβας εὐγενεῖς ἔσεῖς, ἐπήραμε ἴδιο δρόμο
κι' οἱ δυὸ ἔμεῖς, μὰ βλέποντας μὲ τοῦ ἐνὸς τὰ μάτια,
διότι ἔτσι οἱ τυφλοὶ μὲ ὀδηγὸ βαδίζουν.

ΚΡΕΩΝ

Συμβαίνει τί νεώτερον; ὦ γέρο—Τειρεσία;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἐγὼ θ' ἀφηγηθῶ σ' ἐσᾶς καὶ σὺ στὸν μάντη πείσου.

ΚΡΕΩΝ

Μὰ καὶ πὺ πρὶν δὲν ξέφευγα ἀπ' τῆ δικῆ σου γνώμη.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Γι' αὐτὸ κι' ὀρθὰ αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόλη κυβερνοῦσες.

ΚΡΕΩΝ

Μπορῶ νὰ βεβαιώσω αὐτό, γιατί ὀφέλη εἶδα.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Νὰ ξέρης, πὺς καὶ τωραδὰ περνᾶς καιροὺς κρισίμους.

ΚΡΕΩΝ

Συμβαίνει τί; Τὰ λόγια σου πόσο πολὺ τρομάζω!

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Θὰ μάθης, σὺν τῆς τέχνης μου ἀκούσης τὰ σημεῖα.
Γιατὶ ἐν ᾧ καθόμουνα εἰς τὸν παλιὸ τὸ θρόνο,
συνήθως ὅπου κάθομαι τὰ ὄρνια κι' ἐξετάζω,

ἐκεῖ πού κάθε ὄρνεο καταφυγή γυρεύει,
χτυπᾷ στ' αὐτιά μου μιὰ κραυγή παράξενη τῶν ὄρνιων,
πού κράζαν μὲ παραφορὰ καὶ τόση ἀγριάδα,
κι' ἔνοιωσα πὼς ξεσχίζονταν μὲ νύχια ματωμένα,
γιατὶ ὁ ἦχος τῶν φτερῶν ξεκάθαρος ἐρχόταν.
Καὶ ἐπειδὴ φοβήθηκα, εἰς τοὺς βωμοὺς ἐπάνω,
πού γύρω γύρω τύλιγαν καὶ σκέπαζαν οἱ φλόγες,
ἀμέσως πῆγα κι' ἔβλεπα, τί λέγαν οἱ θυσίες.
Μὰ ἀπ' τὰ θύματ' ἡ φωτιά δὲν ἔβγαине μὲ λάμψη,
ἀλλὰ τὰ λίπη, ποῦσταζαν ἀπ' τὰ μηριὰ ἐπάνω,
στὴ στάχτη πάνω λιώνανε καὶ συνεχῶς καπνίζαν,
καὶ στὸ βωμὸ ὀλόγυρα τινάσσαν τὰ κομμάτια,
καὶ οἱ χολές σκορπίζονταν ψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα,
καὶ τὰ μηριὰ ἐμένανε ἐκεῖ ξεγυμνωμένα,
ἀφ' οὗ τὸ πάχος ἔλιωσε, πού τᾶχε σκεπασμένα.
Τέτια ἐγὼ ἐμάθαινα ἀπ' τὸ παιδί ἐτοῦτο,
ὅτι ἐκεῖ τὰ θύματα τῆς μαντικῆς χωνεῦαν,
χωρὶς νὰ δίνουν καθαρὰ σημάδια οἱ θυσίες.
Διότι τὸ παιδί αὐτὸ εἶν' ὀδηγὸς σ' ἐμένα,
ἐγὼ δὲ εἶμαι ὀδηγὸς στὸν ἄλλονε τὸν κόσμον.
Κι' ἀπ' τὸ κακό σου τὸ μυαλό πάσχει αὐτὰ ἡ πόλη,
γιατὶ οἱ δικοὶ μας οἱ βωμοὶ καὶ ὅλες οἱ ἐσχάρες
γεμᾶτοι εἶν' ἀπ' τίς τροφές τῶν ὄρνιων καὶ τῶν σκύλων,
πού ἀπ' τὸ σῶμα ἀρπάζανε τοῦ δύσμοιρου τοῦ τέκνου
τοῦ Οἰδίποδα, πού βρίσκονταν κάτω στὴ γῆ πεσμένο,
καὶ πὰ κατόπιν οἱ θεοὶ δὲν θέλουν νὰ δεχτοῦνε
ἀπὸ ἐμᾶς τίς προσευχὲς μαζὶ μὲ τίς θυσίες,
οὐδὲ τὴν φλόγα τῆς φωτιᾶς π' ἀπ' τὰ μηριὰ ἀνεβαίνει.
Καὶ τὰ πουλιὰ ξεκάθαρες φωνές κι' αὐτὰ δὲν βγάζουν,
γιατ' αἶμα ἤπιαν λιπαρὸ ἀπ' ἄνδρα σκοτωμένο.
Αὐτὰ λοιπόν, παιδί μου σύ, πολὺ νὰ τὰ προσέξῃς.
Γιατὶ στὸν κάθε ἄνθρωπο συμβαίνει ν' ἁμαρτήσῃ.
Ἄφ' οὗ δὲ στὸ ἁμάρτημα ὁ ἄνδρας περιπέσῃ,
δὲν εἶναι ἐκεῖνος πὰ νωθρὸς οὔτε κακομοίρης,
πού, ἀφ' οὗ πράξῃ τὸ κακό, κατόπιν τὸ γιατρεύει
καὶ μὲ κεφάλι ἀγύριστο ὀλότελα δὲν μένει.

Τὸν δὲ ἰσχυρογνώμονα ἀγροῖκο τὸν νομίζω.
Ἄλλ' ὑποχώρησε ἔδῳ μπροστὰ στὸν πεθαμμένο,
καὶ μὴ χτυπᾶς καθόλου αὐτόν, νεκρὸς ποὺ εἶναι πλέον.
Ποιανῆς λογῆς παλληκαριά, αὐτόν, ποῦχει πεθάνει,
γιὰ δεύτερη φορὰ ἐσὺ νὰ θέλῃς νὰ σκοτώσῃς ;
Καὶ ἐπειδὴ σὲ συμπαθῶ καὶ θέλω τὸ καλὸ σου,
μὲ σύνεση πολλὴ ἐγὼ αὐτὰ σὲ συμβουλεύω.
Καὶ εἶναι ὠραιότατο κανένας νὰ ἀκούῃ
αὐτόν, ποὺ ὀμιλεῖ ὀρθά, ἐὰν προτείνῃ κέρδη.

ΚΡΕΩΝ

Ἔγω γέροντα, ὅλοι ἐσεῖς μοῦ ὀίχνετε τὰ βέλη,
καθὼς στὸ στόχο οἱ τοξενταὶ σκοπεύουν καὶ χτυπᾶνε,
καὶ οὔτ' ἀπὸ τὴν μαντικὴ ἀπείραχτος δὲν εἶμαι,
ποὺ ἀπὸ παλιὰ ἐγὼ ἀπὸ τὸ μαντικὸ σας γένος
πουλήθηκα, φορτώθηκα στὸ πλοῖο γιὰ ταξίδι.
Ἐμπρὸς ἐσεῖς κερδίζετε, τὸ ἤλεκτρο πουλάτε,
ἂν θέλετε, ποὺ φθάν' ἔδῳ φερεμένο ἀπ' τις Σάρδεις,
καὶ τὸν πολύτιμο χρυσό, ποὺ βγάζουν οἱ Ἰνδίες.
Μὰ ὅμως δὲν θὰ θάψετε ἐκείνονε σὲ τάφο,
ἀκόμ' οὔτε κι' ἂν πρόκειται οἱ ἀετοὶ τοῦ Δία
τὸ πτώμα του ξεσχίζοντας ν' ἀρπάζουν τὰ ξεσχίδια
καὶ νὰ τὰ μεταφέρουνε εἰς τὰ θροναῖα τοῦ Δία.
Καὶ δὲν ὑπάρχει κίνδυνος μὴ φοβηθῶ τὸ ἄγος
καὶ ἔτσι ἐπιτρέψω ἐγὼ ἐκείνον νὰ τὸν θάψουν.
Γιατὶ γνωρίζω καὶ καλά, πὼς δὲν μπορεῖ κανένας
ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους τοὺς θνητοὺς θεοὺς νὰ κηλιδώνῃ.
Καὶ πέφτουνε, ὦ σεβαστὲ καὶ γέρο—Τειρεσία,
κι' αὐτοὶ οἱ πῶ παμπόνηροι ἀπ' τοὺς θνητοὺς ἀνθρώπους,
καὶ καταντοῦνε πτώματα αἰσχροτάτα στὴ θεά,
ὅταν αὐτοὶ λόγια αἰσχρὰ μ' ὠραῖο τρόπο λέγουν,
γιατὶ ὑπολογίζουνε, πὼς θὰ πετύχουν κέρδη.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἄλλοίμονον!

Νὰ ξέσῃ ἄραγε κανεὶς ; Νὰ συλλογᾶται τάχα ;

ΚΡΕΩΝ

Ποιὸ πρᾶγμα ; Τὶ εἶν' αὐτὸ ποὺ λὲς γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Πόσο ἀπ' ὅλα ἀνώτερο ἡ σύνεση ὑπάρχει.

ΚΡΕΩΝ

Ὅσο ἡ ἔλλειψη μυαλοῦ νομίζω πλείστη βλάβη.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Μὰ ἀπ' τὴν ἀσθένεια αὐτὴ ἐσὺ εἶσαι γεμᾶτος.

ΚΡΕΩΝ

Στὸν μάντη δὲν ἐπιθυμῶ κακὸ νὰ εἶπω λόγο.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Μὰ μὲ κακολογεῖς, σὰν λές, ὅτι ψευτιὲς μαντεύω.

ΚΡΕΩΝ

Γιατὶ οἱ μάντεις γενικὰ τὸ χρῆμα ἀγαποῦνε.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Κι' οἱ τύραννοι αἰσχροτάτα κερδίζουνε συνήθως.

ΚΡΕΩΝ

Τὸ ξέρεις ἄραγε καλά, πὸς εἶμαστ' ἄρχοντές σου;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Τὸ ξέρω. Ἄφ' οὗ ἀπὸ ἐμὲ σὺ ἔσωσες τὴν πόλη.

ΚΡΕΩΝ

Εἶσ' ἕνας μάντης σὺ σοφός, μὰ τ' ἄδικο σ' ἀρέσει.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Θὰ μ' ἀναγκάσῃς νὰ εἰπῶ τὰ μυστικά, πὺξ ξέρω,

ΚΡΕΩΝ

Νὰ τὰ εἰπῆς. Μονάχ' ἀρκεῖ νὰ μὴν τὰ πῆς γιὰ κέρδος.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Λοιπὸν ἔτσι καὶ φαίνομαι στὴν ἰδική σου γνώμη.

ΚΡΕΩΝ

Νὰ ξέρῃς, πὸς τὴ γνώμη μου δὲν θὰ τὴν μεταβάλω.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἄλλ' ἀσφαλῶς πολὺ καλὰ σὺ νὰ γνωρίζῃς πρέπει,
πὸς δὲν θὲ νὰ περάσῃς ἀκόμη πολλὰς μέρες,
πὺξ σὺ ἀπὸ τὰ σπλάχνα σου ἕνα νεκρὸ θὰ δώσῃς,
ἀντάλλαγμα γιὰ τοὺς νεκροὺς, ἀπέναντι ἐκείνων,
πὺξ κάποιαν μὲν ψυχὴν ἐσὺ, π' ἀνήκει εἰς τοὺς ἄνω,
κάτω στὸν Ἄδη ἔστειλες, κι' ἀνόσια κεῖ κάτω

μέσα στὸν τάφο ἔβαλες ἐσὺ νὰ κατοικήσῃ.
Καὶ πάλι δὲ κατακρατεῖς ἐδῶ στὴ γῆ ἐπάνω
ἓνα νεκρὸ στερούμενο ἀπ' τοὺς θεοὺς τοὺς κάτω,
γιατὶ τιμὲς δὲν ἔχει βρεῖ καὶ νόμιμη κηδεῖα,
ποὺ οὔτε σὺ δικαίωμα πάνω σ' αὐτὸ δὲν ἔχεις,
καὶ οὔτε οἱ θεοὶ αὐτοί, ποὺ πάνω βασιλεύουν,
ἀλλ' ἀπὸ σὲ αὐτὰ ἐδῶ καταποδοπατοῦνται.
Γι' αὐτὸ βεβαίως τῶν Θεῶν καὶ τοῦ Ἄδη οἱ Ἐρινύες,
ποὺ φέρουνε τὸν ὄλεθρο καὶ τιμωροῦν τὸν δράστη
ἕστερ' ἀπὸ τὸ ἔγκλημα, ἐνέδρα σοῦχουν στήσει,
γιὰ νὰ μπλεχθῆς μέσα σ' αὐτὲς τίς συμφορὲς τίς ἴδιες.
Καὶ κύταξε, αὐτὰ ἐγὼ ἂν πληρωμένος λέγω,
γιατ' ὁ καιρὸς εἶναι κοντά, ποὺ στὸ παλάτι μέσα
κλαυθμοὺς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν πικρότατους θὰ φέρῃ.
Καὶ ἐχθρότητες λογιῆς λογιῆς τίς πόλεις συνταράσσουν,
ὄσων σπαράγματα νεκρῶν ἢ τὰ σκυλιὰ ἐφάγαν,
τὰ ὄρνια ποὺ φτερώνουνε, ἢ τ' ἄγρια θηρία,
ἀπάνω στὴν Ἀκρόπολη, ποῦναι βωμοὺς γεμάτη,
ἐκεῖνα μεταφέροντας τὴν τόση δυσσομία.
Τέτια τοξεύματα εὐστοχα, ποὺ τὴν καρδιὰ τρυποῦνε,
ὡσὰν τοξότης ἔρριξα σ' ἐσέν' ἀπ' τὴν δογὴ μου,
ποὺ τὴν ὀδύνην ἀπ' αὐτὰ ἐσὺ δὲν θὰ ξεφύγῃς.
Σὺ δέ, παιδί, ὀδήγει μας στὸ σπίτι γιὰ νὰ πᾶμε,
εἰς τοὺς νεώτερους αὐτὸς νὰ ὀίξῃ τὴν δογὴ του,
καὶ γιὰ νὰ μάθῃ νὰ κρατᾷ πὺ μαλακὴ τὴ γλώσσα,
κι' ἰδέες νάχῃ πὺ καλὲς ἀπ' ὅποιες τώρα ἔχει.
(Ὁ Τειρεσίας ἀπομακρύνεται ὀδηγούμενος ἀπὸ τὸν παῖδα).

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Ὁ ἄνδρας, ἄρχοντ', ἔφυγε, ἀφ' οὗ φριχτὰ μᾶς εἶπε.
Κι' ἀπ' τὸν καιρὸ, ποὺ ἦτανε μαλλιὰ σ' ἐμένα μαῦρα,
καὶ μέχρι καὶ τὰ σήμερα, ποὺ ἄσπρα ἐγινήκαν,
γνωρίζομεν πολὺ καλά, ὅτι αὐτὸς ὁ μάντης
ποτὲ στὴν πόλῃ ψέματα δὲν ἔτυχε νὰ εἶπῃ.

ΚΡΕΩΝ

Καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ξέρω αὐτὰ καὶ εἶμαι ταραγμένος.

Γιατί κι' ἡ ὑποχώρηση ἀπαίσιον εἶν' πράγμα,
κι' ἂν φέρω πάλι ἀντίστασιν, ὁ κίνδυνος ὑπάρχει,
μήπως μὲ κάποια συμφυρὰ συντρίψω τὴν ψυχὴ μου.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Χρειαζέται, ὦ Κρέοντα, μεγάλη σωφροσύνη.

ΚΡΕΩΝ

Καὶ ποῖο εἶναι τὸ φρόνιμον, ποῦ πρέπ' ἐγὼ νὰ πράξω ;
Ἐμπρὸς συμβούλευέ με σὺ κι' ἐγὼ θὰ ὑπακούσω.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Ἄφ' οὗ θὰ πᾶς, ἀπ' τὸ ὄρυγμα, ποῦ εἶν' βαθεῖα σκαμμένο,
τὴν κόρην ἐλευθέρωσε, καὶ χτίσε ἓνα τάφο
γιά τὸν νεκρό, ποῦ κείται στὸ χῶμα ξαπλωμένος.

ΚΡΕΩΝ

Κι' αὐτὸ νομίζεις γιὰ σωστό καὶ λὲς νὰ ὑπακούσω ;

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Κι' ὅσο μπορεῖς, ὦ βασιλιά, πὺ γρήγορα νὰ κάμῃς,
διότι τοὺς ἀνόητους γοργὰ τοὺς καταφθάνουν
οἱ ἐρινύες τῶν Θεῶν, ποῦ ὄλεθρο σκορποῦνε.

ΚΡΕΩΝ

Ἄλλοίμονον!

Μὲ δυσκολία βέβαια. Μ' ἀπ' τὴ δική μου γνώμη
πολὺ ξεφεύγοντας ἐγὼ πηγαίνω γιὰ νὰ πράξω,
πρὸς τὴν ἀνάγκη δὲ κανεὶς νὰ μάχεται δὲν πρέπει.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Ἐκτέλεσε λοιπὸν αὐτά, ἀφ' οὗ ὁ ἴδιος ἔλθῃς,
καὶ τὴν φροντίδα αὐτὴν ἐδῶ εἰς ἄλλους μὴν ἀφήνῃς.

ΚΡΕΩΝ

Ἔτσι καθὼς εὐρίσκομαι ἐγὼ θὰ ξεκινήσω
καὶ ὅλοι ἐσεῖς ἔμπρὸς ἔμπρὸς νὰ μὲ ἀκολουθῆτε,
καὶ σεῖς ποῦ εἴσαστε ἐδῶ καὶ ὅσοι εἶν' ἀπόντες,
ἄξινοι ἀφ' οὗ πάρετε στὰ χέρια, ξεκινᾶτε
νὰ φθάσετε ταχύτερα στὸν ὑψηλὸ τὸν τόπο.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ γνώμη μου αὐτὸν τὸν δρόμο πήρε,
ἐγὼ τὰ πράγματα ἐμπλέξα κι' ἐγὼ θὰ τὰ ξεμπλέξω.
Γιατὶ πολὺ φοβοῦμ' ἐγώ, τὸ ἄριστο μὴν εἶναι
νὰ ζῆ κανεὶς σεβόμενος τοὺς νόμους, ποὺ ὑπάρχουν.

ΧΟΡΟΣ

ΣΤΑΣΙΜΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ὁ χορὸς διὰ τοῦ ἔσματος ἐπικαλεῖται τὸν θεὸν Διόνυσον, ὅπως
ἔλθῃ καὶ καθάρισι τὴν πόλιν ἀπὸ τὸ ἄγος.

ΣΤΡΟΦΗ Α'

ὦ ἔσῦ, ποὺ ὀνόματα ἔχεις πολλὰ,
ὦ τῆς κόρης τοῦ Κάδμου χαρά,
τοῦ βαρύβροντου Δία παιδί,
σὺ ποὺ εἶσαι προστάτης τρανὸς
εἰς τὴν ἔνδοξη τὴν Ἴταλία,
καὶ τοὺς κάμπους ἐσὺ κυβερνᾷς,
ἀπὸ κόσμο ποὺ εἶναι γεμᾶτοι,
τῆς Θεᾶς ἀπὸ τὴν Ἐλευσίνα,
ποὺ Διῶ ἦ καὶ Δήμητρα λένε.
Σὺ, ὦ Βάκχε, ποὺ μένεις στὴ Θήβα,
τῶν Βακχῶν ἡ πατρίδα ποὺ εἶναι,
εἰς τὰ ῥεῖθρα κοντὰ τὰ ὑγρά τ' Ἴσμηνοῦ
εἰς τὸν τόπο κοντὰ, ποὺ σπαρθῆκαν
τοῦ ἀγρίου τοῦ δράκου τὰ δόντια (1)

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α'

Σένα πάνω στὸ δίκροφο ὄρος
σ' ἀντικρύζει συχνὰ ὁ καπνὸς ὁ λαμπρὸς,
ὅπου νύμφες Κωρούκιες χορεύουν,

1) Ὃταν ὁ Κάδμος ἔκτισε τὴν Καδμείαν, ἡ ὁποία κατοῖν ἐγένετο ἀκρόπολις τῶν Θηβῶν, προκειμένου νὰ προσφέρῃ θυσίαν ἔστειλε μερικοὺς ἐκ τῶν συντρόφων του νὰ προσκομίσουν ὕδωρ ἀπὸ μίαν πηγὴν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ταύτην ὁμοῦς ἐφύλασσε δράκων, ὁ ὁκοῖος κατεβρόχθισε τοὺς ἀποσταλέντας συντρόφους τοῦ Κάδμου. Μεταβὰς δὲ κατοῖν ὁ Κάδμος εἰς τὴν πηγὴν ἐφόνευσε τὸν δράκοντα, καὶ τοὺς δόνοντας αὐτοῦ ἔσπειρεν εἰς τὴν γῆν. Ἄλλ' ἐκ τῶν δδόντων ἀνεφύησαν ἔνοπλοι ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι ἐστράφησαν ἐναντίον ἀλλήλων καὶ ἐφονεύθησαν ἐκτὸς πέντε, οἱ ὁποῖοι «Σπαρτοὶ» ὀνομάσθησαν καὶ ἐγένοντο οἱ γενάρχαι τῶν ἀρχαιοτέρων πέντε οἰκῶν τῶν Θηβῶν.

οἱ Βακχίδες, καὶ κείνα τὰ θεῖθρα
τῆς πηγῆς, ποὺ τὴν λέν Κασταλία.
Καὶ ἐσὲ μὲ ἠομπλὴν συνοδεύουν
οἱ κισσόφυτοι λόφοι ἐπάνω
στὰ Νυσαῖα τὰ ὄρη,
καὶ ἡ πράσινη ἀκτὴ,
ποὺ σταφύλια παράγει πολλά,
ἐν ᾧ θεῖα τραγούδια ἀντηχοῦνε «Εὐβοῖ»,
ὅταν ἔρχεσαι ἐδῶ γιὰ τὴν δῆς
τῶν Θηβῶν τοὺς εὐρύχωρους δρόμους,

ΣΤΡΟΦΗ Β΄

Καὶ αὐτὴν ἐκτιμᾷς πιὸ πολὺ
ἀπ' ὄλες τίς πόλεις, μαζὶ κι' ἡ μητέρα,
ποὺ κτυπήθηκε μὲ κεραυνό. (1)
Τώρα δέ, ποὺ ὀλόκληρ' ἡ πόλη
ἀπ' ἀρρώστια βαρεῖα τυραννιέται,
ἔλα δῶ καθαροὺς εἰς τὴν πόλην νὰ φέρῃς
ἀπὸ πάν' ἀπὸ τοῦ Παρνασσοῦ τίς πλαγιές
ἢ ἐπὶ ἀπ' αὐτὸν τὸν πορθμὸ,
ποὺ μουγκρίζει ὀλοένα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Β΄

ᾠ σὺ πρῶτε στ' ἀστέρια, ποὺ λάμπουν,
στὰ τραγούδια τῆς νύχτας ποὺ εἶσαι ἐπόπτης,
σὺ παιδί καὶ βλαστάρι τοῦ Δία,
ἔλα δῶ, βασιλιᾷ, φανερώσου,
κι' οἱ δικές σου Μαινάδες μαζὶ,
ποὺ παντοῦ τριγυρίζουν μὲ σένα,
ποὺ τὴν νύχτα ὀλόκληρη, σὰν τίς τρελλές,
μὲ χοροὺς τὸν Δεσπότη τιμοῦνε,
ποὺ Διόνυσο κι' Ἰακχο λένε.

1) Ἡ Σεμέλη, ἡ ὁποία φοβηθεῖσα τοὺς κεραυνούς τοῦ Διὸς ἐγέννησε προῶρως τὸν Διόνυσον.

ΕΞΟΔΟΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ

(ἐκ τοῦ μέρους ὅπου ἦτο ὁ Κρέων)

ὦ σεῖς, ποῦ διαμένετε κοντὰ σ' αὐτὴ τὴν πόλη,
ποῦ ὁ Κάδμος κάποτ' ἔκτισε κι' ὠγύρωσ' ὁ Ἀμφίων,
ποτὲ δὲν θὰ παινέσω ἐγὼ τὸν βίο τῶν ἀνθρώπων,
ἐν ὅσῳ διαρκεῖ αὐτός, καὶ οὔτε θὲ νὰ ψέξω.
Γιατὶ ἡ τύχη στὰ ψηλὰ τὸν ἀνθρωπο σηκώνει,
κι' ἡ τύχη πάλι χαμηλὰ αὐτὸν κατακρημνίζει
κάθε φορὰ σὰν εὐτυχῆ ἢ ζῆ στὴ δυστυχία,
καὶ γιὰ παρὸν δὲν εἶν' κανεὶς εἰς τοὺς ἀνθρώπους μάντης.
Γιατὶ κι' ὁ Κρέων κάποτε ἦτανε ζηλεμένος,
καθὼς ἐγὼ τοῦλάχιστο τὸν θεοφροῦσα ἔτσι,
γιατὶ ἔσωσεν ἀπ' τοὺς ἐχθροὺς αὐτὴ τὴ γῆ τοῦ Κάδμου,
κι' ἀφ' οὗ τῆς χώρας ἔλαβε τὴν ἐξουσίαν ὅλη,
τὴν κυβερνοῦσε πλέοντας σὲ πέλαγα εὐτυχίας,
γιατὶ καὶ εὐγενῆ παιδιά εἶχεν ἀποκτημένα.
Καὶ τῶρ' αὐτὰ ὅλα μὲ μᾶς ἔχουνε καταρροεύει.
Γιατὶ οἱ ἄνδρες τίς χαρὲς ὅταν συμβῆ νὰ χάσουν,
δὲν λέγω πιά ὅτι αὐτοὶ ὑπάρχουνε καὶ ζοῦνε,
ἀλλὰ σὰν ἔμψυχους νεκροὺς αὐτοὺς ὑπολογίζω.
Γιατὶ, ἂν θέλῃς, ἤμπορεῖς ἐσὸ μέσα στὸ σπίτι
νὰ εἶσαι πλούσιος πολὺ, καὶ στὴ ζωῆ νὰ εἶσαι,
καὶ νᾶχῃς βασιλιᾶ ἀρχή. Μὰ ὅμως ἀπὸ τοῦτα
ἂν λείψῃ ἡ χαρὰ, ἐγὼ τὰ ἄλλα ὅλα γι' ἄνδρα
μπροστὰ στὴν ἡδονὴ ποτὲ δὲν ἦθελ' ἀγοράσει
προσφέροντας ἀντάλλαγμα καὶ τοῦ καπνοῦ τὸν ἴσκιο.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Ποιὰ εἶναι πάλι αὐτὴ ἐδῶ ἡ εἶδηση ἡ μαύρη,
στὸν οἶκο τὸν βασιλικὸ ποῦ ἦρθες γιὰ νὰ φέρῃς;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ἀπέθαναν' κι' οἱ ζωντανοὶ εἶν' τοῦ θανάτου οἱ φταῖχτες*

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Καὶ ποιὸς εἶν' ὁ φρονιᾶς, γιὰ πές, καὶ ποιὸς ὁ σκοτωμένος;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ὁ Αἴμονας ἀπέθανε. Σκοτώθηκεν ὁ ἴδιος.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Καὶ ποῖο συμβαίν᾽ ἀπὸ τὰ δυὸ; Τὸν σκότωσ' ὁ πατέρας,
ἢ βρήκ' αὐτὸς τὸ θάνατο μὲ τὸ δικό του χέρι;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Αὐτὸς ὁ ἴδιος μοναχὸς μὲ τὸ δικό του χέρι,
ἀπὸ ὀργῆ πρὸς τὸ γονιὸ γιὰ τὸ χαμὸ τῆς κόρης.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Ὡ μάντη, πόσο ἀληθινὰ ἐβγῆκαν ὅσα εἶπες!

ΑΓΓΕΛΟΣ

Μὲ τὴν ἰδέα, πὼς αὐτὰ ἔχουνε πλέον ἔτσι,
εἶναι ἀνάγκη καὶ καιρὸς γιὰ τ' ἄλλα νὰ σκεφθοῦμε.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Μὰ βλέπω νά, ἐδῶ κοντὰ τῇ δύστηνῃ Εὐρυδικῇ,
τῇ σύζυγο τοῦ Κρέοντα. Καὶ βγαίν᾽ ἀπ' τὸ παλάτι,
ποιὸς ξέρει, γιὰτὶ ἤκουσε τὰ νέα τοῦ παιδιοῦ της,
ἢ ἔτσι ἔρχεται ἐδῶ καὶ ὅλως κατὰ τύχη.

ΕΥΡΥΔΙΚΗ

(συνοδεύεται ἀπὸ δύο θεραπαινίδας)

Τὰ λόγια ἐγὼ ἄκουσα, ὦ ὅλοι σεῖς πολῖται,
ὅταν ἐπήγαινα νὰ βγῶ σκοπεύοντας νὰ ἔρθω
γιὰ νὰ τελέσω προσευχὴν εἰς τὴ θεὰ Παλλάδα.
Καὶ τῇ στιγμῇ, ποῦ ἔτυχε ἐγὼ νὰ χαλαρώνω
τὶς κλειδαριὲς τῆς πόρτας μου, ὥστε αὐτὴ ν' ἀνοίξῃ,
γιὰ συμφορὰ τοῦ οἴκου μου λόγια κτυποῦν στ' αὐτιά μου·
Ἐπὸ τὸ φόβο μου ἔγειρα τὸ σῶμα πρὸς τὰ πίσω
στὶς δοῦλες, ποῦ μ' ἐπιάσανε, καὶ χάνω τὶς αἰσθήσεις.
Ἄλλ' ὅ,τι κι' ἂν ἐλέγατε, ξανὰ νὰ τὸ εἰπῆτε,
γιὰτὶ ἐγὼ καρτερικά, ὅ,τι κι' ἂν εἶν', θ' ἀκούσω,
ἀφ' οὗ καὶ ἄλλες συμφορὲς πικρὲς ἔχω γνωρίσει.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Βασίλισσά μου ἀγαπητή, παρὼν ἐκεῖ θὰ εἶπω,

κι' ἀπ' τὴν ἀλήθεια τίποτε δὲν πρόκειται νὰ κρύψω.
Γιατὶ παρηγοριά σ' ἐσέ, πρὸς τὶ ἐγὼ νὰ δώσω
μὲ ὅποια ὕστερα ἐμεῖς θ' ἀποδειχτοῦμε ψεῦτες ;
Καὶ πάντοτ' ἡ ἀλήθεια εἶναι ὠραῖο πρᾶγμα.
Ἐγὼ δὲ ἀκολούθησα τὸν ἄνδρα τὸν δικό σου
ὡς ὁδηγὸς στὸν πεδινὸ ἐπάνω ἐκεῖ λοφίσκο,
ὅπου ἀκόμη βρῖσκονταν στὴ γῆ ἔξαπλωμένο
τοῦ Πολυνεΐκη τὸ κορμὶ χωρὶς κανένα οἴκτο,
κι' ἀπὸ τὰ δόντια τῶν σκυλιῶν φριχτὰ κρεουρρημένο.
Κι' ἀφ' οὗ προσευχηθήκαμε εἰς τὴ θεὰ Ἐκάτη
καὶ στὸ θεὸ τὸν Πλούτωνα, ποὺ ἄρχει εἰς τὸν Ἄδη,
ὥστε νὰ εἶναι εὐμενεῖς ξεγνώντας τὴν ὀργή των,
ἀφ' οὗ αὐτὸν ἐλούσαμε μ' ἓνα λουτρὸ καθάριο,
ἐπάνω σὲ γλωρὰ κλαδιά, φρεσκοκομμένα ποῦσαν,
ἐκαίαμεν ἀπ' τὸν νεκρὸν ὅ,τι εἶχεν ἀπομείνει,
καὶ ἓνα τύμβον ὑψηλὸ μὲ χῶμα τῆς πατρίδος
ἀφ' οὗ κατασκευάσαμε, κατόπιν ξεκινᾶμε
νὰ πᾶμε πρὸς τὸ θάλαμο τὸν νεκρικὸ τῆς κόρης,
ποὺ κούφιος ἦτανε αὐτὸς στρωτὸς μὲ πέτρες κάτω.
Καὶ τότε κάποιος ἄκουσε ἀπὸ μακρὰν ἀκόμη
κραυγὴ θρηνώδη νᾶρχεται σχεδὸν ἀπὸ τὸν τάφο,
ποὺ νεκρικὰ στολίσματα δὲν τοῦχανε βαλμένα,
καὶ στὸ δεσπότη Κρέοντα ἔρχεται καὶ τὸ λέει.
Σ' αὐτὸν δέ, καθὼς ἔφθανε ὄλο καὶ πιὸ πλησίον,
μιὰ ἀσαφὴς καὶ θλιβερὴ βοή κτυπᾷ στ' αὐτιά του.
Κι' ἀφ' οὗ ἐστέναξε βαρεῖα βγάξει φωνὴ θρηνώδη,
« Ἄλλοίμονο στὸ δυστυχῆ ! Νὰ εἶμ' ἄραγε μάντης ;
Πηγαίνω μήπως νὰ γευθῶ τὴν πιὸ μεγάλη πίκρα
ἀπ' ὅσες ὡς τὰ σήμερα ἐγὼ ᾔω δοκιμάσει ;
Στ' αὐτιά μου σὰν νὰ ἔρχεται φωνὴ ἀπ' τὸ παιδί μου.
Ἄλλὰ, ὦ ὑπηρέται μου, ἀμέσως πλησιάστε
κι' ἀφ' οὗ στὸν τάφον ἔλθετε, καὶ ἀφ' οὗ μέσα μπῆτε
στοῦ τύμβου αὐτοῦ τὸ ἄνοιγμα, ποὺ τ' ἄνοιξε μιὰ πέτρα,
ποὺ ἀποσπᾶσθηκεν ἐκεῖ, καὶ φθάσετε στὴν πόρτα,
κντάξετε, ἂν ἄκουσα τὸ φώναγμα τοῦ γυιοῦ μου,
ἢ οἱ θεοὶ μὲ ξεγελοῦν κι' ἔτσι τ' αὐτιά μου κάνουν ».

Μετά δ' ἄπ' τὰ προστάγματα τοῦ ἄκεφου Δεσπότη
ἔμεϊς ἐβλέπαμεν αὐτά, σὺν φθάσαμε πλησίον.
Στοῦ τύμβου τὰ κατὰβαθα, αὐτὴν μὲν κρεμασμένην
ἄπ' τὸν λαιμὸ τὴν εἶδαμε μὲ μιὰ θηλειὰ δεμένη
ἀπὸ λουρίδες, ποῦ ἦτανε ἀπὸ λινὸ φτιαγμένες,
Τὸν δ' Αἷμονα νὰ κείτεται στὴ μέση της πεσμένος,
καὶ νὰ θρηγῇ τὸ θάνατο τῆς κόρης, π' ἀγαποῦσε,
καὶ ποῦ πὰ τώρα βρίσκονταν στὰ μέρη ἐκεῖ τοῦ Ἄδῃ,
τὰ ἔργα τοῦ πατέρα του καὶ τὸν χαμένο γάμο.
Κι' εὐθὺς καθὼς ὁ βασιλιᾶς ἀντίκρουσε τὸ γυιό του,
ἀφ' οὔ ἐστέναξεν ἐντός, βαδίζει πρὸς ἐκεῖνον,
κι' ἀφ' οὔ ἐστέναξε ξανά, ἀμέσως τοῦ φωνάζει.
«Ὡ Αἷμονα ταλαίπωρε, τί ἔργον ἔχεις κάμει;
Ποιὰ σκέψη σέ ὠδήγησε σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ πρᾶγμα;
Σὰν τί κακὸ σοῦ ἔτυχε καὶ σάλειψεν ὁ νοῦς σου;
Παιδί μου, ἔβγα κι' ἔλα δῶ, θερμὰ σέ ἴκετεύω».
Ἄφ' οὔ δ' ὁ γυιὸς τὸν κύταξε μὲ ἄγρια τὰ μάτια,
στὰ μοῦτρα ἀφ' οὔ τὸν ἔφτυσε, καὶ δίχως νὰ μιλήσῃ,
τὸ ξίφος, ποῦταν δίκικοπο, τραβᾷ ἀπὸ τὴ θήκη.
Μὰ ὅμως δὲν ἠμπόρεσε νὰ πλῆξῃ τὸν πατέρα,
γιατὶ ἐκεῖνος γρήγορα τὸ ἔβαλε στὰ πόδια.
Καὶ τότε ἀφ' οὔ ξωρογίσθηκε κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του,
εὐθὺς τὸ χέρι ἐσήκωσε καὶ ἔτσι στὸ πλευρό του
τὸ ξίφος κατεβύθισε καὶ ἔφθασ' ὡς τὴ μέση.
Κι' ἀκόμη κάπως ἔχοντας στὴ θέσῃ τίς αἰσθήσεις
μὲ τὸν ἀγκῶνα ἀδύνατο τὴν κόρην ἀγκαλιάζει
καὶ ξεφυσῶντας δυνατὰ ξεχύνει, σὺν ποτάμι,
στὰ ἄσπρα της τὰ μάγουλα τοῦ φονικοῦ τὸ αἷμα,
καὶ πεθαμμένος κείτεται πάνω στὴν πεθαμμένη,
ἀφ' οὔ ἔκαμεν ὁ ἄμοιρος τοὺς γάμους του στὸν Ἄδῃ,
κι' ἀφ' οὔ στὸν κόσμον ἔδειξε, ποιὰ συμφορὰ μεγάλη
εἶναι διὰ τὸν ἄνθρωπο φρόνηση νὰ μὴν ἔχῃ.
(Ἡ Εὐρυδίκη μετὰ σπουδῆς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἀνάκτορα)

ΧΟΡΟΣ
(ὁ κορυφαῖος)

Καὶ πῶς αὐτὸ μπορεῖς ἐσὺ νὰ ἐξηγήσῃς πάλι;

Ὅπισω πάλιν ἔφυγε καὶ βιαστική ἡ γυναῖκα,
καὶ δίχως λόγο νὰ μᾶς πῆ κακὸν εἶτε ὄρατον.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Κι' ἐγὼ παραξενεύομαι. Ἐλπίδα ἔχω ὁμως,
πὼς, ἂφ' οὐ ἔμαθε αὐτὴν τὴν συμφορὰ τοῦ γυιοῦ της,
δὲν θέλησε ν' ἀκούωνται οἱ θρηῆνοι εἰς τὴν πόλην,
ἀλλὰ μέσ' στὸ παλάτι της στίς δοῦλες θ' ἀναθέσῃ
τὸ μαῦρο πένθος τοῦ σπιτιοῦ νὰ κλαῖν καὶ νὰ θρηνοῦνε,
γιατὶ κουτὴ δὲν εἶν' αὐτή, ὥστε νὰ κἀνη τρέλλες.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Δὲν ξέρω· μὰ σ' ἐμένανε καὶ ἡ σιγὴ ἡ μεγάλη
σὰν κάτι σοβαρὸ πολὺ μοῦ φαίνεται νὰ κρύβῃ,
καθὼς κι' οἱ θρηῆνοι οἱ ἄσκοποι, σὰν εἶν' πολὺ μεγάλοι.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ἄλλὰ ἐμεῖς θὰ μάθωμε, στὸ μέγαρο ἂφ' οὐ μποῦμε,
στὴν ταραγμένη της καρδιᾷ κρυφὸ μήπως καὶ κρύβει,
διότι βέβαια ἐσὺ μιλάς μὲ σωφροσύνη.
Γιατ' ἴσως στὴν πολλὴ σιγὴ βαρὺ νὰ εἶναι κάτι.
(ἐμφανίζεται ὁ Κρέων ὑποβαστάζων τὸ πτώμα τοῦ υἱοῦ του)

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Ἄλλὰ νά! ἐδῶ ἔρχετ' ὁ ἄρχων ὁ ἴδιος
χτυπητὸ τὸ σημάδι στὰ χέρια κρατῶντας,
εἴαν πρέπει νὰ πῶ,
τὸ κακὸ πὼς δὲν ἔγιν' ἀπ' ἄλλον,
ἀλλ' ὁ ἴδιος αὐτὸς εἶν' ὁ δράστης.

ΚΡΕΩΝ

ΣΤΡΟΦΗ Α'

Ἦ ἐγκλήματα, ποῦν' καμωμένα
ἀπὸ ἓνα παράφρονα νοῦν,
καὶ ὦμά, ποὺ τὸ θάνατο φέρουν.
Ἦ ἐσεῖς, π' ἀντικρύζετε τοὺς συγγενεῖς
νᾶχουν γίνει φονιάδες, νεκροί.
Ἦ ἀλλοίμονο! σκέψεις κακὲς μου!

ᾠ ἄλλοίμονο γυιέ μου, πού νέος
καί με θάνατο πρωτοφανῆ,
ἄχ! ᾠ ἄλλοίμονον ἄχ!
μοῦ ἀπέθανες κι' ἔφυγες ἀπ' τῆ ζωῆ
ἀπό γνώμη κακῆ ἰδική μου
κι' ὄχι βέβαια ἀπό δική σου.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

ᾠ ἄλλοίμονο!
πολὺ ἀργά, μοῦ φαίνεσαι, πὼς γνώρισες τὸ δίκιο!

ΚΡΕΩΝ

ᾠ ἄλλοίμονον! ὁ δυστυχῆς ἀργὰ τὸ ἔχω μάθει.
ᾠ Ἀλλὰ καθὼς μοῦ φαίνεται θεὸς κανένας τότε
κρατῶντας εἰς τὰ χέρια του πολὺ μεγάλο βάρος
στὴν κεφαλὴ μ' ἔχτύπησε, συντάραξε τὸν νοῦ μου
κι' ἔπειτα με παρώρμησε πρὸς τὶς φριχτὲς τὶς σκέψεις,
ἄλλοίμονο! κάτω στὴ γῆ πετῶντας τὴ χαρὰ μου,
κι' ἔπειτα με τὰ πόδια του αὐτὴν καταπατῶντας.
ᾠ ἄλλοίμονον! ᾠ ἄλλοίμονον!
ᾠ βάσανα ἀβάσταχτα, πού τοὺς ἀνθρώπους βρίσκουν!

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

(ἐξερχόμενος ἐκ τῶν ἀνακτόρων)

ᾠ βασιλιᾷ, μοῦ φαίνεσαι ἐσὺ πὼς ἔχεις ἔρθει
κατάφορτος με συμφορὰς παλιὰς καί με καινούργιες,
καί ἄλλες μὲν ἐσὺ ἐδῶ σηκώνεις εἰς τὰ χέρια,
κι' ἄλλες ἀμέσως θὲ νὰ δῆς, σὰν μπῆς εἰς τὸ παλάτι.

ΚΡΕΩΝ

Καί τι πάλι νεώτερο συμβαίνει εἰς ἐμένα ;
Στ' ἀλήθεια, ἀπ' τὰ κακὰ αὐτὰ χειρότερο ἀκόμη ;

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

ᾠ Ἀπέθαν' ἡ γυναῖκα σου, ἡ δύστηχ' Εὐρυδίκη,
ἡ μάνα ἡ καλὴ αὐτοῦ ἐδῶ τοῦ πεθαμμένου,
με πλῆγματα ποῦναι νωπά, καί μόλις πρὸ ὀλίγου.

ΚΡΕΩΝ

ᾠ ἄλλοίμονον, ἄχ!
ᾠ λιμάνι τοῦ ᾠ Ἄδη ἐσύ,
ὅπου δύσκολα σ' ἐξιλεώνει κανείς,
διατί λοιπὸν σύ, διατί καταστρέφεις ἐμένα,
ὦ ἐσύ, πού μ' ἀνήγγειλες τὴ συμφορὰ.
Τι εἶν' ὁ λόγος αὐτός, πού μοῦ λές;
Σ' ἓνα ἄνδρα χαμένον
ἐσὺ ἔδωκες ἔσχατο πλῆγμα.
Τι μοῦ λές, ὦ παιδί;
Τι εἶν' αὐτός ὁ καινούργιος, πού λές,
ἄχ! ᾠ ἄλλοίμονον ἄχ!
τῆς γυναίκας μου φόνος μοιραῖος,
πού μὲ βρῆκε γιὰ νὰ μὲ συντρίψῃ
ἀπ' τὸν ἄλλο τὸν φόνο κατόπιν;

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

Μπορεῖς νὰ δῆς, γιατί δὲν εἶν' στοῦ παλατιοῦ τὸ βάθος.
(Φαίνεται ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων τὸ πτώμα τῆς Εὐρυδίκης)

ΚΡΕΩΝ

ᾠ ἄλλοίμονον!
Καὶ ποιά λοιπόν, ποιά συμφορὰ ἀκόμη μὲ προσμένει;
Κρατῶ μέσα στὰ χέρια μου τὸ ἄμοιρο παιδί μου
ὁ δυστυχής, πού πέθανε ὄχι πολὺ πρῶτα,
καὶ πάλιν ἄλλοι νεκρὸν ἀπέναντι μου βλέπω.
ᾠ Ἄχ! ᾠ Ἄχ! μητέρα δύστυχη! ᾠ Ἄχ! δύσμοιρο παιδί μου!

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

ᾠ Ἐπάνω στὸ βωμὸ αὐτὴ μὲ κοφτερὸ μαχαῖρι
ἀπέθανεν ἀπλώνοντας στὰ μάτια τῆς σκοτάδια,
ἀφ' οὗ τοῦ Μεγαρέα τῆς, πού πρὶν εἶχε πεθάνει,
ἐθρήνησε σπαραχτικὰ τὴ δοξασμένη μοῖρα,
καὶ ὕστερα αὐτὸν ἐδῶ, καὶ εἰς τὰ τελευταῖα
σ' ἐσένα, πού ἐσκότωσες τ' ἀγαπητὸ παιδί τῆς,
κατὰρα σοῦριξε βαρειά, ἦ συμφορὰ νὰ σ' εὕρῃ.

ΚΡΕΩΝ
ΣΤΡΟΦΗ Β.

Ἄχ! Ἄλλοίμονον ἄχ!
Ἡ ψυχὴ μου ἅπ' τὸ φόβο ἔταράχθη.
Μὰ γιατί δὲν χτυπᾷ
εἰς τὸ στήθος ἐμένα κανεῖς,
μὲ μαχαῖρι πού νᾶν' κοφτερό;
᾿Ω ἐγὼ δυστυχής! Ἄχ! ἄλλοίμονον ἄχ!
Σὲ φριχτὴ συμφορὰ ἔχω μπλέξει.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

Γιατὶ αὐτή, πού πέθανε, κατηγοροῦσε σένα
γιὰ αἷτιο στὸ θάνατο σ' αὐτὸν καὶ εἰς ἐκεῖνον.

ΚΡΕΩΝ

Καὶ μὲ ποιὸ τρόπο ἄραγε σκοτώθηκεν ἐκεῖνη;

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

᾿Αφ' οὗ μόνη χτυπήθηκε ἅπ' τὸ σηκότι κάτω,
καθὼς πληροφορήθηκε τὸ θάνατο τοῦ γιουῦ της,
πού ἔκλαψε καὶ θρήνησε σπαραχτικὰ γιὰ κείνον.

ΚΡΕΩΝ

Ἄλλοίμονο σὲ μένανε, πού τρόπος δὲν ὑπάρχει
αὐτὰ ἐδῶ, πού γίνανε, ν' ἀποδοθοῦνε σ' ἄλλους,
ἅφ' οὗ ἐγὼ ἀπαλαχθῶ ἅπ' τὴ φριχτὴ εὐθύνη.
Γιατὶ ἐγὼ σ' ἐσκότωσα ἐγὼ ὁ δυστυχισμένος,
πραγματικὰ τ' ὁμολογῶ. Ἄχ! σεῖς ὦ ὑπηρέται,
πετάξετέ με μακρὰ ἅπ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν τόπο,
πετάξετέ με γρήγορα, ὅσο ἐσεῖς μορεῖτε,
πού πιά δὲν εἶμαι τίποτα, ἢ μᾶλλον δὲν ὑπάρχω.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Αὐτὸ, πού σὺ παρακαλεῖς, εἶναι γιὰ σένα κέρδος,
ἂν μέσα εἰς τις συμφορὰς ὑπάρχουνε καὶ κέρδη.
Γιατ' εἶναι πρᾶγμα ἄριστο ὅσο πιὸ λίγο βλέπεις
τις συμφορὰς νὰ βρίσκονται ἀνάμεσα στὰ πόδια.

ΚΡΕΩΝ

Πιὰ ἄς ἔρθῃ ἄς ἔρθῃ,
ἄς φανῆ ἢ ἐσχάτη μου τύχη,
ποὺ αὐτὴ θὰ μοῦ φέρῃ
μ᾽ εὐχαρίστησι τόση
τὴν ἡμέρα τοῦ τέλους.
Πιὰ ἄς ἔρθῃ, ἄς ἔρθῃ,
ἄλλη μέρα πιὰ ἄς μὴν ἰδῶ.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Αὐτὰ ἐδῶ εἶναι δουλιές, ποὺ ἀφοροῦν τὸ μέλλον.
Ἄνάγκη δὲ νὰ κάμωμεν ἅπ' τὰ παρόντα κάτι,
γιατί γι' αὐτὰ φροντίζουνε ἐκεῖνοι, ποὺ καὶ πρέπει.

ΚΡΕΩΝ

Ἄλλ' ὅσα μὲν ἐπιθυμῶ, γι' αὐτὰ ἐπροσευχίθην.

ΧΟΡΟΣ

(ὁ κορυφαῖος)

Καθόλου μὴν προσεύχεσαι, κι' εἶναι χαμένος κόπος.
Γιατί ποτὲ οἱ ἄνθρωποι ἀπαλλαγὴ δὲν βρίσκουν
ἀπὸ αὐτὴ τὴ συμφορὰ, ποὺ εἶναι πεπρωμένη.

ΚΡΕΩΝ

Μακριὰ ἀπὸ δῶ ὀδηγῆστε
τὸν χαμένο τὸν ἄνδρα ἔμένα,
ποὺ ἐγώ, ὃ παιδί μου, ἐσένα,
σὲ ἐσκότωσα δίχως νὰ θέλω,
καὶ ἐσένα ἐπίσης, ποὺ κείτεσ' ἐδῶ.
Ἄχ! ἀλλοίμονον! Ἄχ! εἰς τὸν δόλιο!
οὔτε ξέρω σὲ ποιὸν ἅπ' τοὺς δυὸ
νὰ γυρίσω τὰ μάτια,
καὶ ποῦ στήριγμα ναῦρω ἐγώ.
Γιατί ὅ,τι πολύτιμο εἶχα
εἰς τὰ χέρια μου μέσα κρατῶντας,
μοῦ ἐξέφυγε κι' ἔπεσε κάτω.
Στὸ κεφάλι δὲ μέσα

κακή μοῖρα ἐμπῆμε,
ποῦ ἀβάσταχτη εἶναι πολύ.

(Ὁ Κρέων ἀπομακρύνεται μετὰ κόπου ὑποβασταζόμενος ὑπὸ τῶν
ὑπηρετῶν του).

ΧΟΡΟΣ

(διὰ τοῦ κορυφαίου)

(καθ' ἣν στιγμὴν ἐτοιμάζεται νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν ὀρχήστραν)

Τὸ πιὸ ἄριστο μέρος τῆς εὐδαιμονίας,
καὶ πολὺ, εἶναι φρόνησι νᾶχῃ κανεῖς.
Πρέπει δὲ κάθε ἕνας καθόλου
νὰ μὴν εἶναι ἀσεβῆς στοὺς Θεοὺς
καὶ στοὺς νόμους τοὺς θεῖους.
Τὰ μεγάλα δὲ λόγια, ποῦ λένε
αὐτοὶ, ποῦναι ἀλαζόνες πολὺ,
ἀφ' οὗ βροῦν πληρωμὴ
τιμωρίας μεγάλες,
στὰ γεράματα τότε διδάσκουν,
πὼς ἦ φρόνησι εἶν' τὸ καλό.

ΤΕΛΟΣ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Σελ. 20 αντί δίδει τὴν Νίκην γραπτέον δίδει τὴν νίκην

Σελ. 41 ἀντί ὄρεξι γραπτέον ὄρεξι

Σελ. 62 ἀντί σὲ ποιὸν τόπο πηγαίνω διορθωτέον ὅπου
ἐγὼ πηγαίνω

Σελ. 26 μὲ φιλία σάν λό χιόνι, γυναῑ σιωπᾶσθ
Διορθωτέον σιωπᾶσθ μὲ φιλία σάν λό χιόνι, γυναῑ
Σελ. 27 ἐν ᾧ ἔρμα διορθ. σάν ἔρμουσσε
Σελ. 32 ἀργά - ἀργά ενόρκετη μόχλις καὶ μετὰ βία
Διορθ. ἀργόεντρα καὶ σιγανά μὲ πηϊόλη δύσμοχλια
καὶ ἄλλο μετὰ →

Σελ. 32

024000028253

